

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY
Fryderyka Chopina Mariánské Lázně

Obsah

1 Chyba! Záložka není definována.

2 Chyba! Záložka není definována.

2.1 Počet oborů - celkem čtyři umělecké obory:	5
2.2 Historie a současnost	5
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	6
2.5 Vybavení školy a její podmínky	6

3 6

3.1 Zaměření školy	7
3.2 Vize školy	7

4 7

LITERÁRNĚ DRAMATICKÝ OBOR 10

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU 10

5.1 Přípravné studium I. stupeň	12
5.2 Přípravné studium II. stupeň	14
5.3 Vyučovací předmět Hudební nauka	15
5.3.1 Základní studium I. stupně	15
5.3.2 Hudební nauka - 6. a 7. ročník - nepovinný předmět	16
5.4 Studijní zaměření Skladba	17
5.5 Studijní zaměření Hra na klavír	19
5.6 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje - modul A	22
5.7 Studijní zaměření Hra na varhany	24
5.8 Studijní zaměření Hra na housle	27
5.9 Studijní zaměření Hra na violu	30
5.10 Studijní zaměření Hra na violoncello	33
5.11 Studijní zaměření Hra na kontrabas	35
5.12 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	38
5.13 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	41
5.14 Studijní zaměření Hra na hoboj	44
5.15 Studijní zaměření Hra na klarinet	46
5.16 Studijní zaměření Hra na saxofon	49
5.17 Studijní zaměření Hra na trubku	52
5.18 Studijní zaměření Hra na lesní roh	55
5.19 Studijní zaměření Hra na pozoun	58
5.20 Studijní zaměření Hra na tenor	60
5.21 Studijní zaměření Hra na baryton	63
5.22 Studijní zaměření Hra na tubu	65

5.23 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	67
5.24 Studijní zaměření Hra na kytaru	70
5.25 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru	72
5.26 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru	74
5.27 Studijní zaměření Hra na banjo	77
5.28 Studijní zaměření Sólový zpěv	79
5.29 Studijní zaměření Sborový zpěv – Slavíčci, Canzona, FS Rozmarýnek, komorní zpěv, interpretační seminář	76
5.30 Studijní zaměření Hra na dudy	84
5.31 Studijní zaměření Hra na akordeon	87
5.32 Studijní zaměření Orchestrální hra	89
5.33 Kolektivní interpretace - povinně volitelné předměty	90
5.33.1 Čtyřruční a souborová hra - pro žáky studijního zaměření hra na klavír	90
5.33.2 Komorní hra, souborová hra, orchestrální hra	91
5.33.3 Sborový zpěv	92
5.34 Studium dospělých ze SŠ, VOŠ a konzervatoří v DFV	94
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	95
6.1 Přípravné studium	95
6.1.1 Přípravné studium studijního zaměření Výtvarná tvorba	95
6.1.2 Přípravné studium studijního zaměření Keramická tvorba	96
6.1.3 Přípravné studium II. stupně studijního zaměření Multimediální tvorba	96
6.2. Základní studium	97
6.2.1 Studijní zaměření Výtvarná tvorba	97
6.2.2 Studijní zaměření Keramická tvorba	100
6.2.3 Studijní zaměření Multimediální tvorba	103
6.3. Studium dospělých ze SŠ, VOŠ a konzervatoří v DFV	105
7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU	106
7.1 Přípravné studium	106
7.2 Přípravné studium II. stupně	107
7.3 Studijní zaměření „Tanec“	108
7.4 Studijní zaměření "Mažoretky"	114
7.5 Studium dospělých ze SŠ, VOŠ a konzervatoří v DFV	118
8. VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ DRAMATICKÉHO OBORU	119
8.1 Přípravné studium I. stupně	119
8.2 Přípravné studium II. stupně	119
8.3 Studijní zaměření Herectví	120
9. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	127
10. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	127

<u>11. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY</u>	128
<u>11.1 Cíl hodnocení žáků</u>	128
<u>11.2 Zásady hodnocení žáků</u>	128
<u>11.3 Kritéria pro hodnocení žáků</u>	128
<u>11.4 Způsob hodnocení žáků</u>	128
<u>11.5 Oblasti vlastního hodnocení školy</u>	129

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program

Základní umělecká škola Fryderyka Chopina Mariánské Lázně

Předkladatel: Základní umělecká škola Fryderyka Chopina, Lužická 412

Mariánské Lázně, příspěvková organizace

Lužická 412, 35301 Mariánské Lázně

IČO: 47721472

Ředitel školy: David Tománek

Telefon: 00420 354 625 280

E-mail: chopin@zus-ml.cz

Zřizovatel: Město Mariánské Lázně, Mariánské Lázně, Ruská 155, okres Cheb,

IČO: 00254061

Ruská 155, 35301 Mariánské Lázně

Telefon: 354 922 111

E-mail: mumml@marianskelazne.cz

Platnost dokumentu od: 1. září 2026

Č.j. 2022/37/127 - ŠVP

David Tománek
ředitel školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů – celkem čtyři umělecké obory:

- hudební obor (dále HO)
- taneční obor (dále TO)
- výtvarný obor (dále VO)
- literárně dramatický obor (dále LDO)

Celková kapacita školy: 1 100 žáků

2.2 Historie a současnost

Historie školy:

Výuka hudby má v Mariánských Lázních dlouholetou tradici. Hudba se v tomto městě oficiálně vyučuje již od roku 1885, kdy byl Carlem Tischerem založen 1. hudební ústav. Od roku 1926 v Mariánských Lázních působila česká hudební škola, která až do II. světové války vyučovala žáky všech zde žijících národností. Po skromnějších začátcích v době poválečné měnila hudební škola výrazně svoji tvář. V roce 1946 se jako Městský hudební ústav přestěhovala do historické školní budovy v Ibsenově ul., postavené roku 1853 opatem Heinlem. Od roku 1952 se nazývala Hudební škola a od roku 1960 Lidová škola umění. K zásadnímu posunu došlo zvláště letech 60. až 70. za éry ředitele Emila Vlka, kdy nabýval počet žáků, rostla kvalita výuky i šíře hudebních aktivit a rostlo renomé školy. V té době také vznikala většina souborů a orchestrů, které školu i město dodnes reprezentují doma i v cizině. V roce 1978 byl škole udělen čestný název LŠU F. Chopina a od roku 1990 se nazývá Základní umělecká škola F. Chopina.

Základní umělecká škola F. Chopina se výrazně podílí na kulturním životě Mariánských Lázní i okolí. Ročně pořádá, spolupřádá a účastní se více než 150 akcí doma a její orchestry vyjíždějí pravidelně koncertovat do zahraničí. Od roku 1965 ZUŠ spolupracuje se ZSO a od té doby se její nejlepší žáci pravidelně představují také jako sólisté tohoto symfonického tělesa.

Umělecká práce je dokumentována řadou natočených CD a DVD.

Současnost:

ZUŠ F. Chopina sídlí v Lužické ulici 412. V blízkosti školy se nachází zastávky MHD.

V ZUŠ se vyučují 3 obory – hudební, taneční, výtvarný a literárně dramatický. Taneční obor má k dispozici taneční sál v ZUŠ, taneční hodiny doprovází korepetitor. Výtvarný obor využívá 3 učebny, z toho 1 učebnu vybavenou počítači. Výuka hudebního oboru probíhá v hlavní budově, k dispozici je koncertní sál vybavený koncertním křídlem Yamaha a digitálními varhanami Ahlborn. Hudební obor se vyučuje také na pobočkách v budovách ZŠ v Úšovicích, v Drmoule, Lázních Kynžvartu, Dolním Žandově a Velké Hleďsebi. V poslední době výrazně omlazený pedagogický sbor je plně kvalifikovaný, řada učitelů vystudovala vysoké školy u nás i v cizině.

Žáci ZUŠ pravidelně koncertují v lázeňských domech, ÚSP, nemocnici a hudebně se podílejí na slavnostních akcích města i okolních obcí. Několikrát do roka se publiku představují na

koncertech ve společenském domě Casino, Městském divadle, Městském muzeu, mariánskolázeňských kostelech a na kolonádě. Soubory ZUŠ pravidelně vyjíždějí s koncertním programem také do zahraničí (Evropa, Amerika, Austrálie). Významná je spolupráce ZUŠ se Západočeským symfonickým orchestrem. Nejlepší žáci ZUŠ jsou každoročně oceňováni ve finálních kolech národních soutěží.

ZUŠ sama každoročně pořádá některé z kol Národní soutěže ZUŠ a pro pedagogy organizuje odborné vzdělávací semináře MŠMT.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor ZUŠ F. Chopina je plně kvalifikovaný, věkově vyrovnaný od nastupujících až po zkušené pedagogy. Řada učitelů vystudovala vysoké školy u nás i v cizině.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

- celoškolský pořad Kolonáda plná hudby, tance a zpěvu (vždy v květnu)
- pořad pro žáky a studenty mariánskolázeňských škol a jejich rodiče v Městském divadle Děti nejen dětem
- výchovné koncerty pro žáky mateřských škol

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Pro svoji činnost využívá ZUŠ Fryderyka Chopina hlavní budovu v Lužické ulici a celkem pět odloučených pracovišť na základní škole Mariánské Lázně – Úšovice, Drmoul, Velká Hleďsebe, Lázně Kynžvart a Dolní Žandov. Žáci hudebního oboru mají možnost vypůjčení hudebních nástrojů za poplatek (zejména na začátku studia). V ZŠ Jih probíhá výuka Mažorettek. Výtvarný obor má k dispozici tři učebny. Jedna z nich je vybavena hrnčířským kruhem, keramickou pecí, tiskařským lisem. Výtvarný obor má dále k dispozici učebnu vybavenou počítači. Výuka tanečního oboru probíhá v tanečním sále. Na odloučených pracovištích se vyučuje jen hudební obor.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

Zaměření školy

- hudební, taneční, výtvarný i literárně dramatický obor spolupracují, dávají možnost žákům rozvíjet jejich nejvýraznější umělecké předpoklady
- žáci se uplatňují v souborech různých nástrojových obsazení
- škola při uměleckém vzdělávání spolupracuje s rodiči
- žáci školy se svojí tvorbou zapojují do kulturního života města
- učitelé využívají při výuce svoje praktické umělecké zkušenosti, škola dbá o jejich další profesionální rozvoj
- Učitelé respektují osobnost žáka, rozvíjejí jeho schopnosti a tvořivost

3.2 Vize školy

- výchova kulturních lidí, kteří budou chápat hudbu, tanec, výtvarné i dramatické umění jako přirozenou součást života člověka i celé společnosti
- vedeme žáky ke kooperaci a zodpovědnosti za společné dílo a ke spolupráci mezinástrojové, či mezioborové
- co nejvíce podporujeme a rozvíjíme talent žáků, klademe důraz na jejich osobité vyjádření a tvořivost
- vedeme žáky ke zdravému sebevědomí, sebedůvěře, ale zároveň i k sebekritice a schopnosti správně posuzovat umělecká vyjádření jiných žáků
- podporujeme zdravý růst každé žákovské osobnosti
- podporujeme nové pedagogické postupy a nové umělecké techniky

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

HUDEBNÍ OBOR

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- seznamujeme žáka s hudebními nástroji a pomáháme ve výběru nástroje, kterému se bude chtít věnovat
- u zvoleného nástroje žáka seznámíme s historií, stavbou, možnostmi hry a uplatnění nástroje v hudebním provozu
- ke každému žákovi se snažíme přistupovat individuálně a aktivně jej zapojujeme do hodiny, respektujeme jeho osobnost
- u studovaných skladeb poskytneme žákovi informace nejen instrumentálně-technické, ale přiblížíme mu také autora a stylové období, ve kterém skladba vznikla
- vedeme žáka k aktivitě při výběru repertoáru, při postupu v nácviu skladby, při hodnocení výkonu
- využíváme formou názorného předvádění vrozené schopnosti napodobovat

- starší žáky vedeme k samostatnosti např. dotvářením frázování a uměleckého výrazu
- při procvičování technických problémů pracujeme formou variací a rytmických obměn
- přípravou na veřejná vystoupení a soutěže poskytneme žákovi možnost uplatnění zkušeností a dovedností, případně srovnání s vrstevníky

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- ve spolupráci s rodiči zdůrazňujeme potřebu pravidelné domácí přípravy a její vliv na celkový rozvoj dítěte
- vedeme žáka k vystupování na veřejnosti, a to jak v ZUŠ, tak i na akcích mimo školu a učíme ho tak zacházet s trémou, koncentrovat se i stimulovat paměť
- účastí na soutěžích mu usnadňujeme orientaci v konkurenčním prostředí
- účinkováním v souborech, sborech a orchestrech podporujeme u žáka schopnost týmové práce a zodpovědnosti
- pěstujeme v žácích pocit sounáležitosti, vzájemné úcty, tolerance a přátelství
- vedeme žáky k otevřené diskusi a umožňujeme jim vyjádřit se k vlastním a kolektivním úspěchům či neúspěchům

Strategie pro kompetenci kulturní

- snažíme se prohlubovat citový vztah žáka k nástroji a k hudbě
- pěstujeme a zdravou hrdost a pocit sounáležitosti ke škole a jejím uměleckým aktivitám
- poskytujeme žákovi přehled o kulturním dění v městě a regionu
- nabízíme možnost poslechu živé hudby na koncertech, informujeme o možnostech nahrávek, doporučujeme zajímavé pořady
- vedeme diskuze o navštívených koncertech
- dáme žákům možnost získat kvalitní kulturní rozhled
- uměleckou a kulturní reprezentací školy žákům poskytujeme možnost aktivně se zapojovat do dění ve městě a regionu i jej obohacovat
- vedeme žáky k vytváření vlastních tradic školy
- do dění školy zapojujeme také rodiče
- vedeme žáky k tomu, aby ukončením studia v ZUŠ pro ně nekončil jejich kulturní vývoj, uplatnění, příp. vzdělávání v daném kulturním oboru

VÝTVARNÝ OBOR

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- Žáka seznamujeme s možnostmi výtvarné komunikace například pomocí takzvaného výtvarného jazyka
- Rozvíjíme jeho umělecké dovednosti, pomocí kterých se postupně otevírá možnost výtvarného sebevyjádření
- Objevujeme tuto uměleckou komunikaci v díle známých i méně slavných umělců
- Hledáme paralely v díle žáků a studentů
- Navazujeme na významná výtvarná díla a posunujeme jejich sdělení výtvarně i myšlenkově

- Využíváme vědomostí a získaných dovedností k prohloubení žákovi tvorby

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- Motivujeme některá výtvarná setkání například pomocí příběhů, využíváme tzn. přidané hodnoty (přesah morální, sociální, etický).
- Podporujeme vzájemnost, solidaritu a úctu mezi žáky.
- Mezi žákem a učitelem pěstujeme srozumitelnou komunikaci a vzájemný respekt.
- Pěstujeme žakovu koncentraci, soustavnost a trpělivost zejména u větších a náročnějších výtvarných úkolů.

Strategie pro kompetenci kulturní

- v dějinách výtvarné kultury předkládáme rozmanitost témat.
- reagujeme na tyto náměty současnými výtvarnými prostředky.
- poznáváme um. slohy i významné autory ve společensko-historické souvislosti.
- navštěvujeme výstavy a řemeslné dílny.

TANEČNÍ OBOR

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- fixujeme pohybový slovník jednotlivých tanečních technik tak, aby se o něj žáci mohli opírat ve vlastním tanečním projevu.
- analyzujeme zhlédnuté choreografie a záznamy taneční tvorby.

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- motivujeme žáky pro spolupráci s jinými (hudebními) soubory ZUŠ.
- umožňujeme žákům propojovat dovednosti z jiných uměleckých oborů v choreografiích a vystoupeních.
- při tvorbě choreografií vedeme s žáky kreativní dialog.
- prostřednictvím domácí přípravy fixujeme v žácích povědomí o nutnosti soustavné péče o předpoklady pro tanec.

Strategie pro kompetenci kulturní

- do výuky zařazujeme široké spektrum různých momentů taneční kultury (regionálně či epochálně specifických).
- ve výuce žákům zprostředkováváme širší vědomostní základnu taneční kultury (dějiny tance).
- informujeme žáky o aktuálním tanečním dění na scénách v ČR.
- umožňujeme žákům návštěvu tanečních představení a motivujeme je k diskusi

LITERÁRNĚ DRAMATICKÝ OBOR

Strategie pro kompetence k umělecké komunikaci

- Žákům předáváme odpovídající teoretické znalosti a dbáme, aby je aplikovali při tvůrčích a interpretačních činnostech.
- Svým přístupem k výuce a vlastními uměleckými aktivitami motivujeme žáka ke zkvalitňování tvůrčích a interpretačních činností.
- Vedeme žáky k odpovědné a pravidelné přípravě na výuku a k reálnému hodnocení vlastního výkonu i výkonů ostatních žáků, vytváříme pro to podmínky.
- Vedeme žáky ke vnímání odpovědnosti za výsledek společné práce při kolektivních interpretačních i tvůrčích činnostech.
- Klademe důraz na pozitivní motivaci a posilování sebevědomí žáků jak při úspěchu, tak také v případě nezdaru a respektujeme individuální možnosti jednotlivce

Strategie pro kompetence osobnostně sociální

- Klademe důraz na vzájemný respekt žáka a pedagoga, vnímáme individualitu každého žáka při tvorbě a cíleně ji rozvíjíme.
- Vlastním příkladem učíme toleranci, spravedlnosti, ochotě naslouchat druhému, spolupráci a spoluzodpovědnosti.
- Vedeme žáky k účasti na veřejných vystoupeních nebo výstavách, popřípadě soutěžích, kde mohou srovnávat výsledky své práce s ostatními.
- Diskutujeme se žáky o uměleckých dílech, tvůrčích a interpretačních výkonech a vedeme je k přiměřené toleranci.
- Vytváříme podmínky a preferujeme kolektivní spolupráci. Vedeme žáky k odpovědnosti za kolektiv.

Strategie pro kompetence kulturní

- Motivujeme žáky k celoživotní potřebě umění jako dalšího životního rozměru obohacujícího jejich osobnost.
- V rámci výuky i mimo ni navštěvujeme se žáky výstavy, divadelní i taneční představení a umožňujeme jim tak přímý kontakt s profesionálním uměním.
- Informujeme žáky o aktuálním kulturním dění ve městě, regionu i v celostátním měřítku. Motivujeme je k individuální návštěvě těchto kulturních představení a aktivit.

- Vedeme žáky ke vnímání všech druhů umění, nejen oboru jejich studia a také k respektu k jiným národním kulturám.
- Motivujeme žáky k aktivní účasti a spoluúčasti v městských a regionálních uměleckých institucích, souborech a později k vlastní tvůrčí nebo interpretační činnosti.

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

5.1.1 Základní studium

Základní studium I. stupně je složeno v podobě 1 hodiny týdně individuální výuky v 1. - 7. ročníku, 1 hodiny hudební nauky v 1. - 5. ročníku a dalších 4 hodin v podobě povinně volitelných předmětů, které žáci musí splnit v průběhu tohoto studia.

Základní studium II. stupně je složeno v podobě 1 hodiny týdně individuální výuky v 1. - 4. ročníku a dalších 4 hodin v podobě povinně volitelných předmětů, které žáci musí splnit v průběhu tohoto studia. Povinně volitelné předměty si žáci mohou splnit i v jiných než předepsaných ročnících, a to v podobě nepovinných předmětů.

Žáci na II. stupni základního studia, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia odpovídajícího studijního zaměření, zahajují studium u příslušných vyučovacích předmětů na II. stupni základního studia plněním vzdělávacích obsahů I. stupně.

Žáci, kteří přestoupí na I. stupni základního studia do jiného studijního zaměření, pokračují kontinuálně dál ve studiu vyučovacích předmětů, které jsou pro více studijních zaměření společné.

Žáci, kteří projeví odpovídající dispozice a zájem o studium, mohou navštěvovat vyučovací předměty i v nižších ročnících (na I. stupni základního studia) a vyšších ročnících (na II. stupni základního studia), než určuje učební plán příslušného studijního zaměření. V takovém případě se jedná o volitelný (nepovinný) předmět, žáci jsou z tohoto předmětu na konci daného ročníku hodnoceni, ale známka se nezapočítává do celkového průměru známek na vysvědčení.

Ředitel může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů výjimečně uvolnit žáka zcela nebo zčásti z pravidelné docházky do některého povinného předmětu stanoveného školním vzdělávacím programem, a to buď na školní rok nebo jeho část. Podmínkou pro uvolnění žáka z výuky je písemná žádost žáka, nebo zákonného zástupce žáka, schválená ředitelem školy. Žáci uvolnění z pravidelné docházky do některého povinného předmětu jsou přezkušováni pedagogickou komisí v předem stanoveném termínu a rozsahu, a to vždy na konci každého pololetí

5.1.2 Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin (dále jen jako rozšířené studium) je určeno pro žáky s hlubším zájmem o hudební obor, u nichž se projevuje předpoklad dalšího studia ve středních, vyšších odborných a vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

Rozšířené studium I. stupně je složeno v podobě 2 hodiny týdně individuální výuky v 1. - 7. ročníku, 1 hodiny hudební nauky v 1. - 5. ročníku a dalších 4 hodin v podobě povinně volitelných předmětů, které žáci musí splnit v průběhu tohoto studia.

Rozšířené studium II. stupně je složeno v podobě 2 hodiny týdně individuální výuky v 1. - 4. ročníku a dalších 4 hodin v podobě povinně volitelných předmětů, které žáci musí splnit v průběhu tohoto studia. Povinně volitelné předměty si žáci mohou splnit i v jiných než předepsaných ročnících, a to v podobě nepovinných předmětů.

Žáci na II. stupni rozšířeného studia, kteří neabsolvovali I. stupeň rozšířeného studia odpovídajícího studijního zaměření, zahajují studium u příslušných vyučovacích předmětů na II. stupni rozšířeného studia plněním vzdělávacích obsahů I. stupně.

Žáci, kteří přestoupí na I. stupni rozšířeného studia do jiného studijního zaměření, pokračují kontinuálně dál ve studiu vyučovacích předmětů, které jsou pro více studijních zaměření společné.

Žáci, kteří projeví odpovídající dispozice a zájem o studium, mohou navštěvovat vyučovací předměty i v nižších ročnících (na I. stupni rozšířeného studia) a vyšších ročnících (na II. stupni rozšířeného studia), než určuje učební plán příslušného studijního zaměření. V takovém případě se jedná o volitelný (nepovinný) předmět, žáci jsou z tohoto předmětu na konci daného ročníku hodnoceni, ale známka se nezapočítává do celkového průměru známek na vysvědčení.

Ředitel může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů výjimečně uvolnit žáka zcela nebo zčásti z pravidelné docházky do některého povinného předmětu stanoveného školním vzdělávacím programem, a to buď na školní rok nebo jeho část; zároveň stanoví náhradní způsob výuky, obsah a rozsah zkoušek z předmětu, ze kterého byl žák uvolněn. Podmínkou pro uvolnění žáka z výuky je písemná žádost žáka, nebo zákonného zástupce žáka, schválená ředitelem školy. Žáci uvolnění z pravidelné docházky do některého povinného předmětu jsou přezkušováni pedagogickou komisí v předem stanoveném termínu a rozsahu, a to vždy na konci každého pololetí

5.1 Přípravné studium I. stupeň

Do přípravného studia jsou přijímány děti od 5 let. Během aktivit (zpěv, tanec, hra na nástroj, poslech hudby) se zjišťují předpoklady pro studium v ZUŠ. Tyto předpoklady jsou hravou formou rozvíjeny tak, aby si každý žák mohl vybrat studijní zaměření vhodné pro své další studium v ZUŠ.

Učební plán: dvouleté přípravné studium – zaměření hudebně-taneční

předmět	1. ročník		2. ročník	
	1. pololetí	2. pololetí	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova *	0	0	1	1
Příprava ke hře na nástroj **	1	1	1	1
Přípravná taneční výchova *	1	1	1	1

* kolektivní výuka

** výuka probíhá ve skupince 2-3 žáků

*** nepovinný předmět

Učební plán: dvouleté přípravné studium – zaměření instrumentální

předmět	1. ročník	2. ročník
---------	-----------	-----------

	1. pololetí	2. pololetí	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova*			1	1
Příprava ke hře na nástroj **	1	1	1	1

* kolektivní výuka

** výuka probíhá ve skupince 2-3 žáků, výjimečně individuálně

*** nepovinný předmět

Učební plán: dvouleté přípravné studium – zaměření vokální

předmět	1. ročník		2. ročník	
	1. pololetí	2. pololetí	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova *			1	1
Pěvecká hlasová výchova *	1	1	1	1

* kolektivní výuka

*** nepovinný předmět

Vyučovací předmět: Přípravná hudební výchova

Žák

- zná pojmy zvuk a tón
- chápe vlastnosti tónu
- rozezná stoupající a klesající melodii, opakování tónu
- čte noty c¹ – d² v houslovém klíči
- určí noty a pomlky: celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou
- pozná hlas nástrojů používaných ve výuce
- rozlišuje základní dynamiku (slabě, silně)

Vyučovací předmět: Příprava ke hře na nástroj

Žák

- popíše svůj nástroj
- zahraje jednoduchou melodii
- nasazuje správně tón
- opakuje jednotaktové rytmické příklady („ozvěny“)

Vyučovací předmět: Přípravná taneční výchova

Žák

- Opakuje po učiteli zadané tanečně průpravné prvky.
- Reaguje na hudební doprovod a sleduje změny v hudebním doprovodu.
- Následuje vedení pedagoga a přizpůsobuje se skupině v zadaných aktivitách.
- využívá v pohybu doprovodné taneční náčiní (šátky, míče, švihadla, obruče)

Vyučovací předmět: Pěvecká hlasová výchova

Žák

- zazpívá jednoduchou melodii
- opakuje jednoduchá melodická a rytmická cvičení („ozvěna“)
- napodobuje zvuky např. zvířat
- dle individuálních možností správně artikuluje

5.2 Přípravné studium II. stupeň

Přípravné studium II. stupně je určeno pro žáky, kteří neabsolvovali základní studium I. stupně a kvůli svému věku už nemohou být do I. stupně zařazeni. Do přípravného studia II. stupně jsou zařazováni žáci od 14 let.

předmět	1. ročník
---------	-----------

	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova *	1	1
Příprava ke hře na nástroj	1	1

* kolektivní výuka

Vyučovací předmět: Přípravná hudební výchova

Očekávané výstupy: Žák zvládá učivo 2. ročníku I. stupně

Vyučovací předmět: Příprava ke hře na nástroj

Očekávané výstupy: Žák zvládá učivo 2. ročníku I. stupně zvoleného studijního zaměření

Vyučovací předmět: Pěvecká hlasová výchova

Očekávané výstupy: Žák zvládá učivo 2. ročníku I. stupně

5.3 Vyučovací předmět Hudební nauka

5.3.1 Základní studium I. stupně

Základní studium I. stupně

1. ročník – žák

- se orientuje v notách v houslovém klíči v rozsahu $g - g^2$
- rozliší co je půltón / celý tón
- se orientuje ve funkcích posuvek $\sharp, b, \natural$
- rozezná tónorod Dur a moll
- orientuje se ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- vysvětlí hudební názvosloví (forte, piano, mezzoforte, staccato, legato)

2. ročník – žák

- se orientuje v notovém zápisu v houslovém klíči v rozsahu $g - c^3$
- vytleská a zapíše noty čtvrtové, půlové a půlové s tečkou
- vyjmenuje a zapíše čisté a velké intervaly v C – Dur
- zná všechny Durové stupnice
- vytvoří tónický kvintakord u probíraných stupnic
- orientuje se v 3/8 a 6/8 taktu
- orientuje se v rozdělení hudebních nástrojů

3. ročník – žák

- se orientuje v názvech oktáv
- vytleská a zapíše rytmické kombinace, noty šestnáctinové, notu osminovou s tečkou, triolu, synkopu
- zná všechny Durové a mollové stupnice
- rozezná sluchem Dur a moll stupnici
- rozezná mollové stupnice aiolské, harmonické, melodické
- orientuje se v intervalech čistých, velkých a malých
- užívá zápis v basovém klíči
- vyjmenuje a rozdělí nástroje symfonického orchestru

4. ročník – žák

- vysvětlí pojmy $\sharp\sharp$ a bb
- vysvětlí enharmonickou záměnu
- vysvětlí kvintový a kvartový kruh
- se orientuje v Durových a mollových stupnicích
- tvoří kvintakordy Dur, moll a jejich obraty
- rozliší stupnice paralelní a stejnojmenné
- tvoří intervaly malé, zvětšené a zmenšené
- analyzuje kvintakord a jeho obraty
- orientuje se v historii a stylových obdobích hudby
- vysvětlí, co je komorní, symfonická a operní hudba
- vyjmenuje a svými slovy popíše některá z děl A. Dvořáka, B. Smetany a pod.

5. ročník – žák

- sestaví D^7 a jeho obraty
- analyzuje kvintakordy zvětšené a zmenšené
- vyjmenuje stěžejní díla české a světové hudby
- se orientuje v nonartificiální hudbě
- hodnotí poslechnutá hudební díla
- zná vývoj hudebních nástrojů dle osobních preferencí

5.3.2 Hudební nauka - 6. a 7. ročník – nepovinný předmět (Hudební konzultace a Příprava žáků na konzervatoř)

6. ročník (nepovinný předmět) - žák

- popíše tónovou soustavu, noty přečte i zapíše v klíči houslovém, basovém
- ovládá zásady notopisu
- vysvětlí základní hudební pojmy zvuk, tón a jeho vlastnosti, ladění, komorní „a“
- rozliší diatoniku, chromatiku a enharmoniku, celý tón a půltón
- vysvětlí pojem kvartový a kvintový kruh, vyjmenuje a zapíše stupnice Durové, mollové, stupnici celotónovou a chromatickou
- pozná a od daného tónu napíše intervaly základní a odvozené směrem nahoru i dolů
- vytvoří kvintakord Durový, mollový, zmenšený a zvětšený
- vyjmenuje a popíše druhy septakordů
- pozná a od daného tónu vytvoří obraty kvintakordů a D⁷
- orientuje se v dějinách hudby, určí hlavní představitele daných slohových období a vyjmenuje jejich stěžejní díla
- zná hudební nástroje i jejich uplatnění v hudebních tělesech
- zazpívá předebraný tón ve zpěvní poloze i mimo ni a libovolný tón z vícezvuku
- od různých tónů zazpívá vybranou píseň
- zopakuje předebranou melodii a sám dokončí hudební myšlenku
- vysvětlí princip solmizace
- sluchem rozpozná i zazpívá libovolný interval směrem nahoru i dolů
- rozlišuje Durový a mollový charakter, sluchem rozpozná i zazpívá Durový a mollový kvintakord
- od daného tónu zapíše předebranou melodii, stupnici Durovou a stupnici mollovou
- zopakuje složitější rytmický motiv

7. ročník (nepovinný předmět) - žák

- orientuje se v celé tónové soustavě, přečte i zapíše noty v klíči houslovém, basovém, altovém a tenorovém
- rozliší diatoniku, chromatiku a enharmoniku, celý tón, půltón a čtvrttón, dokáže enharmonicky zaměnit libovolný tón
- orientuje se ve starých církevních stupnicích
- pozná a od daného tónu napíše intervaly základní a odvozené, a to i přes rozsah oktávy
- od daného tónu vytvoří kvintakord Durový, mollový, zmenšený a zvětšený
- určí a od daného tónu vytvoří všech 7 druhů septakordu a nonový akord
- určí a od daného tónu vytvoří obraty kvintakordů, dominantního a zmenšeně zmenšeného septakordu
- sluchem rozpozná, zazpívá a od daného tónu zapíše libovolný interval směrem nahoru i dolů
- sluchem rozpozná, zazpívá a od daného tónu zapíše Durový a mollový kvintakord
- sluchem rozpozná a zazpívá obraty Durového a mollového kvintakordu
- od daného tónu zapíše rytmizovanou melodii, interval, stupnici Durovou a stupnice mollové
- z listu zazpívá jednoduchý melodický zápis
- z listu vytleská rytmické cvičení
- popíše hudebním dění v regionu

5.4 Studijní zaměření Skladba

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň
--	-----------

	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Skladba*	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace **					1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1***	1***

* výuka probíhá individuálně nebo ve skupince dvou žáků

** poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – komorní hra, souborová hra (kytarový soubor, NBS – jazz soubor, kytarové duo, soubor zobcových fléten), orchestrální hra (EJO, DOM), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

*** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Skladba	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

** poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – komorní hra, souborová hra (kytarový soubor, NBS – jazz soubor), orchestrální hra (EJO, DOM), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- reprodukuje jednoduché melodické motivy zadané učitelem
- reprodukuje jednoduché rytmické útvary zadané učitelem
- komponuje skladby využívající minimálně čtyři druhy variací na jedno téma
- vyjadřuje různé nálady, např. vesele, smutně
- je seznámen s motivicko - tematickou kompoziční prací
- dokáže vysvětlit pojmy: motiv, téma, figura, pasáž
- je obeznámen s notačními editory

2. ročník – žák

- zapíše jednoduché melodické linky v jednohlase v různém taktovém označení dle učitele
- zapíše jednoduché melodické linky v jednohlase v různém taktovém označení dle vlastní invence
- komponuje dvě kontrastní variace dle tématu učitele
- komponuje dvě kontrastní variace dle vlastní invence
- záměrně užívá základní harmonické funkce Dur - mollového systému a jejich značení
- je obeznámen s hudebními formami: trojdílná písňová forma, sonáta, fuga, koncert, melodram
- je obeznámen s různými hudebními žánry
- využívá základní funkce notačního editoru

3. ročník – žák

- využívá kratších textů k tvorbě samostatné melodie
- využívá kratších textů k tvorbě jednoduchých skladeb s doprovody
- komponuje skladby minimálně pro dva hudební nástroje nebo dva pěvecké hlasy (minimálně dvě skladby)
- využívá různé tónové řady: diatonika, pentatonika, chromatika, celotónová řada
- záměrně užívá rozšířené harmonické funkce a jejich značení
- sluchově analyzuje krátké rytmicko - melodické úseky
- projevuje originalitu nápadů a asociací

- dokáže rozlišit skladby různých žánrů

4. ročník – žák

- komponuje pro minimálně tři hudební nástroje nebo tři pěvecké hlasy (minimálně dvě skladby)
- komponuje skladby dle vlastního výběru žánru a formy (minimálně dvě skladby)
- je obeznámen s principem instrumentace
- při komponování písni používá akordické značky
- zná psaný rozsah a ladění nejpoužívanějších hudebních nástrojů
- pracuje s akustikou prostoru
- využívá nepravidelné rytmické útvary
- využívá všech možností notačního editoru

5. ročník – žák

- komponuje skladby nebo písně s využitím jednoduchých modulací (minimálně dvě skladby)
- komponuje skladby dle vlastního výběru žánru a formy (minimálně dvě skladby)
- rozepíše podle značek různé stylizace doprovodu
- je obeznámen s hudbou 20. století
- je obeznámen s výrazovými prostředky a jejich využitím
- je obeznámen s principem aranžování skladeb
- je obeznámen s experimentální hudbou

6. ročník – žák

- komponuje skladby pro minimálně čtyři hudební nástroje nebo čtyři pěvecké hlasy (minimálně dvě skladby)
- aranžuje skladby pro minimálně čtyři hudební nástroje nebo čtyři pěvecké hlasy (minimálně dvě skladby)
- komponuje experimentální skladbu či skladbu hudby 20. století
- využívá výrazové hudební prostředky

7. ročník – žák

- obhájí vlastní absolventskou tvorbu před pedagogickou komisí
- komponuje kontrastní skladby pro minimálně pět hudebních nástrojů nebo pět pěveckých hlasů (minimálně dvě skladby)
- aranžuje skladby pro minimálně pět hudebních nástrojů nebo pět pěveckých hlasů (minimálně dvě skladby)
- analyzuje a hodnotí složitější kompozice

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- komponuje skladby pro minimálně šest hudebních nástrojů
- komponuje skladby pro smíšený pěvecký sbor
- aranžuje skladby pro minimálně šest hudebních nástrojů
- aranžuje skladby pro smíšený pěvecký sbor

2. ročník – žák

- vytvoří skladbu pro sólový nástroj nebo zpěv s doprovodem nebo bez doprovodu
- komponuje skladby pro různá nástrojová obsazení v kombinaci s vokály
- aranžuje skladby pro různá nástrojová obsazení v kombinaci s vokály
- je obeznámen se čtením partitury

3. ročník – žák

- vytvoří skladbu pro sólový nástroj nebo zpěv s doprovodem
- vytvoří filmovou či scénickou hudbu
- komponuje skladby dle vlastního výběru žánru a formy
- vytvoří výtah z partitury pro akordický nástroj či skupinu nástrojů

4. ročník – žák

- obhájí vlastní absolventskou tvorbu před pedagogickou komisí
- vytvoří skladbu pro sólový hudební nástroj nebo zpěv s doprovodem většího hudebního tělesa
- komponuje skladby obsahující různé hudební žánry a formy (minimálně dvě skladby)
- se orientuje v hudebních stylech i technikách, ve světě umělecké tvorby vůbec a je schopen na jiná umělecká díla vyslovit svůj názor podpořený zevrubnou analýzou

5.5 Studijní zaměření Hra na klavír

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *					1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

*poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – 4ruční hra, komorní hra, souborová hra (soubor EKN, NBS – jazz soubor), orchestrální hra (komorní smyčcový orchestr, EJO), jazzová interpretace, sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na klavír	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – 4ruční hra, komorní hra, souborová hra (soubor EKN, NBS – jazz soubor), orchestrální hra (komorní smyčcový orchestr, EJO), jazzová interpretace, sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- používá úhozové prvky legato, staccato, tenuto
- při interpretaci uplatňuje základní dynamická označení
- zahraje Durové stupnice přes jednu až dvě oktávy každou rukou zvlášť

- zahraje dvojhmaty a tříhlasý akord
- podle sluchu zahraje jednoduchou lidovou píseň, kterou doprovodí dudáckou kvintou, či základními basovými tóny (T–D)
- krátký melodický úsek dokáže transponovat do blízké tóniny
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
- kratší skladby zahraje z paměti.
- zahraje s učitelem čtyřručně

2. ročník – žák

- zahraje Durové stupnice od bílých kláves dohromady protipohybem
- zahraje tříhlasé Durové kvintakordy s obraty každou rukou zvlášť
- při hře využívá základní dynamická a tempová označení
- orientuje se ve složitějším notovém zápise v houslovém i basovém klíči v rozsahu notové osnovy
- kratší skladby interpretuje z paměti
- lidové písně improvizuje podle sluchu, transponuje do blízkých tónin i s doprovodem dudácké kvinty, či základních basových tónů TD
- pentatonickou tóninu využívá při improvizaci (sólové, nebo s učitelem) k vyjádření nálad a pocitů v hudbě

3. ročník – žák

- zahraje Durové a mollové stupnice do 2 # a 2 b v pomalém tempu dohromady paralelním pohybem
- zahraje tříhlasé kvintakordy s obraty Dur i moll (k uvedeným tóninám) dohromady
- používá pedál současný
- stávající repertoár rozšiřuje o skladby období klasicismu
- jednoduché lidové písně doprovodí základními basovými tóny TD nebo akordy TD v základním tvaru

4. ročník – žák

- hraje stupnice Dur i moll přes čtyři oktávy rovným pohybem dohromady v mírném tempu (osminových hodnotách)
- hraje tříhlasé kvintakordy s obraty ke hraným stupnicím
- repertoár rozšiřuje o skladby baroka
- na pokyn učitele používá pedalizaci (současný a synkopický pedál)
- zahraje z listu skladby v obtížnosti pro PHV - 1. ročník
- lidovou píseň doprovodí T S D v základním tvaru

5. ročník – žák

- hraje stupnice Dur i moll přes čtyři oktávy rovným pohybem dohromady v rychlejším tempu (šestnáctinový pohyb)
- hraje chromatickou stupnici každou rukou zvlášť
- zahraje čtyřhlasé akordy s obraty ke hraným stupnicím
- hraje z paměti
- náladu skladby přednese různými výrazovými prostředky (dynamika, agogika, artikulace)
- samostatně pedalizuje
- hraje čtyřručně s vrstevníkem
- transponuje skladbu a vytvoří doprovod základními harmonickými funkcemi (T S D) v základním tvaru a jednoduchém rytmizovaném doprovodu
- repertoár rozšiřuje o skladby období romantismu

6. ročník – žák

- zvládá hru stupnic Dur a moll do 6 # a 5 b kombinovaným způsobem
- hraje čtyřhlasé akordy s obraty k uvedeným stupnicím dohromady
- hraje dominantní septakord s obraty dohromady a velký rozklad akordu zvlášť
- korepetuje jednoduchou skladbu
- k doprovodu písní použije harmonické funkce a také základní akordické značky

- improvizuje jednoduchý rytmizovaný doprovod

7. ročník – žák

- zahraje Dur i moll stupnice kombinovaným způsobem v šestnáctinovém pohybu
- hraje velký rozklad akordu dohromady
- orientuje se v jednotlivých hudebních stylech
- při studiu samostatně uplatňuje prvky dynamiky, agogiky a pedalizace
- k doprovodu písní využívá harmonické funkce T S D, nebo akordického označení
- improvizuje rytmizovaný doprovod
- orientuje se ve hře z listu
- nastuduje dvě a více skladeb z paměti

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- hraje Durové a stejnojmenné mollové stupnice v kombinovaném pohybu
- čtyřhlasý kvintakord, popřípadě dominantní nebo zmenšený septakord s obraty
- je zdokonalován ve hře polyfonních skladeb, je veden k pochopení a citlivému prožívání harmonické struktury
- je veden k rozlišování interpretace skladeb různých žánrů ve hře sólové, komorní i v doprovodech.

2. ročník – žák

- dále uplatňuje a rozvíjí získané vědomosti a dovednosti při nastudování repertoáru
- poslouchá stejné skladby hrané různými interprety
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky, péči o nástroj

3. ročník – žák

- je schopen zahrát snadnější sólové skladby a jednoduché klavírní party v souborech
- je aktivován a motivován návštěvou koncertů, poslechem různých nahrávek
- opakuje a zdokonaluje dosud probrané technické a výrazové prvky klavírní hry
- prohlubuje rytmické cítění – polyrytmika - 2:3, případně 3:4
- pokračuje ve studiu oktavové techniky

4. ročník – žák

- sám používá frázování a pracuje s barvou tónu
- samostatně rozebere jednoduchou skladbu
- zapojuje se do souborové hry různého obsazení
- prohlubuje hru z listu a podle harmonických značek
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období
- sám si vyhledává skladby podle vlastního výběru

5.6 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje – modul A

Učební plán:

Základní studium - I. stupeň

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na EKN*	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace **					1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

* výuka probíhá individuálně nebo ve skupince maximálně čtyř žáků

** poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (soubor EKN), jazzová interpretace, sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)
- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

Základní studium – II. stupeň

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na EKN	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (soubor EKN), jazzová interpretace, sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)
- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1.ročník – žák

- má správné sezení a postavení rukou u nástroje
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
- zahraje jednoduchou melodii v pravé i v levé ruce
- vysvětlí svými slovy dynamická a tempová označení
- zahraje jednoduchou píseň z paměti

2.ročník – žák

- využívá zvukové a rytmické vybavení nástroje
- zahraje Durovou stupnici v protipohybu do 3 #
- zahraje píseň s jednoduchým doprovodem
- orientuje se v jednoduchých akordických značkách
- zahraje jednoduchou píseň z paměti

3.ročník – žák

- zahraje Dur stupnice v protipohybu a akordy + obraty
- doprovodí píseň z akordických značek
- orientuje se a sám využívá zvukové a melodicko – rytmické možnosti nástroje
- ovládá hru podle dynamických a tempových označení

4.ročník – žák

- doprovodí skladbu podle základních harmonických funkcí T S D
- orientuje se v jednotlivých hudebních sekcích nástroje a dokáže je plně využít
- zahraje skladbu z paměti
- orientuje se ve složitějším notovém zápisu
- zahraje podle akordických značek několik druhů doprovodů, včetně D⁷

5. ročník – žák

- využívá plného rozsahu nástroje
- je schopen interpretovat skladbu z paměti
- zahraje podle akordických značek, včetně D⁹, maj⁷,
- je schopen interpretace složitější skladby z not
- zahraje Dur a moll stupnice, akordy a obraty

6. ročník – žák

- transponuje jednodušší skladby s akordickými značkami
- zahraje z listu jednoduchou píseň a doprovodí ji
- při hře doprovodu samostatně využívá hlavní i vedlejší funkce harmonie (T, II., S, D, VI.)
- zvládá hru stupnic spolu s obraty D⁷

7. ročník – žák

- orientuje se v různých hudebních stylech
- nastuduje skladbu a využije veškeré technické možnosti daného nástroje
- interpretuje skladby složitějšího charakteru
- je schopen využít všech doposud získaných dovedností k nastudování skladeb

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- orientuje se v různých hudebních stylech
- interpretuje skladby složitějšího charakteru
- při hře doprovodu využívá hlavní i vedlejší harmonické funkce (T, II., S, D, VI.)
- zahraje podle akordických značek různé druhy doprovodů

2. ročník – žák

- dále uplatňuje a rozvíjí získané vědomosti a dovednosti při nastudování repertoáru
- orientuje se ve veškerých technických možnostech nástroje
- interpretuje složitější skladby přiměřené obtížnosti
- hraje z paměti

3. ročník – žák

- samostatně rozebere jednoduchou skladbu
- poslouchá skladby od různých interpretů, které hraje
- orientuje se ve hře z listu
- je schopen nastudovat více skladeb z paměti
- dokáže zaimprovizovat jednoduchý doprovod

4. ročník – žák

- je schopen hrát z paměti
- dokáže uplatnit doposud získané vědomosti a dovednosti, při hře a ovládání nástroje
- zahraje z listu
- nastuduje sólovou nebo komorní skladbu samostatně
- orientuje se v akordických značkách a doprovodech

5.7 Studijní zaměření Hra na varhany

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *					1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – orchestrální hra (komorní smyčcový orchestr, EJO), jazzová interpretace sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

**nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na varhany	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – orchestrální hra (komorní smyčcový orchestr, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- orientuje se na jednotlivých manuálech a na pedálové klávesnici, odlišuje a rozezná jednotlivé rejstříkové skupiny
- popíše a předvede zásady správného sezení u nástroje i vhodného obutí
- uplatní tiché výměny a palcovou techniku pro romantické legato a odliší frázování pro starší stylová období
- na pedál hraje špičkami a elementárním způsobem využije také hru patou
- pedál v elementárních cvičeních spojí s manuálem
- přečte jednoduchý zápis ve 3 osnovách
- zahraje písně v jednoduché 2 – 3hlasé úpravě a snadné skladby barokního i romantického repertoáru bez využití pedálu
- improvizuje v rámci modálního hudebního materiálu, v určeném metru dokáže vymyslet nebo pozměnit melodii a zahraje vlastní jednohlasou předebru k písni

2. ročník – žák

- rozvine prstovou techniku, precizně v jedné ruce váže 2hlasé melodie a ve 2 hlase artikuluje
- při hře využívá jednotlivé manuály a plynule je mění
- pedálovou hru obohatí o rychlejší pohyb špičkami i patou a o větší skoky, hraje Durové stupnice v rozsahu 1 oktávy
- interpretuje 3hlasé písně bez pedálu a barokní i romantický repertoár dle svých individuálních možností
- improvizuje vlastní skladby v ABA formě, hraje 2hlasé přede hry, mezihry a dohry k dané písni a improvizuje volné skladby na základě změny zvuku (manuálů)

3. ročník – žák

- rozvine prstovou techniku – v každé ruce zvlášť precizně váže akordy a zahraje 2hlasou polyfonií, vytváří vlastní prstoklady
- pedálovou techniku obohatí o mollové stupnice v rámci 1 oktávy, Durové i mollové kvintakordy a jejich obraty, vytváří vlastní nohoklady
- realizuje základní melodické ozdoby
- interpretuje 3hlasé písně s pedálem a barokní i romantický repertoár s využitím pohyblivé pedálové linky dle svých individuálních možností
- vytvoří a odvodí kadence ve všech polohách do 2 # a b a na jejich základě zahraje jednoduchou předebru k písni
- doprovodí elementární instrumentální nebo vokální skladbu

4. ročník – žák

- orientuje se ve složitějších prstokladech, dokáže rozdělit a přebere melodie středních hlasů do obou rukou, zahraje vícehlasou polyfonií v 1 ruce
- pedálovou techniku rozšíří o hru Durových i mollových stupnic přes 2 oktávy a tichou výměnu
- interpretuje 4hlasé písně s pedálem (v levé ruce zdvojuje basovou linku nebo hraje pouze tenorový hlas), ve svém repertoáru má snazší polyfonní skladby barokního i romantického období a skladby náročnější na artikulaci
- kadence do 4 # a b ve všech polohách rozšíří o vedlejší kvintakordy (II. a VI. st.), v úzké harmonii je hraje i s pedálem
- doprovodí snadnou instrumentální nebo vokální skladbu a v jednoduché sazbě také zpěv při bohoslužbě

5. ročník – žák

- správně rejstříkuje skladby barokního období
- pedálovou techniku obohatí o hru septakordů
- orientuje se v problematice hry sekvencí, umí je realizovat v tóninách do 2 # a 2 b
- na základě rozšířené kadence realizuje předebru a mezihru k písni
- v jednoduché sazbě s pedálem doprovodí zpěv při bohoslužbě

6. ročník – žák

- na pedál hraje v rychlejším tempu všechny Durové i mollové stupnice přes 2 oktávy včetně příslušných kvintakordů a septakordů
- zahraje elementární skladbu ve formě tria
- hraje sekvence v tóninách do 4 # a 4 b na základě rozšířené kadence umí realizovat předebru, mezihru a dohru k písni
- orientuje se v elementárních základech hry generálbasu
- ve 4hlasé sazbě s pedálem doprovodí zpěv při bohoslužbě

7. ročník – žák

- zahraje v rychlejším tempu jednohlasá pedálová sóla a orientuje se ve dvojhlasé pedálové hře
- rozlišuje hlavní interpretační zásady při hře skladeb různých stylových období a orientuje se v základních druzích varhanní literatury
- dle svých individuálních dispozic improvizuje krátkou 2hlasou chorální předebru s tématem ve vrchním hlase

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- se orientuje u jakéhokoliv hracího stolu
- správně aplikuje prstovou a pedálovou techniku
- se orientuje v základech varhanní improvizace

2. ročník – žák

- se orientuje u jakéhokoliv hracího stolu

- aplikuje prstovou i pedálovou techniku
- se orientuje v základech varhanní improvizace
- zahraje z listu skladbu přiměřené obtížnosti včetně použití pedálu

3. ročník – žák

- samostatně rozliší jednotlivé druhy traktur a zvolí optimální způsob hry na ně
- zahraje z listu skladbu přiměřené obtížnosti včetně použití pedálu
- doprovodí slavnostní bohoslužbu a slavnostní příležitosti v obřadní síni

4. ročník – žák

- rozezná zvukovou stránku jednotlivých nástrojů, samostatně naregistruje skladbu i vybere repertoár vhodný pro daný nástroj
- samostatně nastuduje sólovou, komorní skladbu i varhanní doprovod z různých stylových období

5.8 Studijní zaměření Hra na housle

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			1	1	1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (komorní smyčcový soubor), orchestrální hra (komorní smyčcový orchestr), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na housle	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (komorní smyčcový soubor), orchestrální hra (komorní smyčcový orchestr), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- zaujme správné držení těla a nástroje při hře
- používá správně funkce levé a pravé paže
- uplatňuje Durový a mollový prstoklad
- zahraje stupnici Dur přes 1 oktávu
- správně klade prsty na struny ve výchozí poloze
- kontroluje rovné vedení smyčce při lehkém a přirozeném držení
- správně nasazuje smyčec a tvoří znějící tón
- hraje základní smyk détaché různými částmi smyčce a jednoduché legato
- soustavně kontroluje intonaci
- hraje z not i z paměti

2. ročník – žák

- uplatňuje správné návyky při držení houslí a smyčce
- fixuje prstoklady Dur a moll a probírá další podle zvolené školy
- zahraje chromatické posuny, rozvíjí pohyblivost prstů levé ruky
- zahraje détaché i legato s přechodem přes struny
- nacvičuje martelé a staccato
- rozlišuje výrazně dynamiku *p*, *mf*, *f*,
- tvoří kvalitní tón
- kontroluje svou intonaci
- zahraje stupnici Dur v rozsahu alespoň jedné oktávy
- hraje z paměti i z not lehčí skladby a lidové písně
- zahraje jednoduché lidové písně z listu

3. ročník – žák

- zahraje základní prstoklady
- rozvíjí intonační představivost a hmatovou jistotu
- hraje vybrané dvojhlasy s použitím prázdných strun
- orientuje se ve smykách, dovede přecházet ze struny na strunu
- hraje vybrané stupnice Dur a moll v 1. poloze včetně rozložených akordů
- rozšiřuje dynamiku o crescendo a decrescendo
- hraje z listu snadné skladby
- zahraje z paměti přednesovou skladbu

4. ročník – žák

- hraje všechny prstoklady v 1. poloze
- používá 3. polohu a jednoduché výměny
- zvládá dvojhmady v 1. poloze
- kombinuje smyky s postupným rozvíjením dynamiky
- hraje stupnice Dur a moll s rozloženými akordy přes dvě oktávy v různých smykových a rytmických variantách
- používá vibrato
- s pomocí učitele naladí housle

5. ročník – žák

- používá výměny poloh podle zvoleného postupu
- hraje stupnice na jedné struně s přechodem do 3. polohy s použitím flažoletu
- hraje stupnice a rozložené akordy přes 2 oktávy s přechodem do 3. polohy
- zahraje jednoduché dvojhmady
- používá hry smykem spiccato
- pracuje s výrazovými prostředky se zaměřením na výměnu smyku, dynamiku a vibrato
- rozlišuje slohová období
- postupuje správně při domácí přípravě
- zahraje z listu složitější skladbu
- naladí sám housle

6. ročník – žák

- hraje v 1. - 5. poloze
- uplatňuje intonační jistotu a představivost při hře v polohách
- hraje stupnice Dur a moll v polohách s rozloženými akordy ve smykových obměnách
- nastuduje etudy vyšší úrovně i s problematikou dvojhmadů
- zahraje melodické ozdoby /trylek, příraz/
- uplatňuje správné vibrato a kvalitní tón
- podílí se na výběru přednesových skladeb z různých slohových období
- pracuje samostatně a projevuje svůj názor

7. ročník – žák

- dbá na tónovou a intonační sebekontrolu zejména ve vyšších polohách
- zabývá se vědomě výrazovou stránkou přednesu
- používá probrané smyky včetně spiccata a sautille
- využívá citlivě dynamiku, agogiku, vibrato a frázování
- uplatňuje účelné nácvikové způsoby
- samostatně nastuduje technicky přiměřenou skladbu
- interpretuje delší přednesovou skladbu typu koncertu, sonáty
- uplatňuje hudební paměť a hru z listu
- orientuje se v osobnostech houslového a kulturního světa

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- hraje stupnice na 1 struně v různých prstokladech
- používá přirozené flažolety a dvojhmaty
- ovládá předepsané melodické ozdoby
- používá v přednesových skladbách všechny výrazové prostředky

2. ročník – žák

- zahraje stupnice v rozsahu 3 oktáv, rozložené akordy a jejich obraty
- zahraje dvojhmátové stupnice v oktávách, případně v terciích a sextách
- používá všechny druhy smyků (včetně řadového staccata, sautillé, ricochet a arpeggia)
- orientuje se ve všech polohách
- využívá získaných zkušeností při tvorbě prstokladů a smyků
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu

3. ročník – žák

- hraje dvojhmátové stupnice v oktávách, terciích a sextách
- orientuje se ve vyšších polohách
- používá přirozené i umělé flažolety a pizzicato levou rukou
- sám si vybere a nastuduje skladbu

4. ročník – žák

- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti
- samostatně nastuduje složitější skladbu
- používá vlastní výrazový projev
- uplatňuje získané dovednosti a zkušenosti jako sólista
- rozšiřuje si repertoár

5.9 Studijní zaměření Hra na violu

Učební plán:

Základní studium - I. stupeň

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			1	1	1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (komorní smyčcový soubor), orchestrální hra (komorní smyčcový orchestr), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na violu	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (komorní smyčcový soubor), orchestrální hra (komorní smyčcový orchestr), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- zaujme správné držení těla a nástroje při hře
- používá správných funkcí levé a pravé paže
- uplatňuje Durový a mollový prstoklad
- zahraje stupnici Dur přes 1 oktávu
- správně klade prsty na struny ve výchozí poloze
- kontroluje rovné vedení smyčce při lehkém a přirozeném držení
- správně nasazuje smyčec a tvoří znějící tón
- hraje základní smyk détaché různými částmi smyčce a jednoduché legato
- soustavně kontroluje intonaci
- hraje z not i z paměti

2. ročník – žák

- uplatňuje správné návyky při držení violy a smyčce
- fixuje prstoklady Dur a moll a probírá další podle zvolené školy
- zahraje chromatické posuny
- zahraje détaché i legato s přechodem přes struny
- nacvičuje martelé a staccato
- rozlišuje výrazně dynamiku *p*, *mf*, *f*
- tvoří kvalitní tón
- kontroluje svou intonaci
- zahraje stupnici Dur v rozsahu alespoň jedné oktávy
- hraje z paměti i z not lehčí skladby a lidové písně
- zahraje jednoduché lidové písně z listu

3. ročník – žák

- rozvíjí intonační představivost a hmatovou jistotu
- hraje vybrané dvojhlasy s použitím prázdných strun
- orientuje se ve smycích, dovede přecházet ze struny na strunu
- hraje vybrané stupnice Dur a moll v 1. poloze včetně rozložených akordů
- rozšiřuje dynamiku o crescendo a decrescendo
- používá podle svých možností vibrato
- hraje z listu snadné skladby
- je schopen zahrát z paměti přednesovou skladbu

4. ročník – žák

- hraje všechny prstoklady v 1. poloze
- využívá třetí polohu a přirozené flažolety
- zvládá jednoduché dvojhmaty v první poloze
- kombinuje smyky s postupným rozvíjením dynamiky
- používá podle svých schopností vibrato
- s pomocí učitele si naladí nástroj

5. ročník – žák

- ovládá smyčec ve všech jeho částech
- zvládá hru stupnic přes 2 oktávy v 1. poloze
- používá 3. polohu a jednoduché výměny
- orientuje se ve violovém C klíči
- využívá vibrato a dynamiku
- je schopen tvořit charakteristický violový tón
- zahraje snadné party v souhře

6. ročník – žák

- je schopen hry v 1. a 3. poloze
- zahraje stupnice Dur a moll a rozložené akordy s přechodem do 3. polohy
- orientuje se v 5. poloze
- zvládá smyky détaché, legato, staccato, martelé, spiccato a jejich kombinace
- zahraje jednoduché dvojhmaty
- zahraje melodické ozdoby
- rozlišuje slohová období
- zahraje z paměti přednesovou skladbu
- sám naladí violu

7. ročník – žák

- používá 1. - 5. polohu
- zahraje stupnice Dur a moll v rozsahu 2 – 3 oktáv s rozloženými akordy ve smykových obměnách
- využívá kombinace všech smyků
- uplatňuje správné vibrato a zkvalitňuje tón
- orientuje se plynule ve violovém C klíči a houslovém G klíči
- samostatně nastuduje lehčí skladbu
- zhodnotí svůj výkon

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- hraje stupnice na 1 struně v různých prstokladech
- orientuje se v sudých polohách i v půlpoloze
- uplatňuje všechny probrané smyky včetně spiccata
- využívá všechny výrazové prostředky
- poznává violovou přednesovou literaturu

2. ročník – žák

- zahraje všechny stupnice Dur a moll a rozložené akordy v 2 - 3 oktávách
- orientuje se v polohách včetně přesných výměn
- zahraje dvojhmaty a základní akordy
- používá kombinace všech smyků
- opatří sám notový zápis prstoklady a smyky
- uplatňuje dynamiku, agogiku, vibrato, akcenty, melodické ozdoby

3. ročník – žák

- hraje dvojhmatové stupnice v oktávách, terciích a sextách
- používá přirozené i umělé flažolety
- ovládá kombinaci altového a houslového klíče
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- zapojuje se do komorní hry

4. ročník – žák

- orientuje se po celém hmatníku
- využívá široké spektrum smyků
- uplatňuje smysl pro kvalitu tónu
- je schopen samostatně nastudovat skladbu

5.10 Studijní zaměření Hra na violoncello

Učební plán:

Základní studium - I. stupeň

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			1	1	1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (komorní smyčcový soubor), orchestrální hra (komorní smyčcový orchestr), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na violoncello	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (komorní smyčcový soubor), orchestrální hra (komorní smyčcový orchestr), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- zvládá tah dolní a horní polovinou smyčce
- hraje détaché a legato po 2
- hraje Durové stupnice přes 1 oktávu v základní poloze
- čte noty v F klíči v rámci 2. polohy
- zvládá hru v 4/4, 3/4 a 2/4 taktu

2. ročník – žák

- zahraje détaché a legato s přechodem přes struny
- rozlišuje dynamické označení forte a piano
- zahraje velké a čisté intervaly
- hraje stupnice v rozsahu 1 - 2 oktáv
- hraje z not i z paměti lehčí skladby a písně

3. ročník – žák

- staví ruku v 7. poloze
- kontroluje svou intonaci při hře
- zvládá hru v široké poloze
- hraje Durové stupnice přes 2 oktávy

4. ročník – žák

- hraje v 7. poloze – provádí výměny z 2. do 7. polohy
- zahraje crescendo, decrescendo
- hraje jednoduché staccato
- zvládá základní smyky a jejich kombinace
- používá přirozené flažolety

5. ročník – žák

- hraje v polohách – od 1. do 7. polohy
- orientuje se v tenorovém klíči
- zahraje jednoduché dvojhmaty
- hraje Durové a mollové stupnice do 4 # a 4 b
- používá podle svých schopností vibrato

6. ročník – žák

- zvládá hru vybraných stupnic přes 3 oktávy
- používá smyk spiccato
- zahraje základní melodické ozdoby (trylek, příraz)
- uplatňuje vibrato a zkvalitňuje tón
- naladí violoncello

7. ročník – žák

- zahraje obtížnější smyky
- orientuje se v zápise interpretovaných skladeb
- zvládá plynulé výměny do vyšších poloh
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- zvládá hru stupnic v rozsahu 3 oktáv
- zná základy palcové polohy
- umí pracovat s notací v tenorovém a houslovém klíči
- hraje skladby s obtížnějšími smykovými variantami, střídání detaché, staccato, řadové taccato, spiccato, martellé
- samostatně si zvolí vhodný repertoár na základě poslechu

2. ročník – žák

- hraje stupnice v rozsahu 3 oktáv, rozložené akordy T, S, D⁷
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- orientuje se ve všech polohách
- zvládá dvojhmatové stupnice v sextách
- hraje v palcové poloze

3. ročník – žák

- dobře se orientuje v nově zadaných skladbách
- plně uplatňuje znalosti v tenorovém a houslovém klíči
- umí se orientovat v náročnějších skladbách při hře z listu
- samostatně se připravuje na svá vystoupení
- interpretuje zadané skladby dle svých představ a hudebního cítění a je schopen své provedení obhájit
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb.

4. ročník – žák

- rozliší a zahraje skladby různých slohových období
- využívá získaných zkušeností při tvorbě prstokladů a smyků
- interpretuje delší přednesovou skladbu typu sonáty nebo koncertu

5.11 Studijní zaměření Hra na kontrabas

Učební plán:

Základní studium - I. stupeň

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			1	1	1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (komorní smyčcový soubor), orchestrální hra (komorní smyčcový orchestr), FS Rozmarýnek, sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na kontrabas	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (komorní smyčcový soubor), orchestrální hra (komorní smyčcový orchestr), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- umí popsat nástroj a jeho využití v hudbě
- dokáže popsat ladění nástroje – notaci na prázdných strunách
- ovládá správné držení nástroje, základy techniky hry
- kontroluje správné držení smyčce
- správně nasazuje smyčec a tvoří tón
- ovládá hru na prázdných strunách
- dovede cvičit výměnu/ohyb pravé ruky celým smyčcem
- hraje v základní poloze stupnici B – Dur s rozloženým akordem

2. ročník – žák

- zvládá a zdokonaluje držení nástroje
- dovede používat správné držení smyčce
- dokáže zlepšovat postavení levé ruky
- ovládá a používá cviky na uvolnění
- zvládá notaci v základní poloze
- dovede rozvíjet techniku hry na nástroj
- umí zahrát stupnici F, B – Dur s rozloženými akordy v různých smykových variantách

3. ročník – žák

- ovládá notaci v základní poloze
- umí a využívá základní technické návyky a dovednosti
- zvládá správné držení těla a nástroje
- dokáže upevňovat a zlepšovat výměnu ohybu v pravé ruce
- dovede zahrát stupnici F, B – Dur s rozloženými akordy v různých smykových variantách
- hraje v I. poloze
- umí se orientovat v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu

4. ročník – žák

- hraje a umí se orientovat v akordových značkách
- zvládá hru s přesuny ze základní do 1. polohy
- zahraje s intonační sebekontrolou
- dovede využívat technické a výrazové prostředky pro hru komorní nebo souborovou
- ovládá notaci I. polohy
- zahraje stupnice H, F[#] - Dur v různých smykových a rytmických variantách
- s pomocí učitele se seznamuje s laděním nástroje

5. ročník – žák

- ovládá dosud probrané učivo a technické návyky a dovednosti
- dokáže se orientovat na hmatníku ve 2. poloze
- zvládá přesuny ze základní do 2. polohy
- ovládá hru legáta a staccata
- dokáže se uplatnit v souhře s dalšími nástroji
- umí zahrát z paměti jednoduchou skladbu
- hraje stupnice Dur do 2. polohy s akordy ve smykových variantách
- umí naladit nástroj

6. ročník – žák

- dovede se orientovat v akordových značkách
- zvládá hru z paměti
- hraje pizzicato
- dokáže hrát z listu
- zahraje stupnice Dur a moll do 2. polohy
- hraje v notaci 3. polohy
- hraje složitější technická cvičení, čímž získává zručnost a rozvíjí motorické schopnosti

7. ročník – žák

- ovládá základní nástrojovou techniku
- dovede doprovodit dle notového zápisu a akordových značek
- dokáže zahrát obtížnější skladby různých stylů a žánrů
- zvládá orientaci ve složitějších rytmech
- hraje a umí spiccato
- zahraje ve vyšších polohách
- hraje stupnice Dur a moll – smykové a rytmické varianty
- využívá všechny získané technické a výrazové dovednosti

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- využívá a zdokonaluje získané dovednosti (držení nástroj, smykové varianty, výměny poloh),
- dodržuje intonační čistotu a tónovou kulturu
- rozvíjí rozšířenou dynamiku (*pp* – *ff*),
- zná nejpoužívanější smyky, detaché, staccato, spiccato, legato a využívá je
- interpretuje skladby na základě pochopení jednotlivých témat a frází
- hraje pizzicato dvěma prsty
- ovládá hru ze značek, orientuje se v základních stylech (folklór, blues, jazz, latina, R&B)

2. ročník – žák

- ovládá funkci pravé a levé ruky – spiccato, martelé, techniku hry, držení smyčce, uvolněnost pravé ruky a správnou funkci zápěstí

- zvládá a zdokonaluje výměny poloh
- zvládá a zdokonaluje výměny poloh
- zahraje ve vyšších polohách, nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- ovládá a prohlubuje tónovou kulturu
- zvládá dynamiku
- ovládá výměny poloh a používá jejich spojování
- dbá na tónovou kulturu a intonační čistotu

3. ročník – žák

- využívá široké spektrum druhů smyků,
- orientuje se po hmatníku, vytváří si vlastní prstoklady
- dbá na kvalitní tón, barvu a dynamické odstíny
- samostatně řeší smykové a výrazové varianty
- používá vibráto
- vytváří vlastní basové linky podle akordových značek v různých hudebních stylech
- využívá svých dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zvládá vyšší polohy a jejich výměny

4.ročník – žák

- zvládá kombinace smykových variant
- dovede používat vibrato
- dokáže zdokonalovat intonaci, čistotu tónu
- umí improvizovat v jednoduchých skladbách
- samostatně se připravuje na vystoupení
- dokáže se připravit na svoji hudební kariéru
- dovede dále samostatně rozvíjet své hudební schopnosti
- dokáže vyhledat zajímavá témata pro svůj nástroj
- umí improvizovat dle akordových značek

5.12 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na zobcovou flétnu*	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace **					1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1***	1***

* výuka probíhá individuálně nebo ve skupince maximálně čtyř žáků

** poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (PS dřevěné dechové nástroje, soubor zobcových fléten, kytarový soubor), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

*** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (soubor zobcových fléten, kytarový soubor), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- správně drží nástroj, nasazuje a ukončuje tón, správně a koordinovaně dýchá, artikuluje osminové notové hodnoty, použije palcovou techniku pro hru vyšších tónů
- realizuje hru legato i tenuto v tónovém rozsahu $c^1 - g^2$
- zahraje Durové stupnice do 1 # a 1 b a odvodí tónický kvintakord
- rozezná základní délkové, výškové hodnoty not, pomlk a prakticky je uplatňuje při hře
- zahraje jednodušší lidové písně, cvičení a snadné skladby

2. ročník – žák

- orientuje se ve čtení drobnějších notových hodnot a pomlk
- zkoncentruje svůj výdech a vytvoří rovný tón, přesně nasadí i ukončí tón, artikulaci sladí s prstovou technikou
- použije palcovou techniku pro hru vyšších tónů a techniku pravého zápěstí pro hru „půldírek“
- rozlišuje hru tenuto a legato, orientuje se v chromatickém tónovém rozsahu $c^1 - c^3$
- realizuje alternativní techniky hry (sputato, šustivý tón a pod.)
- zahraje Durové i mollové stupnice do 2 # a 2 b včetně tónický kvintakordů
- interpretuje etudy, cvičení a jednoduché skladby

3. ročník – žák

- ovládá hru staccato, dodržuje nádechy a fráze
- orientuje se v problematice hry na altovou zobcovou flétnu
- zahraje Durové stupnice do 3 # a 2 b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- rozlišuje i realizuje běžná tempová a dynamická označení
- interpretuje drobnější skladby různých slohových období a vytváří vlastní repertoár,
- zahraje z listu

4. ročník – žák

- rozšíří hru v chromatickém tónovém rozsahu $c^1 - d^3$ o tzv. „kolenové hmaty“
- přebírá altovou (popř. sopraninovou) zobcovou flétnu jako hlavní nástroj, čte její zápis a střídá tento nástroj se sopránovou zobcovou flétnou
- zintenzivní techniku dýchání
- zpřesní techniku souhry prstů s jazykem a artikulaci v různých rytmických obměnách i tempech
- rozlišuje i realizuje běžná výrazová a agogická označení
- zahraje Durové a mollové stupnice do 1 # a 2 b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých stylů a žánrů

5. ročník – žák

- se orientuje v interpretaci běžných melodických ozdob
- u altové flétny si rozšiřuje chromatický tónový rozsah do f^3
- používá některé alternativní hmaty při hře melodických ozdob
- zahraje Durové a mollové stupnice do 2 # a 3 b včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- sám si vyhledá nebo vybere skladby a samostatně je nastuduje

6. ročník – žák

- tvoří kvalitní tón v celém užívaném tónovém rozsahu nástroje, zdokonalí hru v horní poloze nástroje, u altové zobcové flétny rozšíří hru v chromatickém tónovém rozsahu $f^1 - g^3$ o tzv. „kolenové hmaty“
- osvojí si další artikulační slabiky (d – g, d - r, t – k, ...)
- seznámí se s hrou na tenorovou zobcovou flétnu
- zahraje Durové a mollové stupnice do 3 # a 4 b včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů
- samostatně pracuje na vybrané skladbě nebo skladbě zadané učitelem

7. ročník – žák

- osvojí si základy moderní techniky hry, využívá celý tónový rozsah nástroje, uplatňuje všechny znalosti a dovednosti nabyté během svého studia
- seznámí se s hrou na basovou zobcovou flétnu
- zahraje stupnice Durové a mollové do 4 # a 4 b včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů
- interpretuje přednesové skladby různých stylových období, žánrů a odlišuje jejich výraz

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- s jistotou vytvoří a nasadí kvalitní tón
- rozlišuje a při hře uplatňuje různé způsoby nasazení a výslovnosti
- věnuje patřičnou péči svému nástroji, dokáže správně ošetřovat nástroje vyrobené ze dřeva
- orientuje se při hře stupnic a příslušných akordů v celém rozsahu nástroje
- s jistotou vytvoří a nasadí kvalitní tón
- orientuje se při hře stupnic a příslušných akordů v celém rozsahu nástroje

2. ročník – žák

- věnuje patřičnou péči svému nástroji a samostatně řeší technické problémy spojené s nástrojem
- s jistotou se orientuje v notovém zápisu skladeb psaných pro různé zobcové flétny
- vytvoří, rozliší a pracuje s různou zvukovou barvou tónu a jeho kvalitou
- ve skladbě najde vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází
- využije plně výrazových a tempových prostředků, dynamických možností svého nástroje stupňovitě i terasovitě, orientuje se v prostředcích moderní techniky (např. vibrato, frullato, sputato, glissando apod.)
- zrychlí a upevní prstovou i dechovou techniku, frázování a artikulační techniku při hře všech stupnic Dur i moll včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů, používá techniku různých typů nasazení

3. ročník – žák

- při hře samostatně a plně využije výrazových a tempových prostředků, dynamických možností svého nástroje stupňovitě i terasovitě
- ve skladbě samostatně najde vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází
- orientuje se v prostředcích moderní techniky (např. vibrato, frullato, sputato, glissando apod.), přečte je a ze zápisu je interpretuje
- obhájí vlastní výběr skladeb k nastudování

4. ročník – žák

- na základě všech svých doposud získaných znalostí a dovedností uplatní všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v problematice hry na všechny druhy zobcových fléten
- rozliší různá slohová období a jejich skladebnou techniku, samostatně nastuduje vybranou přednesovou skladbu a využije v ní všech možných výrazových i technických prostředků hry

5.13 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			1	1	1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro dřevěné dechové nástroje, souborová hra (FS Rozmarýnek), orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro dřevěné dechové nástroje, souborová hra (FS Rozmarýnek), orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- zvládá základní péči o nástroj, pojmenuje jednotlivé části nástroje a předvede správné držení nástroje, při hře správně nástroj drží a zaujímá hráčský postoj
- intenzivně se nadechuje a kvalitně nasazuje tón
- vytváří dostatečný zvukově kvalitní tón v tónovém rozsahu $d^1 - f^2$
- rozezná základní délkové a výškové hodnoty not i pomlk a dokáže je prakticky uplatnit při hře
- zahraje jednoduché lidové písně a snadné skladbičky
- z paměti zopakuje jednoduchou předebranou melodii

2. ročník – žák

- rozšíří chromatický tónový rozsah do c^1 a g^2
- zahraje a rozlišuje hru legato a tenuto
- hraje Durové stupnice do 2 # 2 b mollové stupnice do 1 # a 1 b včetně příslušných kvintakordů
- rozezná i prakticky realizuje drobnější hodnoty not a pomlk
- zahraje lidové písně, jednodušší etudy a přednesové skladby
- Improvizuje v rámci daného schématu jednoduché písně

3. ročník – žák

- vytvoří kvalitní přefukované tóny, rozšíří chromatický tónový rozsah do c^3
- rozlišuje tempová a dynamická označení a v rámci svých možností je při hře realizuje
- hraje Durové i mollové stupnice do 2 # a 2 b včetně příslušných kvintakordů
- interpretuje snadné a drobnější skladby různých slohových období
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji
- improvizuje v rámci daného schématu jednoduché písně a z paměti opakuje melodii
- z listu zahraje jednoduchou melodii

4. ročník – žák

- prohloubí techniku dýchání, v rychlejším tempu zkoordinuje souhru prstů s jazykem, realizuje artikulaci v různých rytmických obměnách a tempech
- chromatický tónový rozsah rozšíří do g^3
- rozezná běžná výrazová, dynamická a agogická označení, aplikuje všechny dosud získané poznatky z hudební nauky
- zahraje Durové stupnice do 3 # a 3 *b*, mollové do 2 # a 2 *b* včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti podle svých individuálních možností a schopností
- improvizuje v rámci daného schématu složitější písně a z paměti opakuje složitější melodii

5. ročník – žák

- dokáže správně intonovat v celém tónovém rozsahu, hraný chromatický tónový rozsah rozšíří do a^3
- orientuje se v interpretaci běžných melodických ozdob
- zahraje Durové stupnice do 4 # a 4 *b*, mollové do 3 # a 3 *b* včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- nově získané hudební prostředky realizuje při hře vybraných cvičení, etud a přednesových skladeb
- improvizuje v rámci daného schématu i jednoduché formy a z paměti opakuje melodii s obtížnějším rytmem

6. ročník – žák

- upevní hru v krajních polohách nástroje, hraný chromatický tónový rozsah rozšíří do h^3
- osvojí si techniku dvojitého staccata
- zahraje stupnice Durové do 4 # a 4 *b*, mollové do 4 # a 4 *b* včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů, dominantního a zmenšeně zmenšeného septakordu
- samostatně pracuje na skladbě zadané učitelem nebo na samostatně vybrané skladbě
- zapojuje se a aktivně podílí na školních vystoupeních a projektech

7. ročník – žák

- využívá celý tónový rozsah nástroje od $c^1(h)$ po c^4 , podává zvukově kvalitní tón s jistým nasazením včetně jeho dynamických odstínů, používá techniky dvojitého staccata
- v rychlém tempu zahraje stupnice Dur a moll včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů a chromatickou stupnici
- samostatně nacvičí a interpretuje nejrůznější přednesové skladby přiměřeného stupně obtížnosti dle svých individuálních možností a schopností
- vytvoří si svůj vlastní repertoár

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- věnuje patřičnou péči svému nástroji a samostatně řeší technické problémy spojené s nástrojem
- s jistotou se orientuje v notovém zápisu
- s jistotou nasadí a vytvoří kvalitní tón v jakékoliv oktávě
- orientuje se ve všech stupnicích a příslušných akordech v celém rozsahu nástroje
- interpretuje skladby odlišných stylových období

2. ročník – žák

- uplatní všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- věnuje patřičnou péči svému nástroji a samostatně řeší technické problémy spojené s nástrojem
- s jistotou se orientuje v notovém zápisu
- vytvoří, rozlišuje a pracuje s různou zvukovou barvou tónu a jeho kvalitou, ve skladbě najde a využije vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází
- prohlubuje dále dechovou techniku, frázování a artikulační techniku při hře všech stupnic Dur i moll včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů, používá techniku dvojitého staccata

3. ročník – žák

- prohlubuje dále dechovou, frázovací, prstovou a artikulační techniku, používá techniku dvojitého staccata
- orientuje se v různých stylových obdobích a jejich skladebných technikách
- orientuje se v prostředcích moderní techniky (např. různé typy vibrata, frullato apod.)
- podle svých možností zapojuje tyto prostředky do své hry na nástroj

4. ročník – žák

- se orientuje v různých slohových obdobích a jejich skladebných technikách
- samostatně nastuduje vybranou přednesovou skladbu a využije v ní výrazových i technických prostředků hry i svých posluchačských zkušeností
- využívá plně výrazových a tempových prostředků, dynamických rozsahů svého nástroje stupňovitě i terasovitě, orientuje se v prostředcích moderní techniky a podle svých možností zapojuje tyto prostředky do své hry na nástroj - např. vibrato, frullato

5.14 Studijní zaměření Hra na hobo

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na hobo	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			1	1	1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro dřevěné dechové nástroje, souborová hra (FS Rozmarýnek), orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na hobo	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro dřevěné dechové nástroje, souborová hra (FS Rozmarýnek), orchestrální hra (DOM, EJO),

sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)
- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- zvládá skládání a rozkládání nástroje a péči o hobo
- zaujímá správný postoj při hře a drží správně nástroj
- zvládá techniku dýchání a nasazení tónu
- položí hobo
- zahraje nejjednodušší lidové písně a snadné skladbičky
- hraje tenuto v rozsahu $c^1 - c^2$

2. ročník – žák

- nasadí a ukončí tón
- zahraje tenuto i legato po 2, v tónovém rozsahu $c^1 - g^2$
- zahraje Durové stupnice do jednoho # a jednoho b a tónický kvintakord
- rozezná základní délkové a výškové hodnoty not, pomlka a dokáže je uplatnit při hře
- zahraje jednoduché lidové písně a snadné skladby

3. ročník – žák

- zahraje tóny od $c^1 - c^3$
- hraje osminové noty
- hraje legato po 2,4,8
- hraje v taktech 2/8, 3/8 a 4/8
- zahraje Durové stupnice do 3 # a 3 b a tónický kvintakord (velký a malý rozklad)
- rozlišuje dynamické označení $p - f$

4. ročník – žák

- dodržuje hudební fráze a nádechy
- zahraje Durové stupnice do 4 # a 4 b, mollové stupnice do 2 # a 2 b včetně tónického kvintakordu
- rozlišuje a realizuje běžná tempová označení

5. ročník – žák

- hraje v tónovém rozsahu od b^b – d^3
- zahraje crescendo a decrescendo na vydržovaných tónech
- hraje stupnice Dur i moll do 4 # a 4 b včetně tónických kvintakordů
- zahraje staccato

6. ročník – žák

- orientuje se v interpretaci melodických ozdob (přiraz, nátryl)
- zahraje z listu jednoduché skladby
- zvládá hru v chromatickém tónovém rozsahu od b^b – d^3
- hraje stupnice Dur i moll do 5 # i 5 b

7. ročník – žák

- zvládá a využívá celý tónový rozsah nástroje
- hraje stupnice Dur i moll do 7 # a 7 b včetně tónického kvintakordu
- interpretuje přednesové skladby přiměřeného stupně obtížnosti dle svých individuálních schopností

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- využívá výsledků a zkušeností z dřívějšího studia
- pracuje na zdokonalení kultury tónu pomocí dechové techniky a nátiskové pohotovosti
- dokáže vyrovnat barvu tónu ve všech polohách nástroje
- uplatňuje se v souborech různého nástrojového obsazení

2. ročník – žák

- dokáže uplatnit všechny technické a výrazové prostředky při hře v celém rozsahu
- uplatňuje všechny technické a výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- orientuje se s jistotou v notovém zápisu
- uplatňuje svůj vlastní výraz při studiu a interpretaci skladeb

3. ročník – žák

- využívá poslechu profesionálních nahrávek k vytvoření vlastního názoru při výběru skladeb, hodnotí svou interpretaci
- zvládá péči o nástroj a seznamuje se s postupem výroby hoboiových strojků
- uplatňuje studium komorních a orchestrálních partů

4. ročník – žák

- pracuje s různou zvukovou barvou tónu
- nachází a využívá ve skladbě vhodná místa pro nádechy
- využívá plně výrazových, tempových a dynamických možností svého nástroje
- orientuje se v různých slohových obdobích

5.15 Studijní zaměření Hra na klarinet

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			1	1	1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro dřevěné dechové nástroje, souborová hra (klarinetový soubor, NBS – jazz soubor, saxofonový soubor, soubor zobcových fléten FS. Rozmarýnek, jazzová interpretace), orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

**nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na klarinet	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro dřevěné dechové nástroje, souborová hra (klarinetový soubor, NBS – jazz soubor, saxofonový soubor), orchestrální hra (DOM, EJO) sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- vyjmenuje a určí jednotlivé díly klarinetu
- sestaví bez obtíží nástroj a ukáže jeho základní údržbu (mazání korků, vytírání nástroje, vysušování podlepek)
- při hře předvede základy správného dýchání, tj. plný nádech a výdech
- předvede správné držení nástroje, při hře správně nástroj drží a zaujímá hráčský postoj
- vytvoří tón na základě správného konkrétního nasazení
- zahraje vydržované tóny v rozsahu e - g²
- zahraje stupnici C – Dur, G – Dur a F – Dur přes dvě oktávy ve čtvrtových notách

2. ročník – žák

- udrží stabilní nátisk a zahraje zvukově vyrovnaným tónem
- při hře využije hrudně bráničního dýchání a nadechuje se i po delších než dvoutaktových úsecích
- použije základní artikulace (tenuto, legato, staccato)
- zahraje tečkované a synkopované rytmy a rozezná jednoduché takty (2/4, 3/4, 4/4)
- použije vidličkové hmaty (h, fis²) a techniku malíkových hmatů v obou variantách (pravým i levým)
- interpretuje jednoduché skladby v technické obtížnosti osminových not
- zahraje Durové stupnice a kvintakordy v základním tvaru do 2 # a 2 b

3. ročník – žák

- uplatňuje při hře dosud získané návyky a základní techniky hry (dýchání, nátisk, držení nástroje a těla, prstová technika)
- při hře využije základní tempová, dynamická a výrazová označení
- reprodukuje jednoduchou melodii podle sluchu
- zahraje jednoduchou krátkou skladbu z paměti
- uplatňuje se při souhře s dalším nástrojem

- ovládne nástroj v rozsahu $e - c^3$
- zahraje Durové a mollové stupnice s kvintakordy v základním tvaru do 3 # a 3 *b*

4. ročník – žák

- naladí nástroj a dbá na správnou intonaci při hře
- popíše náladu skladby a elementárními výrazovými prostředky (metrum, rytmus, tempo, dynamika, artikulace) vyjádří její charakter
- interpretuje přednesové skladby v technické obtížnosti šestnáctinových not
- zahraje tečkované, synkopované a triolové rytmy a rozezná složitější takty (6/8, 9/8, 12/8, 5/4, 5/8, alla breve)
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- ovládne nástroj v rozsahu $e - e^3$
- zahraje v artikulacích Durové a mollové stupnice s kvintakordy v obratech do 4 # a 4 *b*

5. ročník – žák

- zahraje základní melodické ozdoby (trylek, nátryl, skupinka)
- vysvětlí složitější rytmické útvary (kvintola, sextola)
- předvede nasazení a zvukově kvalitní tón vycházející z dechové opory
- dokáže samostatně zdokonalit technickou stránku hry v rámci domácí přípravy
- interpretuje alespoň jednotlivě části významnějších přednesových skladeb (sonáta, koncert)
- ovládne nástroj v rozsahu $e - f^3$
- zahraje Durové a mollové stupnice s kvintakordy a septakordy v základním tvaru, do 4 #ků a 4 *b*

6. ročník – žák

- hraje vyrovnaným kultivovaným tónem ve všech polohách nástroje
- předvede nástroj v plné dynamické škále a využije při hře všech běžně používaných artikulacích prostředků (tenuto, staccato, portamento, legato)
- při hraní technicky náročnějších pasáží správně využije dechové opory
- interpretuje skladby obsahující složitější rytmické útvary (trioly, kvintoly, sextoly)
- při hře použije vybrané, nejčastěji využívané pomocné hmaty
- zahraje staccato i v rychlejším tempu
- zahraje Durové a mollové stupnice s kvintakordy a septakordy v základním tvaru i obratech, do 4 # a 4 *b*

7. ročník – žák

- rozliší jednotlivé hudební žánry a přizpůsobí tomu též frázování
- zahraje skladbu v předepsaném tempu s odpovídající dynamikou, agogikou a výrazem (dle individuálních schopností)
- nastuduje samostatně přiměřeně obtížnou skladbu
- transponuje jednoduché melodie in C
- ovládne nástroj plně chromaticky v rozsahu $e - g^3$
- zahraje Durové a mollové stupnice s kvintakordy a septakordy v základním tvaru i obratech, do 7 # 7 *b*

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- hraje pohotově z listu, rytmicky přesně
- využívá zásady a dovednosti správné klarinetové hry
- hraje rytmicky přesně skladby různého charakteru, žánru a hudebního stylu

2. ročník – žák

- ovládne nástroj v plné dynamické škále v celém jeho rozsahu včetně barvy tónu
- zahraje v kuse celou cyklickou skladbu (sonátu, suitu, koncert)
- vyjmenuje nejvýznamnější díla klarinetové literatury a některé významné české i zahraniční klarinetisty
- dle svých posluchačských zkušeností si samostatně vybere skladby k nastudování

3. ročník – žák

- hraje v celém rozsahu nástroje
- hraje všechny stupnice Dur a moll v rychlejším tempu, různými artikulačními způsoby
- správně frázuje, reaguje na dynamická a tempová označení v notovém textu

4. ročník – žák

- ovládne základní techniky hry na klarinet (dýchání, nátisk, prstovou techniku, artikulaci)
- vysvětlí, event. obhájí svůj názor na interpretaci skladby
- zahraje jednoduché transpozice in C a in A a tomu přiměřeně obtížné orchestrální party
- zahraje nebo jednoduše popíše složitější techniky hry: dvojité staccato, frullato, glissando, slap tón, věčný dech)
- popíše své dojmy z návštěvy koncertů, divadelních představení, výstav

5.16 Studijní zaměření Hra na saxofon

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			1	1	1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

*poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro dřevěné dechové nástroje, souborová hra (NBS – jazz soubor, saxofonový soubor, saxofonový kvartet, kytarový soubor, jazzová interpretace), orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

**nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na saxofon	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

*poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro dřevěné dechové nástroje, souborová hra (NBS – jazz soubor, saxofonový soubor, saxofonový kvartet, kytarový soubor), orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- rozezná začátek a konec skladby
- pochopí předznamenání, repetici a prima (sec.) voltu
- využívá základní tempová označení (allegro, moderato, andante...)
- zahraje notu celou, půlovou, čtvrtovou a osminovou a stejné pomlky
- orientuje se ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- v mezích možností začátečníka se nadechuje a vydechuje pomocí bránice
- nasazuje jazykem
- zahraje z paměti krátkou píseň, udrží pozornost i v obsáhlejších skladbičkách
- sestaví a rozebere správně nástroj a má povědomí o nutnosti jeho údržby
- zvládá základní artikulace (legato, tenuto), hraje v rozsahu c^1 – g^2 , zvládá přechod mezi rejstříky

2. ročník – žák

- bez zaváhání střídá rejstříky
- hraje v rozsahu c^1 – d^3 , ovládá Durové stupnice do 3 # a 3 b + tonický kvintakord
- pozná označení Da Segno, da Capo a Coda
- orientuje se v základní dynamice (p, f, cresc., decresc.)
- zahraje čtvrtovou notu s tečkou, triolu a synkopu
- hraje složitější artikulace, staccata
- v jednoduchých jazzových písních použije úměrně svým schopnostem swingové frázování
- předvede krátkou improvizaci na základě předem zvolené pentatoniky

3. ročník – žák

- hraje v rozsahu b – e^3 (chromaticky), Dur a moll stupnice do 4 # a 4 b + tonický kvintakord (velký rozklad a obraty po čtyřech)

- zahraje šestnáctinovou notu, swingovou synkopu a typy akcentů, takt 3/8 a 12/8
- po upozornění doladí drobné intonační nepřesnosti
- pozná enharmonickou záměnu, má přehled o dalších zákl. tempových označeních largo, presto, grave apod.
- zahraje z listu jednoduchou skladbu na úrovni 1.- 2. ročníku
- orientuje se v zákl. hudebních formách (písňová, blues...)

4. ročník – žák

- hraje v rozsahu b – f³ (chromaticky)
- ovládá Dur a moll stupnice do 5 # a 5 b + tonický kvintakord a dominantní septakord
- hraje základní melodické ozdoby (nátryl, příraz, obal, trylek)
- rozpozná předěl frází, správně umístí nádech
- nadechuje se vydechuje pomocí bránice
- používá swingové frázování, ovládá takt 5/4, transponuje o oktávu
- po upozornění doladí drobné intonační nepřesnosti
- zahraje z listu skladbu na úrovni 2. - 3. ročníku
- na elementární úrovni improvizuje v zákl. jazzových formách, užije bluesovou stupnici

5. ročník – žák

- hraje v rozsahu b – fis³ (chromaticky)
- ovládá Dur a moll stupnice do 6 # a 6 b + tonický kvintakord a dominantní septakord
- zahraje swingovou synkopu, střídá metrum, transponuje o oktávu
- po upozornění doladí drobné intonační nepřesnosti i ve vyšších polohách
- zahraje z listu skladbu na úrovni 3.- 4. ročníku
- vystihne na elementární úrovni náladu skladby
- zahraje podle sluchu lehčí melodii
- improvizuje v rámci bluesové stupnice i v písňové formě

6. ročník – žák

- hraje v rozsahu b – fis³ (chromaticky)
- hraje Dur a moll stupnice do 7 # a 7 b + tonický a dominantní septakord
- zahraje velkou triolu i v pomalém tempu, z listu zahraje skladbu pro 4.- 5. ročník
- v improvizaci užije částí již vypsaneho sóla a vhodně pokračuje

7. ročník – žák

- hraje v rozsahu b – fis³ (chromaticky)
- hraje Dur a moll stupnice do 7 # a 7 b+ tonický a dominantní septakord
- rozliší kvalitu tónu a samostatně vystaví frázi
- swinguje shufflované šestnáctinové noty
- zahraje z listu skladbu na úrovni 5.- 6. ročníku, transponuje o oktávu i ve středním tempu
- samostatně nastuduje vybranou přiměřeně obtížnou skladbu
- vystihne náladu skladby, využívá dynamiku i agogiku, zahraje skladby různých žánrů a stylů, zopakuje lehčí melodie podle sluchu a improvizuje v zákl. jazz. formách

Očekávané výstupy – II. stupeň

1.ročník – žák

- hraje pohotově z listu, rytmicky přesně skladby přiměřené obtížnosti
- čitelně vyslovuje a odděluje fráze

- hraje skladby různého charakteru, žánru a hudebního stylu

2. ročník – žák

- v improvizaci použije i dórský a mixolydický mód a příslušné septakordy
- ovlivní zvuk a barvu tónu v závislosti na povaze skladby
- formuluje a obhájí svůj názor na vlastní interpretaci
- u vybrané skladby vhodně přiřadí tempo a výrazové prostředky

3. ročník – žák

- zahraje snadné skladby v transpozici z C
- v celém rozsahu kontroluje kvalitu zvuku a intonaci
- v improvizaci dokáže kombinovat jak horizontální (pentatonický) přístup, tak vertikální (akordický) přístup
- formuluje vlastní názor na produkci ostatních hráčů a také spoluhráčů v souboru

4. ročník – žák

- hraje vyrovnaným zvukem, kvalitním nasazením, artikulací a dynamikou v dosaženém rozsahu
- používá všechny artikulační a hudebně výrazové prostředky
- určí způsob nácviku komplikovaných míst ve skladbě a obhájí svůj postup
- provádí samostatně údržbu svého nástroje a rozpozná závadu (jednoduchou odstraní sám)
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástroj. techniky, dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb

5.17 Studijní zaměření Hra na trubku

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			1	1	1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – (přípravný soubor pro žesťové nástroje, žesťový soubor, flétnový soubor jazzová interpretace), orchestrální hra, (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na trubku	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro žesťové nástroje, žesťový soubor, flétnový soubor, orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- tvoří tón na rty tzv. bzučení
- hraje na nátrubek
- dbá na správné dýchání, dýchá do bránice
- drží správně nástroj
- umí nasadit tón na ty – tá,
- umí ukončit tón
- hraje v rozsahu $c^1 - g^1$

2. ročník – žák

- aplikuje bzučící cviky na nátrubek
- zahraje na nástroj kvarty – v půlových a čtvrtových hodnotách nasazovaně i legato
- zahraje stupnice C – Dur, D – Dur s kvintakordem
- hraje staccato v pomalém tempu
- hraje v rozsahu $c^1 - e^2$
- při hře aplikuje základní teoretické znalosti, např. tempová a dynamická znaménka

3. ročník – žák

hraje nátisková cvičení dle individuálních

- umí číst notový zápis a vysvětlit jeho význam
- zahraje Durové stupnice do 3 # a 3 b
- zahraje ke stupnicím velký rozklad a obraty kvintakordu
- hraje snadné přednesové skladby s doprovodem
- začíná hrát staccato v rychlejším tempu
- dbá na kvalitu tónu, nasazení, ladění, dýchání, počítání
- hraje v rozsahu $g - g^2$

4. ročník – žák

- nátisková cvičení rozšíří o malé tercie $e^2 - g^2$, $dis^2 - fis^2$

- alikvotní tóny od c1 - g2, h - fis2, b - f2 atd. nasazovat - legato
- zahraje stupnice do 4 #ků, 4 b, Dur, moll rozklad i obraty tónického kvintakordu
- hraje ve stoje i vsedě
- hraje v rozsahu fis - a2

5. ročník - žák

- nátisková cvičení zrychluje, zkouší trioly a kvartoly
- zahraje stupnice do 6 #ků, 6 b, Dur, moll, rozklad i obraty tónického kvintakordu
- začíná hrát dominantní septakord a jeho obraty
- přednesy - každý podle svých technických a nátiskových možností
- zvládá základy improvizace
- hraje v rozsahu fis - b2

6. ročník - žák

- u nátiskových cvičení hraje i vrchní kvarty g2 - c3, fis2 - h2 atd.
- alikvotní tóny rozšíří c - c3, h - h2 atd.
- zahraje stupnice do 7 #ků, 7 b, Dur, moll hraje přes 2 oktávy ve čtvrtových notách
- hraje tónický kvintakord i dominantní septakord přes celý rozsah nástroje
- zahraje dlouhé tóny pp - ff - pp
- přednesy hraje podle svých technických a nátiskových možností

7. ročník - žák

- hraje všechny stupnice a akordy v rychlejším tempu
- uplatňuje se při hře v komorních nebo orchestrálních uskupeních
- využívá při hře všechny technické i výrazové dovednosti
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby
- hraje v celém rozsahu nástroje fis - c3

Očekávané výstupy - II. stupeň

1. ročník - žák

- zrychluje a upevňuje dechovou techniku při nátlakových cvičeních přes celý rozsah nástroje
- zajímá se o svůj nástroj a samostatně řeší problémy spojené s nástrojem
- s jistotou se orientuje v notovém zápise, najde vhodná místa pro nádechy
- využívá výrazových možností svého nástroje

2. ročník - žák

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise
- samostatně řeší problematiku dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje

3. ročník - žák

- interpretuje skladbu dle vlastního výrazu
- uplatní své teoretické i praktické znalosti v souboru nebo orchestru
- se zajímá o nástroj v nejširších souvislostech (literatura, slavné soubory či sólisté)

4. ročník - žák

- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- zodpovědně spolupracuje na vytváření kvalitního zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- využívá svých dovedností k samostatnému studiu nových skladeb
- samostatně studuje skladby dle vlastního výběru

5.18 Studijní zaměření Hra na lesní roh

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			1	1	1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – (přípravný soubor pro žesťové nástroje, soubor lesních rohů, flétnový soubor, žesťový soubor, FS Rozmarýnek), orchestrální hra, (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na lesní roh	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro žesťové nástroje, soubor lesních rohů, flétnový soubor, žesťový soubor, orchestrální hra, (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- umí nástroj sestavit, používat a ošetřovat
- ovládá základní nátlakovou techniku a princip správného tvoření tónu
- nadechuje se ústy
- aplikuje dechová cvičení
- vyslovuje správně jazykem „T“ při nasazení tónu v daném rozsahu nástroje s přihlédnutím na ukončení tónu
- rozezná přirozenou alikvotní řadu tónů (k diatonice)
- vědomě užívá tenuto/legato v celých, půlových, čtvrtových hodnotách

2. ročník – žák

- ovládá hru staccato
- hraje osminové noty a trioly
- samostatně cvičí denní nátlaková cvičení
- chápe základy melodického frázování
- zná dynamické odstíny – *p*, *mf*, *f*
- zahraje z paměti skladby jednoduchých forem (lidová píseň, elementární přednesová skladba)
- hraje v rozsahu f - d2

3. ročník - žák

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstová technika, kvalitní tón)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjádří a interpretuje elementárními výrazovými prostředky

- zahraje jednoduché melodie podle sluchu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník - žák

- zahraje stupnice v daném rozsahu s rytmickými vzory, které si vymyslí, a chromatické řady v daném rozsahu
- užívá přesné artikulace v pomalých i rychlejších skladbách
- dokáže prstovou pohotovost a jazykovou techniku, nátiskovou pohyblivost a pružnost při hře v rychlejších tempech
- chápe melodické frázování a dynamické odstíny i cresc. a decresc, pp - ff
- rozšíří tónové rozpětí od c - e²

5. ročník - žák

- pracuje volně s tématem - improvizuje
- transponuje jednoduchou melodii - několik snadných taktů do Es ladění
- hraje jednoduché melodie z listu – bez přípravy
- rozšíří tónové rozpětí od c - f²
- používá 4. ventil in B

6. ročník - žák

- hraje z not bez přípravy jednoduchá cvičení či skladbičky (hry z listu)
- používá nástroj tóny v rozsahu c - g²
- orientuje se v jednoduché transpozici do Es a C ladění
- je schopen jednoduché improvizace osmi až šestnáctitaktové

7. ročník - žák

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- transponuje elementárně úměrně svým schopnostem

Očekávané výstupy - II. stupeň

1. ročník - žák

- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- ovládá základní péči o nástroj, dýchání, frázování, výraz při nácviu a interpretaci skladeb
- svůj oblíbený styl a žánr uplatní při výběru hudebního repertoáru

2. ročník - žák

- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- ovládá základní péči o nástroj, dýchání, frázování, výraz při nácviu a interpretaci skladeb
- pracuje samostatně s barvou a kvalitou tónu
- zvládá všechny obvyklé požadavky na transpozici orchestrálních partů a základy čtení not z basového klíče

3. ročník - žák

- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- uvědomuje si a rozliší stylovou interpretaci jednotlivých období a žánrů

4. ročník - žák

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb se profiluje podle svého zájmu a preferencí
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb
- vyhledává skladby podle vlastního výběru

5.19 Studijní zaměření Hra na pozoun

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			1	1	1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – (přípravný soubor pro žesťové nástroje, žesťový soubor, flétnový soubor, jazzová interpretace), orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium - II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na pozoun	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro žesťové nástroje, žesťový soubor, flétnový soubor, orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník - žák

- popíše nástroj a jeho využití
- dbá na správné dýchání do bránice a nádechy pusou
- tvoří tón na nátrubek bez tlaku na pusu
- drží správně nástroj
- umí nasadit tón (tá, tý), umí ukončit tón
- využívá jednoduchá nátisková cvičení
- umí zahrát základní tony na polohách dle dispozic žáka (1.- 4.poloha)

2. ročník - žák

- zvládá rozsah tonů B - b (dle vyspělosti žáka-dosah na 5 - 7 polohu)
- používá nátisková cvičení
- používá správné dýchání do bránice, nadechuje se ústy
- umí hrát v celých, půlových a čtvrtových notách
- hraje jednoduché písně (skladby) bez doprovodu

3.ročník - žák

- ovládá základy retního legata
- dbá na přesný polohy na nástroji
- hlídá nasazení a kvalitu tónu a pracuje na jeho zlepšení
- zvládá jednoduché skladby s doprovodem
- umí zahrát Durové stupnice do 3 #ků a 3 b včetně kvintakordů

4. ročník - žák

- kromě retního legata používá také základy snižcového legata
- zvládá všechny polohy na pozoun
- hraje Durové stupnice + akordy do 4 # a 4 b
- používá náročnější nátisková cvičení
- využívá dynamiku při hře a dbá na rytmus

5. ročník - žák

- zvládá hru jednodušších skladeb z paměti
- dodržuje přesný výsund poloh
- hraje všechny Durové stupnice
- zvládá skladby v rychlejšímu tempu (šestnáctinové noty)

6. ročník - žák

- hraje mollové stupnice do 3 # a 3 b
- je seznámen se základy taneční a jazzové hudby
- při interpretaci hudby používá širší škálu dynamických a výrazových prostředků
- dbá na intonační přesnost

7. ročník - žák

- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti
- hraje skladby z paměti
- umí využívat pomocné polohy v přednesech, skladbách
- využívá retní, snížcové a smíšené legato

Očekávané výstupy - II. stupeň

1. ročník - žák

- orientuje se při hře z listu
- pracuje s barvou a kvalitou tónu
- popíše svůj denní cvičební plán

2. ročník - žák

- plynule navazuje na I. stupeň
- samostatně využívá získané dovednosti
- ovládá legato, frázování, dynamika, přednes skladeb
- hraje všechny Durové a mollové stupnice

3. ročník - žák

- pracuje na nácviku násobného staccata – dvojité a trojité jazyk
- pozná významné světové hráče na pozoun
- ovládá prostředky, které slouží k rozvoji nátisku a udržování nátiskové připravenosti

4. ročník - žák

- je schopen interpretace skladeb různých žánrů
- je schopen podle možností a schopnosti žáka, hrát sólovou skladbu s orchestrem
- je připraven na kvalitní úroveň amatérského hudebníka, studium na konzervatoři

5.20 Studijní zaměření Hra na tenor

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Hra na tenor	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			1	1	1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro žesťové nástroje, žesťový soubor, flétnový soubor, orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium - II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na tenor	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro žesťové nástroje, žesťový soubor, flétnový soubor, orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník - žák

- dokáže popsat nástroj, ovládá základní údržbu
- dbá na správné dýchání do bránice a nádechy pusou
- zvládá správné držení nástroje (v sedě)
- umí nasadit tón, (tá, tý), umí ukončit tón
- zvládá základní tóny na nástroj, c^1 - g^1
- orientuje se v hodnotách not a pomlk celých, půlových a čtvrtěových

2. ročník - žák

- zvládá správné dýchání do bránice
- čte noty v houslovém klíči
- zvládá tónový rozsah c^1 - c^2
- používá základné nátisková cvičení
- hraje jednoduchý skladby
- dbá na kvalitu tónu
- dbá na správné nasazení tónu

3. ročník - žák

- rozšířil tónový rozsah h - e^2
- hraje Durové stupnice a kvintakordy do 3 # a 3 b
- hraje jednoduché etudy, kde využívá tenuto, legato
- zvládá správné nasazení tonu
- hraje jednoduchou skladbu (píseň) z paměti

4. ročník - žák

- zvládá dýchání do bránice
- omezuje tlak nátrubku na rty
- zvládá nasazení tonů a jeho ukončení
- při hře využívá dynamiku a hraje skladby v rychlejším tempu
- hraje Durové stupnice do 4 # a 4 b

5. ročník - žák

- hraje Durové stupnice do 6 # a 6 b
- ovládá hru nátiskových cvičení
- dbá na nasazení tonů a jeho kvalitu
- je schopen hrát staccato, tenuto, legato
- zvládá hru dynamických odstínů (*piano*, *mf*, *ff*)
- hraje lehčí skladby z paměti

6. ročník - žák

- zvládá tónový rozsah a - a²
- dbá na intonaci
- nastuduje sám zvolený přednes (skladbu)
- hraje skladby v rychlejším tempu (osminový, šestnáctinový pohyb)
- je seznámen se základy taneční a jazzové hudby
- umí zhodnotit svůj výkon

7. ročník - žák

- hraje všechny Durové a mollové stupnice a kvintakordy
- zvládá hru technických skladeb a využívá dynamiku
- dbá na kvalitu tonu
- hraje skladby z paměti

1. ročník - žák

- orientuje se při hře z listu
- pracuje s barvou a kvalitou tónu
- popíše svůj denní cvičební plán

2. ročník - žák

- umí udržovat a rozvíjet nátiskové dovednosti
- orientuje se v různých žánrech, umí interpretovat různé hudební styly
- samostatně nastuduje přednesy anebo orchestrální a souborové party
- hraje všechny stupnice a kvintakordy Dur a moll

3. ročník - žák

- pracuje na nácviku násobného staccata
- pozná významné světové hráče na pozoun
- ovládne prostředky, které slouží k rozvoji nátisku a udržování nátiskové připravenosti

4. ročník - žák

- umí zhodnotit svůj výkon
- zvládne základní údržbu nástroje
- je připraven na kvalitní úroveň amatérského hudebníka nebo na studium na konzervatoři

5.21 Studijní zaměření Hra na baryton

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na baryton	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			1	1	1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – (přípravný soubor pro žesťové nástroje, žesťový soubor, flétnový soubor, FS Rozmarýnek), orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium - II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na baryton	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro žesťové nástroje, žesťový soubor, flétnový soubor, orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník - žák

- dokáže popsat nástroj, ovládá základní údržbu
- dbá na správné dýchání do bránice a nádechy pusou
- zvládá správné držení nástroje (v sedě)
- umí nasadit tón, (tá, tý), umí ukončit tón
- zvládá základní tóny na nástroj, B - f
- orientuje se v hodnotách not a pomlk celých, půlových a čtvrtěových

2. ročník - žák

- zvládá správné dýchání do bránice
- čte noty v basovém klíči
- zvládá tónový rozsah B - b
- používá základné nátisková cvičení
- hraje jednoduchý skladby
- dbá na kvalitu tónu
- dbá na správné nasazení tónu

3. ročník - žák

- rozšířil tónový rozsah A - d¹
- hraje Durové stupnice a kvintakordy do 3 # a 3 b
- hraje jednoduché etudy, kde využívá tenuto, legato
- zvládá správné nasazení tonu
- hraje jednoduchou skladbu (píseň) z paměti

4. ročník - žák

- zvládá dýchání do bránice
- omezuje tlak nátrubku na rty
- zvládá nasazení tonů a jeho ukončení
- při hře využívá dynamiku a hraje skladby v rychlejším tempu
- hraje Durové stupnice do 4 # a 4 b

5. ročník - žák

- hraje Durové stupnice do 6 # a 6 b
- ovládá hru nátiskových cvičení
- dbá na nasazení tónů a jeho kvalitu
- je schopen hrát staccato, tenuto, legato
- zvládá hru dynamických odstínů (*piano*, *mf*, *ff*)
- hraje lehčí skladby z paměti

6. ročník - žák

- zvládá tónový rozsah G - g¹
- dbá na intonaci
- nastuduje sám zvolený přednes (skladbu)
- hraje skladby v rychlejším tempu (osminový, šestnáctinový pohyb)
- je seznámen se základy taneční a jazzové hudby
- umí zhodnotit svůj výkon

7. ročník - žák

- hraje všechny Durové a mollové stupnice a kvintakordy
- zvládá hru technických skladeb a využívá dynamiku
- dbá na kvalitu tonu
- hraje skladby z paměti

Očekávané výstupy - II. stupeň

1. ročník - žák

- zrychluje a upevňuje dechovou techniku při nátiskových cvičeních přes celý rozsah nástroje
- zajímá se o svůj nástroj a samostatně řeší problémy spojené s nástrojem
- s jistotou se orientuje v notovém zápisu, najde vhodná místa pro nádechy
- využívá výrazových možností svého nástroje

2. ročník - žák

- umí udržovat a rozvíjet nátiskové dovednosti
- orientuje se v různých žánrech, umí interpretovat různé hudební styly
- samostatně nastuduje přednesy anebo orchestrální a souborové party
- hraje všechny stupnice a kvintakordy Dur a moll

3. ročník - žák

- interpretuje skladbu dle vlastního výrazu
- uplatní své teoretické i praktické znalosti v souboru nebo orchestru
- zajímá se o nástroj v nejširších souvislostech, literatura, vynikající soubory či sólisté

4. ročník - žák

- umí zhodnotit svůj výkon
- zvládne základní údržbu nástroje
- je připraven na kvalitní úroveň amatérského hudebníka nebo na studium na konzervatoři

5.22 Studijní zaměření Hra na tubu

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			1	1	1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro žesťové nástroje, žesťový soubor, flétnový soubor, soubor lesních rohů, orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium - II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na tubu	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro žesťové nástroje, žesťový soubor, flétnový soubor, soubor lesních rohů, orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník - žák

- popíše nástroj, ovládá základní údržbu
- dbá na správné dýchání do bránice a nádechy pusou
- zvládá správné držení nástroje (v sedě)
- umí nasadit tón (tá, tý), umí ukončit tón
- zvládá základní tóny na nástroji, B¹ - F, B dle schopnosti zvládá 2. zápojkou
- orientuje se v hodnotách not a pomlk celých, půlových a čtvrtěových

2. ročník - žák

- zvládá správné dýchání do bránice
- čte noty v basovém klíči
- hraje rozsah B¹ - f
- používá základné nátisková cvičení
- zvládá hru jednoduchých skladeb
- dbá na kvalitu tónu
- používá vědomě správné nasazení tónu

3. ročník - žák

- rozšiřuje tónový rozsah dle svých schopností A¹ - a
- hraje Durové stupnice a kvintakordy do 3 # a 3 b
- hraje jednoduché etudy, kde využívá tenuto, legato
- zvládá správné nasazení tonu
- hraje jednoduchou skladbu (píseň) z paměti

4. ročník - žák

- zvládá dýchání do bránice
- omezuje tlak nátrubku na rty
- zvládá nasazení tonů a jeho ukončení
- při hře využívá dynamiku a hraje skladby v rychlejším tempu
- hraje Durové stupnice do 4 # a 4 b

5. ročník - žák

- hraje Durové stupnice do 6 #ků a 6 b
- ovládá hru nátiskových cvičení
- dbá na nasazení tonů a jeho kvalitu
- je schopen hrát (staccato, tenuto, legato)
- zvládá hru dynamických odstínů (*piano*, *mf*, *ff*)
- hraje lehčí skladby z paměti

6. ročník - žák

- rozšiřuje tónový rozsah F¹ - c¹
- dbá na intonaci
- nastuduje sám zvolený přednes (skladbu)
- hraje skladby v rychlejším tempu (osminový, šestnáctinový pohyb)
- je seznámen, se základy taneční a jazzové hudby
- umí zhodnotit svůj výkon

7. ročník - žák

- hraje všechny Durové a mollové stupnice a kvintakordy
- zvládá hru technických skladeb a využívá dynamiku
- dbá na kvalitu tónu
- je schopen hry z paměti

Očekávané výstupy - II. stupeň

1. ročník - žák

- předvede nátiskovou připravenost
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- předvede pohotovost při hře z listu
- využije všechny dynamické stupně v celém svém tónovém rozsahu

2. ročník - žák

- umí udržovat a rozvíjet nátiskové dovednosti
- orientuje se v různých žánrech, umí interpretovat různé hudební styly
- samostatně nastuduje přednesy a orchestrální a souborové party

3. ročník - žák

- orientuje se v partech při hře z listu
- vytvoří si samostatný názor na krásu a kvalitu tónu
- ovládne hru chromatiky celého nástroje
- zahraje všechny Durové i mollové stupnice a akordy

4. ročník - žák

- dokáže vytvořit basovou linku z akordických značek
- bez problémů hraje všechny stupnice a kvintakordy Dur a moll
- umí zhodnotit svůj výkon
- zvládne základní údržbu nástroje
- je připraven na kvalitní úroveň amatérského hráče nebo na studium na konzervatoři

5.23 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *					1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro žesťové nástroje, žesťový soubor, flétnový soubor, soubor lesních rohů, orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – přípravný soubor pro žesťové nástroje, žesťový soubor, flétnový soubor, soubor lesních rohů, orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- popíše základní bicí nástroje
- ovládá rytmické dělení v rozsahu celé až osminové noty
- drží při hře správně tělo a paličky (symetrické německé držení a zápěstní úder)
- je obeznámen s problematikou balančního bodu paličky
- zahraje čtvrtové noty s akcentem
- zahraje lehký rytmický duet s učitelem
- ovládá jedno a dvouslabičné počítání
- hraje ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu

2. ročník – žák

- ovládá jedno až čtyřslabičné počítání
- zvládá střídavé jednoduché údery v pomalém tempu
- zahraje osminové trioly bez kombinace se sudými skupinami not
- ovládá jednoduchou hru na velký buben na bicí soupravě
- opakuje dvoutaktové příklady („ozvěny“)
- zahraje rytmický duet s učitelem
- dokáže při hře interpretovat 2 stupně dynamiky (*p*, *f*)

3. ročník – žák

- zahraje lehké etudy na bicí soupravu
- ovládá rytmické dělení v šestnáctinových hodnotách
- umí zahrát tečkovaný rytmus
- ovládá jednoduchou hru na bicí soupravě s užitím Hi – Hat
- zahraje lehké taneční rytmy (polka, valčík)
- opakuje třítaktové příklady („ozvěny“)
- řeší samostatně rukoklady probíraných rytmů

4. ročník – žák

- ovládá tříslabičné počítání
- zvládá hru v 3/8, 6/8 a 2/2 taktu
- zahraje šestnáctinové noty s akcentem
- zvládá jednoduché paradidly
- ovládá víření v *mf*
- zahraje na conga v různých tembrech
- hraje těžší etudy na bicí soupravu
- zahraje rytmické figury s užitím akcentů
- ovládá opakování čtyřtaktových příkladů („ozvěny“)

5. ročník – žák

- zahraje triolové paradidly
- ovládá víření v dynamických odstínech a hru v nepravidelných taktech
- umí zahrát rytmy na bicí soupravu – pochod, samba, rumba, reggae
- ovládá jednoduchou improvizaci
- používá při hře základní dynamiku – *p*, *mf*, *f*
- je schopen hrát v dech. orch. na velký buben, činely „à due a malý buben

6. ročník – žák

- zvládá zahrát a rytmus 3:2
- ovládá hru na bicí soupravu
- je schopen udržet tempo při hře v duu (např. s congy nebo nahrávkou)
- chápe šestnáctinové trioly a sextoly na informativní úrovni
- ovládá problematiku ligatur
- zahraje dvaatřicetiny
- je schopen nezávislého ovládání rukou a nohou
- používá paradidly v kombinaci s velkým a malým bubnem
- ovládá složitější improvizaci v tanečních rytmech

7. ročník – žák

- zahraje rytmus 4:3
- hraje na bicí soupravu v souborech a orchestrech
- ovládá přírazy jednoduché, dvojité a trojitě, synkopy, trioly, sextoly, kvintoly,
- používá při hře na bicí soupravu breaky (přechody)
- improvizuje v různých doprovodech
- zahraje z listu lehčí skladby
- chápe šestnáctinové kvintoly a septoly na informativní úrovni
- orientuje se v lichých osminových taktech (např. 5/8, 7/8)

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- samostatně pracuje s poslechem hudebních nahrávek
- má základní přehled o vývoji bicích nástrojů
- hraje základní rytmy na soupravu s použitím techniky skluzu na basový buben
- zahraje triolový rytmus, s vynecháním prostřední trioly tzv. Shuffle, na bicí soupravu
- zahraje triolové paradidly v rychlém tempu

2. ročník – žák

- zvládá dobře tlačené víření v neomezených časových úsecích a úplném dynamickém rozsahu
- improvizuje a vytváří vlastní rytmické doprovody
- zahraje na bicí soupravu latinsko – americké a taneční rytmy
- naladí zvuk malého bubnu podle svých představ
- ovládá hru se štětkami

3. ročník – žák

- dokáže číst z partitury bicích nástrojů
- umí naladit bicí soupravu
- dokáže zahrát na soupravu lehčí jazzové frázování s jednoduchým vyplněním
- umí zlepšovat a kultivovat techniku hry pomocí metronomu
- je schopen nastudovat náročnější hudební skladbu pro daný hudební nástroj, má vlastní představu o její interpretaci

4. ročník – žák

- hraje v souborech a orchestrech různého zaměření
- ovládá hru z listu i hru z paměti
- umí pracovat – hrát v nahrávacím studiu
- zahraje na melodické bicí nástroje (xylofon, marimba, vibrafon)
- hraje na tympány

5.24 Studijní zaměření Hra na kytaru

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na kytaru*	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace **					1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1***	1***

* výuka probíhá individuálně nebo ve skupince dvou žáků

** poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – komorní hra, souborová hra (kytarový soubor, NBS – jazz soubor, kytarové duo, soubor zobcových fléten), orchestrální hra (EJO, DOM), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

*** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na kytaru	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

** poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – komorní hra, souborová hra (kytarový soubor, NBS – jazz soubor), orchestrální hra (EJO, DOM), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- popíše nástroj a jeho ladění
- ukáže správné držení nástroje a postavení pravé a levé ruky
- předvede základní úhoz pravé ruky
- orientuje se v I. poloze
- při hře využije základních dynamických odstínění

2. ročník – žák

- předvede hru bez dopadu
- při hře uplatní vyrovnaný úhoz dopadem
- zahraje stupnice ve dvou oktávách
- přečte notový zápis s propojením orientace na hmatníku

3. ročník – žák

- vytvoří pěkný tón
- zahraje jednoduché rytmické útvary
- realizuje synchronizaci pravé a levé ruky
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- zahraje základní akordy a přečte je ze značek

4. ročník – žák

- předvede malé barré
- realizuje hru ve vyšších polohách
- rozpozná různá stylová období a popíše náladu skladby
- vysvětlí základní harmonické funkce
- přečte notový zápis se složitějšími rytmy

5. ročník – žák

- předvede velké barré
- zahraje stupnice do tří oktáv
- uplatní základní tónové rejstříky
- reprodukuje běžné melodické ozdoby, kadence

6. ročník – žák

- uplatní rytmickou preciznost a správné tempové cítění
- předvede legato odtažné i vzestupné
- zahraje kadence s použitím velkého barré
- realizuje hru z listu
- při doprovodu využije základních harmonických funkcí

7. ročník – žák

- plynule vyměňuje polohy
- orientuje se v obtížnějších výrazových a technických prvcích
- doprovází podle akordických značek
- sám naladí nástroj

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- využívá hudební a technické dovednosti získané v předchozím studiu
- zná tóny na hmatníku do VII. polohy
- ovládá hru dvou a tříoktávových stupnic a příslušných kadencí
- samostatně naladí kytaru

2. ročník – žák

- orientuje se na hmatníku spolu s notovým zápisem
- zahraje doprovody podle vlastního výběru
- rozlišuje různá slohová období
- uplatní základní nástrojovou techniku a zvládá techniku barré hmatů

3. ročník – žák

- hraje legato, vibrato, staccato, glissando, rejstříky a dokáže využít ozdob
- využívá při hře zvládnuté výrazové a technické prostředky k vyjádření obsahu skladby
- hraje intervalové stupnice v terciích
- hraje doprovody dle akordických značek
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

4. ročník – žák

- samostatně nastuduje nové skladby podle vlastního výběru
- vytvoří a rozlišuje výrazové a tempové prostředky, pracuje s různou zvukovou barvou tónu a jeho kvalitou
- zahraje kadence v polohách a vysvětlí harmonický průběh skladby
- uplatní hru z paměti

5.25 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na elektrickou kytaru *	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace **					1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1***	1***

* výuka probíhá individuálně nebo ve skupince dvou žáků

** poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (NBS – jazz soubor), orchestrální hra (DOM, EJO) sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

*** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (NBS – jazz soubor), orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- ukáže správné držení nástroje a postavení pravé a levé ruky
- rozvíjí hru prstů pravé ruky i trsátkem
- předvede základní úhoz pravé ruky i s trsátkem
- hraje jednoduché akordy v trojhlasém obsazení
- orientuje se v I. poloze a hraje jednoduché melodie jazzových standardů
- při hře využije základní dynamická odstínění

2. ročník – žák

- hraje trsátkem i prsty
- přečte notový zápis s propojením orientace na hmatníku
- používá akordy v trojhlasém i čtyřhlasém obsazení
- zvládá dynamické odstínění *p*, *mf*, *f*

3. ročník – žák

- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- realizuje synchronizaci pravé a levé ruky
- uplatňuje své schopnosti a dovednosti v souhře s dalším nástrojem
- zahraje základní akordy a přečte je ze značek

4. ročník – žák

- synchronizuje prsty při úhozech trsátkem, zvládá náročnější rytmické obměny
- hraje i ve vyšších polohách
- předvede malé barré
- přečte notový zápis se složitějšími rytmy

5. ročník – žák

- hraje složitější technická cvičení
- orientuje se ve vyšších polohách
- plynule mění polohy
- předvede velké barré
- zahraje stupnice do tří oktáv

6. ročník – žák

- orientuje se po celém hmatníku i v notopisu
- zvládá správnou techniku levé ruky při výměnách poloh
- realizuje hru z listu
- hraje jednoduché doprovody dle notace i akordových značek

7. ročník – žák

- ovládá základní nástrojovou techniku a je schopen si naladit nástroj
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- hraje v souborových uskupeních

Očekávané výstupy – II. stupeň

1.ročník – žák

- zná základní informace o nástroji, ovládá jeho části a způsoby ošetřování
- ovládá držení trsátka a základní ovládací pohyby
- zná základní schéma blues
- dokáže hrát prsty pravé ruky – p, i, m, a

2. ročník – žák

- ovládá všechny prvky střední kytarové techniky
- rozlišuje různé hudební styly
- zvládá techniku barré hmatů
- zahraje doprovody dle vlastního výběru

3.ročník – žák

- dokáže zvolit vhodnou stupnici pro improvizaci
- je schopen si vytvořit nastavení zesilovače
- pracuje s charakteristikou a možnostmi využití jednotlivých efektů
- při hře využívá multiefekty

4. ročník – žák

- hraje stupnice jednohlasé i intervalové
- umí kadence s použitím akordů
- hraje podle akordových značek
- hraje a studuje nové skladby a vyhledává skladby dle vlastního výběru

5.26 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na basovou kytaru *	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace **					1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1***	1***

* výuka probíhá individuálně nebo ve skupince dvou žáků

** poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (NBS – jazz soubor), orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

*** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (NBS – jazz soubor), orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- popíše ladění nástroje, notaci na prázdných strunách
- ovládá správné držení nástroje
- hraje v základní poloze, využívá prázdných strun
- hraje stupnici B – Dur s rytmy
- je schopen souhry pravé a levé ruky

2. ročník – žák

- ovládá základní notaci v základní poloze
- orientuje se v základní poloze a začíná I. polohu
- hraje stupnici F – Dur a B – Dur s rytmy včetně rozložených akordů
- zvládá dynamiku *p*, *f*
- dokáže využívat synchronizaci pravé a levé ruky
- používá uvolňovací cviky

3. ročník – žák

- dovede využívat správné návyky a dovednosti (správné držení, postavení rukou)
- používá základní technické prvky hry
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
- zvládá hru v základní a I. poloze
- hraje stupnice do 2 # a 2 b s akordem v různých rytmických variantách
- zvládá hru s přesuny ze základní do I. polohy

4. ročník – žák

- zvládá výměny poloh
- zvládá hru s dynamickou změnou
- hraje dle základních jednoduchých akordických značek z not i z listu
- synchronizuje prsty při hře trsátkem
- zahraje stupnici C – Dur v rytmických variantách s rozloženým akordem
- naladí nástroj

5. ročník – žák

- zvládá složitější technická cvičení
- fixuje plynulost výměny poloh
- hraje stupnice F – Dur, F# - Dur, G - Dur přes 2 oktávy s akordickým rozkladem v rytmických variantách
- zahraje dle akordických značek
- hraje z listu jednoduché skladby
- interpretuje z paměti skladby malých forem

6. ročník – žák

- orientuje se v akordických značkách
- vytváří základní basovou linku
- fixuje správnou techniku levé ruky při výměnách poloh
- hraje z listu složitější skladby
- interpretuje z paměti skladby větších forem
- hraje v polohách
- zahraje stupnice a, e, h, fis, d, g, c, f - moll s rozloženým akordem
- umí se samostatně připravit na vystoupení

7. ročník – žák

- ovládá základní nástrojovou techniku
- hraje plynule ve vyšších polohách a základních tóninách
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- hraje s tónovou kulturou a sebekontrolou
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- hraje stupnice Dur i moll s akordy

Očekávané výstupy – II. stupeň

1.ročník – žák

- si osvojí basové figury rock´n´roll, blues
- vytváří doprovod walking base,bass na 4 nácvikem rozložených septakordů
- tvoří doprovod pomocí basové figury
- cvičí a zdokonaluje výměny poloh v rozšířeném prstokladu
- realizuje jednoduchý doprovod a orientuje se v základech improvizace
- hraje latinské rytmy

2.ročník – žák

- ovládá všechny prvky střední baskytarové techniky
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby
- zvládá hru ve vyšších poloze
- plynně hraje z akordových značek
- využívá ve hře technické prvky: slap, hra prsty, trsátkem
- ovládá transpozici úměrně svým schopnostem
- zvládá náročnější technické pasáže

3.ročník – žák

- samostatně řeší prstokladové a výrazové varianty při nácviku a interpretaci
- osvojí si další specifické techniky hry: dvojité a trojitě úhozy (funk vamps, machine gun triplets), perkusivní triky, tlumení (dead notes), tapping
- hraje dvojzvuky a trojzvuky
- využívá znalosti harmonie při interpretaci
- vytváří si a rozšiřuje vlastní repertoár
- zapojuje se do souborů nejrůznějších obsazení a žánrového zaměření
- spolupracuje na vytváření společného zvuku souboru

4. ročník – žák

- využívá zvukovou pestrost v nastavení nástroje a aparatury
- improvizuje v jednoduchých skladbách
- hraje s rytmickou přesností
- zvládá hru dle akordických značek
- vytváří vlastní doprovod dle svých individuálních schopností

5.27 Studijní zaměření Hra na banjo

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na banjo*	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace **					1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1***	1***

* výuka probíhá individuálně nebo ve skupince dvou žáků

** poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – komorní hra, souborová hra (kytarový soubor, NBS – jazz soubor, kytarové duo, soubor zobcových fléten), orchestrální hra (EJO, DOM), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

*** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na banjo	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

** poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – komorní hra, souborová hra (kytarový soubor, NBS – jazz soubor), orchestrální hra (EJO, DOM), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- ovládá držení nástroje, správné posazení při hře a postavení rukou
- dokáže hrát trsátkem na všech strunách
- se dle svých možností orientuje v I. poloze
- hraje vybrané kvintakordy v I. poloze
- hraje snadné jednohlasé melodie

2. ročník – žák

- hraje vybrané stupnice v jedné oktávě v I. poloze
- zvládá hru vybraných akordů
- dokáže zahrát základní rytmické doprovody písní
- rozlišuje dynamické odstínění p, f

3. ročník – žák

- hraje rytmické variace vybraných stupnic
- dokáže zahrát snadné kvintakordy s využitím barré
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a notovém zápisu
- hraje z paměti lehčí skladby
- vnímá náladu skladby a je schopen ji vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- se orientuje na hmatníku do V. polohy

4. ročník – žák

- dokáže zahrát vybrané septakordy a akordy s 6, 9
- hraje složitější rytmické doprovody
- umí zahrát z listu jednoduchou píseň
- je schopen si naladit nástroj
- se orientuje na hmatníku do X. polohy

5. ročník – žák

- je schopen zahrát vybraný akord v různých polohách
- zná bluesovou formu
- dokáže zahrát tremolo
- realizuje plynulou výměnu poloh
- umí zahrát snadné improvizace

6. ročník – žák

- používá přirozené a umělé flažolety
- je schopen doprovodit jiný nástroj nebo zpěv dle not i akordových značek
- hraje vlastní jednoduchá sóla ve vybraných tradicionálech
- hraje rychlejší tremolo na všech strunách
- se orientuje po celém hmatníku
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech

7. ročník – žák

- hraje všechny Durové i mollové stupnice + jejich T5
- chápe doškálné akordy
- improvizuje na dané podklady
- se zapojuje do hry duet
- hraje skladby různých stylových období a žánrů
- má přehled a zajímá se o významné interprety

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- zvládá hru z listu podle akordových značek včetně rytmického zápisu
- při hře využívá dynamiku a agogiku
- dokáže zahrát základní postupy jazzových figur
- poslechem výrazných hudebních osobností i z jiných hudebních oborů rozlišuje prvky banjové techniky

2. ročník – žák

- hraje stupnice Durové a mollové v rychlejším tempu a v různých prstových variantách v celém rozsahu nástroje
- je obeznámen s různými možnostmi harmonizace skladeb
- improvizuje na dané tradicionály
- sám vytváří jednoduché jazzové figury

3. ročník – žák

- samostatně vybere skladbu a nacvičí ji
- zvládá samostatnou přípravu na vystoupení
- je schopen pohotově zahrát vlastní akordovou figuru • si vytváří vlastní harmonické doprovody jazzových tradicionálů
- hraje na příbuzný nástroj

4. ročník – žák

- hraje alterované akordy a stupnice a složitější harmonické postupy
- využívá svůj nástroj v celé jeho šíři, tj. jako sólista, doprovodný hráč nebo člen souboru
- si vytváří a udržuje repertoár skladeb hraných z paměti – portfolio
- se profiluje podle svého zájmu a preferencí

5.28 Studijní zaměření Sólový zpěv

Učební plán:

Základní studium - I. stupeň

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv*	2	2	2	2	2	2	2
Komorní zpěv				1	1	1	1
Interpretační seminář				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1***	1***

Sólový zpěv je vyučován individuálně nebo ve skupince dvou žáků

Sborový zpěv je vyučován kolektivně

Komorní zpěv je vyučován skupinově v počtu max. 6 žáků

*žák od 1. ročníku povinně absolvuje předmět sborový zpěv - (Slavičky, Canzona, FS Rozmarýnek, komorní zpěv, EJO Interpretační seminář)

Od 4. ročníku I. stupně má žák možnost volby z více povinně volitelných předmětů kolektivní interpretace. Výběr předmětu je na základě zájmu, preferencí a schopností žáka a zároveň dle možností školy. Předměty komorní zpěv a interpretační seminář mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků.

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

*** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupeň

		II. stupeň			
		1.r	2.r	3.r	4.r
Sólový zpěv		1	1	1	1
Kolektivní interpretace	Sborový zpěv *	1	1	1	1
	Komorní zpěv *	1	1	1	1
	Interpretační seminář *	1	1	1	1

* poznámka: žák povinně absolvuje jeden z povinně-volitelných předmětů. Výběr předmětu je na základě zájmu, preferencí a schopností žáka a zároveň dle možností školy.

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- má osvojené základní pěvecké návyky: uvolněný postoj, lehké nasazování tónu, volné dýchání, čistě intonuje lehčí melodie a správně artikuluje
- dovede rozeznat nádech bez a s použitím bránice
- je schopen opakovat jednoduchá hlasová a dechová cvičení
- zpívá s doprovodem klavíru jednoduché písně v možnostech svého hlasového rozsahu
- zná základní hudební pojmy: notová osnova, houslový klíč, hodnoty a jména not
- se účastní školních i veřejných vystoupení

2. ročník – žák

- je schopen uvědomělého zpívání
- využívá abdominálního (bráničního) nádechu
- zpívá volně a vnímá jednodušší hudební fráze
- chápe textový obsah jednoduchých písní a dokáže jej vyjádřit
- je schopen pěvecky interpretovat jednodušší text s výrazem
- zná noty s jejich hodnotami, rozpozná klesající či stoupající melodie

3. ročník – žák

- zná základní pojmy pěvecké techniky, využívá základní pěvecké návyky a dovednosti
- dovede čistě intonovat a zpívat lehce a uvolněně
- cítí a interpretuje hudební fráze, používá základních dynamických odstínění
- v závislosti na věku a schopnostech rozlišuje charakter lidových a umělých písní
- zpívá s doprovodem klavíru i náročnější písně
- rozezná svůj hlavový a hrudní tón
- je seznámen se solmizací (mezinárodní systém pojmenování intervalů)

4. ročník – žák

- zpívá s dechovou oporou
- na základě zkušeností v oblasti zpěvu lidové písně zvládá interpretaci jiných žánrů
- rozumí a adekvátně interpretuje hudební obsah i význam slova v písni
- je schopen zpívat i v cizím jazyce jako italština, angličtina atd.
- umí pojmenovat a intonovat noty zpívaných písní, rozpozná základní intervaly v písních
- udrží melodie ve dvojhlasých skladbách

5. ročník – žák

- propojuje s využitím pěvecké techniky hlasové rejstříky a pracuje i mimo střední polohu
- využívá dechovou oporu a vědomě ji používá při zpěvu
- umí zpívat v cizím jazyce
- citlivě interpretuje obsah i náladu písní
- je schopen při nácviu písně využít hudební pojmy jako stupnice, půltón, celý tón, akord a intervaly v rámci stupnice
- je schopen vymyslet druhý hlas v jednoduchých písních

6. ročník – žák

- dovede vědomě používat správné pěvecké návyky
- orientuje se v oblasti hudebních slohů a je schopen interpretace odlišných žánrů a stylů
- dokáže samostatně pracovat
- veřejně vystupuje a reprezentuje uměleckou školu

7. ročník – žák

- vědomě ovládá pěveckou techniku, zvládá obtížnější místa v písničkách
- interpretuje těžší skladby i v cizích jazycích
- dokáže porozumět a interpretovat složitější obsah hudby i textu
- je schopen zpívat vícehlasé skladby, nejen dvojhlas
- uplatňuje veškeré získané dovednosti z předchozích let studia
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- Užívá uvědoměle všechny osvojené návyky a dovednosti, zejména dbá na užití bráničního dýchání a dechové opory, na propojení hlasu v celém jeho rozsahu, lehké a přirozené nasazení tónu
- Při interpretaci respektuje veškeré požadavky notového textu, vysvětlí užití značky pro technickou i výrazovou složku skladby (pro způsob zpěvu, dynamiku, tempo, agogiku atd.)
- Při zpěvu dbá na intonační přesnost a artikulační zřetelnost výslovnosti

2. ročník – žák

- zpívá také za doprovodu jiných hudebních nástrojů než klavíru
- využívá celý svůj hlasový rozsah
- umí odhadnout obtížnost repertoáru s ohledem na své pěvecké dovednosti a na tomto základě jej volit či nikoliv
- dokáže zpívat kultivovaně
- na základě vlastního studia a zkušeností má určitou jistotu v pěveckém projevu
- dokáže přizpůsobit pěveckou techniku stylu skladby
- uplatňuje výrazové prostředky vhodné pro konkrétní žánr

3. ročník – žák

- Užívá správné návyky v oblasti hlasové hygieny, zejména měkké tvoření tónu, v případě problémů včas navštíví foniatra
- Interpretuje písně s důrazem na vyjádření obsahu textu a odlišení jejich stylového a žánrového zaměření (zejména v dynamickém a agogickém ztvárnění)
- Při spolupráci s korepetitorem koriguje svou interpretaci (volba tempa, dynamické proporce v souvislosti s užitým doprovodným nástrojem, reakce na akustické poměry, atd.)

4. ročník – žák

- je schopen přizpůsobit repertoár svému hlasovému fondu
- orientuje se v hudebních materiálech, má přehled o pěvecké literatuře
- zpívá nejen s doprovodem klavíru, ale i větších hudebních těles jako je soubor, kapela, orchestr, atd.
- umí odhadnout vhodnost prostředí pro svůj hlas a dodržuje hlasovou hygienu
- při veřejných vystoupeních působí sebejistě
- má přehled o hudebním dění, navštěvuje koncerty, recitály, věnuje se poslechu hudby
- dovede popsat principy správné pěvecké techniky na základě vlastního poznání
- modeluje svůj pěvecký profil, soustředí se na konkrétní styly vhodné pro jeho hlasový temperament
- ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením

5.29 Studijní zaměření Sborový zpěv – Slavíčci, Canzona, FS Rozmarýnek, komorní zpěv, interpretační seminář

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1*	1*

* nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň				
	1.r	2.r	3.r	4.r	celkem
Sborový zpěv	2	2	2	2	8
Celkem	2	2	2	2	8

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- ovládá správné sezení a postoj při zpěvu
- vědomě užívá hlavový tón v jednohlase v rozsahu $c^1 - d^2$
- vědomě zapojuje správnou artikulaci a výslovnost

2. ročník – žák

- zpívá čistě v unisonu
- se udrží ve dvojhlasu a snadném kánonu
- z dirigentského gesta přečte nádech, začátek, konec
- dokáže zřetelně artikulovat
- se udrží v hlasové skupině v jednoduchém dvojhlasu

3. ročník – žák

- ovládá základy pěvecké techniky
- při zpěvu dobře artikuluje
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu sborové partitury
- reaguje na dirigentova gesta (dynamika, agogika, výraz, změna tempa)

4. ročník – žák

- ovládá sborový nádech
- v hlasové skupině se udrží ve dvojhlasu a tříhlasu
- dokáže najít a sledovat svůj part ve vícehlasých skladbách
- zpívá v rozsahu $a - e^2$ (v závislosti na zařazení do dané hlasové skupiny)

5. ročník – žák

- v menší skupince zazpívá dvojhlasé a jednodušší trojhlasé písně
- rozdílně interpretuje lidové písně a skladby současných autorů (včetně úprav)
- zpívá v rozsahu $g - g^2$ (v závislosti na zařazení do dané hlasové skupiny)
- reaguje na dirigentova gesta (dynamika, agogika, výraz, změna tempa)

6. ročník – žák

- je schopen poradit mladším žákům
- citlivě reaguje na dirigentova gesta
- plně si uvědomuje odpovědnost za společnou práci

7. ročník – žák

- ovládá pěveckou dechovou techniku, hlasovou kulturu, intonaci, rytmus a všechny hudebně výrazové prostředky
- zvládá nácvik písní dle notového zápisu
- zpívá čistě vícehlasé písně
- orientuje se v základních dílech lidové a umělé písňové tvorby

Očekávané výstupy – II. stupeň

1.ročník – žák

- zná a uplatňuje základní pravidla v pěveckém sboru
- připraví si svůj part (text, poznámky při zkouškách)
- dodržuje zásady správného sezení a postoje při zpěvu
- umí nasadit ve všech dynamických polohách v celém svém rozsahu
- v náročnějších skladbách uplatňuje smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu

2. ročník – žák

- zohledňuje smysl pro kolektivní zodpovědnost a respektuje autoritu sbormistra
- zvládá zpěv jednodušších partů z listu, dokáže vést svůj hlas i v počátečních fázích nácviku
- rozlišuje dynamické odstínění skladeb a zpívá rytmicky přesně
- při interpretaci skladeb dodržuje intonační čistotu
- spolupracuje trpělivě při nácviku skladeb po jednotlivých částech
- na požádání sbormistra přednese sólově svůj part

3.ročník – žák

- zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace
- respektuje ostatní hlasy a následně se přizpůsobuje
- orientuje se v notovém zápise a ve struktuře interpretované skladby
- kriticky zhodnotí svůj výkon i výkony ostatních a dokáže svůj názor obhájit

4. ročník – žák

- ovládá intonačně čistý zpěv ve vícehlasých skladbách a capella nebo se složitým instrumentálním doprovodem
- řídí se zásadami hlasové hygieny
- má vypěstované návyky kultivovaného sborového zpěvu
- používá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- samostatně se orientuje v notovém zápisu sborové partitury

5.30 Studijní zaměření Hra na dudy

Na ZUŠ F. Chopina Mariánské Lázně se vyučuje hra pouze na tzv. „České dudy“. Jsou opatřeny „předníčkou“ (naladěnou vždy do určité stupnice – tóniny) a „hukem“, který hraje zpravidla základní tón.

Učební plán:

Základní studium - I. stupeň

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na dudy	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *					1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (FS Rozmarýnek), orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupeň

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na dudy	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – souborová hra (FS Rozmarýnek), orchestrální hra (DOM, EJO) sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek) - zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- je obeznámen s historií, stavbou nástroje a základními způsoby péče o nástroj
- aplikuje základy správného měchování a tvoření tónu
- se samostatně připravuje
- je schopen ovládat nástroj v celém jeho rozsahu.
- interpretuje jednoduché etudy a vybrané lidové písně

2. ročník – žák

- ovládá nástroj v celém rozsahu
- dokáže správně měchovat a udržet rovný tón
- umí nasadit stejný tón za sebou pomocí „ramenářské kvinty“
- má osvojeny základní návyky ve správném postoji při hraní
- zná základy držení nástroje a prstokladu
- interpretuje jednoduché písně a skladby z oblasti lidové hudby
- zná základní principy ošetřování nástroje a užívá jich

3. ročník – žák

- hraje v celém rozsahu nástroje a ovládá princip měchování
- realizuje notový zápis v úměrném tempu po stránce melodické i rytmické
- prací s vydržovanými tóny upevňuje a zdokonaluje zásady správného tvoření tónu
- rozlišuje správné nasazení a ukončení tónu pomocí zásobníku vzduchu
- je schopen základní orientace v jednoduchých hudebních útvarech dle notového zápisu i sluchu
- užívá prstokladu podle ustálených a obecných metodik
- zahraje jednoduché přednesové skladby a lidové písně z paměti i z not

4. ročník – žák

- umí využívat základních návyků měchování při nácviu vydržovaných tónů
- tvoří pevný rovný tón v celém rozsahu nástroje
- hraje jednoduché přednesové skladby a lidové písně v předepsaném tempu
- užívá ve hře synkopu a tečkový rytmus
- je obeznámen s melodickými ozdobami

- je schopen samostatné přípravy
- hraje z listu jednoduché skladby či lidové písně

5. ročník – žák

- pomocí správného měchování a správného držení těla tvoří plnohodnotný tón
- užívá správného nasazování a ukončování tónu
- užívá sebekontroly při sledování kvality tónu
- zná a aplikuje základní technické návyky při hře vydržovaných tónů
- ovládá hru v celém rozsahu nástroje
- hraje staccato pomocí tzv. „ramenářské kvinty“
- dle individuální schopnosti interpretuje úměrně dlouhé skladby v předepsaném tempu
- má osvojeny správné postupy v domácí přípravě

6. ročník – žák

- tvoří kultivovaný tón a ovládá jej v celém rozsahu nástroje
- užívá melodických ozdob a vibrata
- rozlišuje rozdíly v interpretaci sólové skladby a v doprovodu zpěváka
- dle hlasových dispozic je schopen jednoduchého doprovodu sebe sama
- interpretuje skladby přiměřené obtížnosti v příslušném tempu
- je seznámen se základními melodickými ozdobami (trylek, nátryl, vibrato)

7. ročník – žák

- pomocí správného měchování a správného držení těla tvoří plnohodnotný tón
- užívá správného nasazování a ukončování tónu
- měchováním ovlivňuje intonaci, jakož i tónovou čistotu a vyrovnanost zvuku
- při hře užívá hry staccato na úrovni svých schopností a dovedností.
- užívá základních melodických ozdob (nátryl, trylek, vibrato)
- je schopen elementární hry z listu.
- zná historii svého nástroje a přední interprety

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- samostatně uplatňuje technické a výrazové prostředky dosažené v průběhu prvního
- stupně studia
- ovládá intonaci nástroje pomocí měchování
- využívá celého rozsahu nástroje

- si osvojil všechny zásady domácí přípravy
- užívá hry staccato
- užívá melodických ozdob, vibrata a zná jejich využití v praxi

2. ročník – žák

- hraje z listu skladby přiměřené svým dispozicím a dovednostem
- je schopen samostatné práce
- disponuje základním přehledem o interpretaci hudby lidové

3. ročník – žák

- samostatně uplatňuje technické a výrazové prostředky dosažené v průběhu celého studia na ZUŠ
- využívá celého rozsahu nástroje a všech technických prostředků k přesvědčivému a jistému výkonu
- je obeznámen s jednoduchou improvizací a využívá ji

4. ročník – žák

- je obeznámen se správným způsobem domácí přípravy a dokáže ji rozvinout
- se orientuje bezpečně v interpretaci lidové písně
- dokáže využívat i dudy jiného ladění (G Dur, D Dur...)

5.31 Studijní zaměření Hra na akordeon

Učební plán:

Základní studium - I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *					1	1	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1**	1**

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – komorní hra, souborová hra (Rozmarýnek, akordeonové duo), orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení; kolektivní interpretaci mohou navštěvovat i zdatní žáci z nižších ročníků

** nepovinný předmět; mohou využít starší žáci a žáci připravující se na studium na středních uměleckých školách

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na akordeon	1	1	1	1
Kolektivní interpretace *			2	2

* poznámka: povinně volitelný výběr z předmětů – komorní hra, souborová hra (Rozmarýnek, akordeonové duo) orchestrální hra (DOM, EJO), sborový zpěv (Canzona, FS Rozmarýnek)

- zvolený předmět se uvede na vysvědčení

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- správně sedí u nástroje
- má dobře postavenou pravou i levou ruku
- hraje oběma rukama se základním melodickým basem, ale i s jednoduchým ak. doprovodem
- ovládá hru Durových stupnic pravou rukou

2. ročník – žák

- orientuje se na klaviatuře
- ovládá hru legato a staccato
- dokáže zahrát stupnici Dur oběma rukama
- hraje z paměti (např. jednoduché lidové písně)

3. ročník – žák

- ovládá hru dvojhmatů
- hraje v základních dynamických odstínech (piano, mezzoforte, forte)
- má zafixováno správné držení nástroje a vedení měchu
- hraje stupnice Dur do 3 # a 3 b dohromady přes jednu oktávu

4. ročník – žák

- má osvojeny správné návyky (vedení měchu, nasazení a ukončení tónu)
- hraje stupnice Dur do 3 # a 3 b dohromady + rozložený akord pravou rukou
- hraje mollovou stupnici pravou rukou
- hraje skladbičky různého charakteru

5. ročník – žák

- používá rejstříky
- hraje Durové stupnice přes dvě oktávy dohromady + akord
- hraje v souboru nebo orchestru
- veřejně vystupuje
- hraje v osminových a šestnáctinových v individuálním rozsahu žáka
- se věnuje hře z listu (jednoduché písně)

6. ročník – žák

- hraje v osminových a šestnáctinových v celém rozsahu nástroje
- dokáže obhájit výběr skladeb, které se mu líbí
- užívá výrazové prostředky (dynamika, agogika, atd.)

7. ročník – žák

- je schopen hrát akordický doprovod v levé ruce
- zná správné způsoby cvičení a dokáže je popsat
- hraje stupnice Dur i moll dohromady
- hraje chromatickou stupnici pravou rukou
- ovládá měchovou i prstovou techniku
- používá rejstříky

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- hraje Durový a mollový kvintakord s obraty dohromady a čtyřzvuk zvlášť
- má znalosti, jak cvičit obtížná místa
- má svůj hudební projev

2. ročník – žák

- hraje podle značek
- hraje z listu
- využívá plný rozsah nástroje
- při interpretaci skladeb rozvíjí přednesovou stránku

3. ročník – žák

- odlišuje hru různých žánrů
- hraje komorní nebo orchestrální party
- hraje jednoduché melodie podle sluchu

4. ročník – žák

- hraje stupnice Dur i moll dohromady
- je schopen hrát v terciích, sextách i akordech
- ovládá měchovou i prstovou techniku
- ovládá práci s tónem a základy frázování

5.32 Studijní zaměření Orchesterální hra

Pro žáky pokračující v Dechovém orchestru mladých po dosažení 14 let věku bez studia příslušného Studijního zaměření.

Učební plán:

Základní studium – II. stupně

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Orchesterální hra	1	1	1	1

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- zná a uplatňuje základní pravidla spolupráce v orchestru a velkém souboru
- využije veškeré hráčské návyky a dovednosti získané při výuce hry na nástroj
- si připraví svůj part
- dodržuje zásady správného sezení a postoje při hře
- při zkoušce dodržuje potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- se naladí podle pokynu dirigenta, vedoucího souboru

2. ročník – žák

- zohledňuje smysl pro kolektivní zodpovědnost a respektuje autoritu dirigenta, vedoucího souboru
- zvládá hru z listu
- rozlišuje dynamické odstínění skladeb a hraje rytmicky přesně
- při interpretaci skladeb dodržuje přesnou souhru a intonační čistotu
- spolupracuje trpělivě při nácviu skladeb po jednotlivých částech
- na požádání dirigenta, vedoucího souboru přednese sólově svůj part

3. ročník – žák

- zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace
- respektuje ostatní hlasy a následně se přizpůsobuje
- orientuje se v notovém zápise a ve struktuře interpretované skladby
- kriticky zhodnotí svůj výkon i výkony svých spoluhráčů a pojmenuje interpretační problémy

4. ročník – žák

- vytváří pozitivní tvůrčí klima v orchestru, velkém souboru
- *koriguje hru mladších hráčů a aktivně jim pomáhá
- reaguje na gesta a pokyny dirigenta, vedoucího souboru
- posoudí kvalitu společně provedené skladby
- aktivně se podílí na přípravě organizace vystoupení
- podílí se na prezentaci orchestru

5.33 Kolektivní interpretace – povinně volitelné předměty

5.33.1 Čtyřruční a souborová hra – pro žáky studijního zaměření hra na klavír (žáci vyučováni ve dvou dvojicích, event. skupině)

Očekávané výstupy – I. stupeň

5. ročník – žák

- zahraje s učitelem jednoduché skladby
- reaguje na hru spoluhráče
- rozliší vůdčí hlas a doprovod

6. ročník – žák

- rozliší a samostatně i ve dvojici zahraje party PRIMO i SECONDO
- orientuje se v notovém materiálu elementárního doprovodu
- hraje v tempové shodě se spoluhráči

7. ročník – žák

- zahraje komorní nebo čtyřruční skladby různých stylů a žánrů
- zvládá rytmicky a tempově přesnou souhru s dalšími hráči
- vnímá dynamiku a celkový charakter skladby
- ukáže spoluhráči nástup, zpomalení a další agogické změny

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- nastuduje a zahraje svůj part v předepsaném tempu, dynamice a agogice
- rozezná v notovém zápisu jednotlivé party studovaných skladeb
- orientuje se v notových značkách (Segno, Da Capo, Tutti, vícetaktové pomlky apod.)

2. ročník – žák

- frázuje v souhře se spoluhráči
- samostatně volí dynamické a agogické prostředky
- hraje podle gest vedoucího hráče a pohotově reaguje na spoluhráče

3. ročník – žák

- hraje zvukově vyrovnaně v souhře se spoluhráči
- pohotově reaguje na změny ve hře spoluhráčů
- stylově interpretuje hrané skladby
- poradí s interpretací méně zkušeným spoluhráčům

4. ročník – žák

- orientuje se v čtyřruční partituře
- dokáže samostatně nastudovat svůj part
- používá výrazové prvky
- dokáže vystihnout charakter skladby
- vytvoří doprovod k melodii podle akordických nebo harmonických značek
- rozliší hlavní zásady interpretace skladeb různých stylů a žánrů
- zahraje skladby různých stylových období a hudebních žánrů

5.33.2 Komorní hra, souborová hra, orchestrální hra

Očekávané výstupy - I. stupeň

3. ročník – žák

- dokáže zahrát ve stejném tempu jednohlasý part spolu s ostatními
- udrží svůj part ve vícehlasé skladbě (v kánonu i v elementárních skladbách s rozdílnými hlasy)

4. ročník – žák

- nastoupí správně podle gesta vedoucího souboru i spoluhráče
- reaguje na změny tempové, agogické i dynamické
- čte a reaguje na notové zkratky (Coda, Segno, D.C., D.S. al Fine, vícetaktové pomlky apod.)

5. ročník – žák

- přiřaduje se k druhému nástroji
- dovede se při hře plynule přizpůsobovat v předepsaných změnách tempa (ritardando, accelerando, a tempo)
- hraje jednodušší party z větších souborů (Rozmarýnek, DOM)

6. ročník – žák

- orientuje se v agogicky náročnějších situacích (časté změny tempa, nástupy po korunách apod.)
- zahraje jednodušší party z listu
- poradí s interpretací méně zkušeným spoluhráčům

7. ročník – žák

- nastuduje samostatně svůj part
- dokáže se přiladit k ostatním hráčům a v dynamické rovině s nimi koriguje své hraní
- hraje podle gest dirigenta, spoluhráče
- přizpůsobuje se spoluhráčům v technickém projevu, intonaci, rytmu, agogice, dynamice a celkovém přednesu
- sleduje formální stránku skladby, frázování, melodickou linku, instrumentaci
- využívá plně svých dovedností získaných v individuální výuce
- spoluvytváří odpovědnost za studované dílo
- využívá plně možností veřejně vystupovat

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- využije veškeré hráčské návyky a dovednosti získané při výuce hry na nástroj
- si připraví svůj part
- dodržuje zásady správného sezení a postoje při hře
- při zkoušce dodržuje potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- naladí si podle pokynu dirigenta, vedoucího souboru

2. ročník – žák

- si naladí podle pokynu dirigenta, vedoucího souboru – rozlišuje dynamické odstínění skladeb a hraje rytmicky přesně
- zvládá hru z listu
- při interpretaci skladeb dodržuje přesnou souhru a intonační čistotu

3. ročník – žák

- zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace
- orientuje se v notovém zápise a ve struktuře interpretované skladby
- respektuje ostatní hlasy a následně se přizpůsobuje
- aktivně pomáhá méně zkušeným hráčům

4. ročník – žák

- zná a uplatňuje základní pravidla spolupráce v orchestru a velkém souboru
- se zařadí dle potřeby i svých individuálních zájmů do libovolného souboru a s tímto souborem vystoupí na veřejnosti
- plně uplatňuje veškeré získané dovednosti načerpané během studia v ZUŠ
- využívá zkušeností z interpretace klasických děl (komorní či souborové hry), eventuálně v improvizaci a vlastní tvorbě
- posoudí objektivně hodnotu poslouchaných skladeb a interpretačních kvalit účinkujících hudebníků
- vystupuje dle možností co nejvíce veřejně, účastní se festivalů, soutěží, přehlídek, popř. nahrávání ve studiu (tvorba vlastních CD)

5.33.3 Sborový zpěv

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- ovládá správné sezení a postoj při zpěvu
- vědomě se pokouší o správnou intonaci jednohlasé melodie v rozsahu $c^1 - d^2$ hlavovým tónem
- vědomě se pokouší o správnou artikulaci a výslovnost

2. ročník – žák

- zpívá čistě v unisonu, udrží se ve dvojhlasé a snadném kánonu
- z dirigentského gesta přečte nádech, začátek, konec
- dokáže zřetelně artikulovat
- v hlasové skupině se udrží v jednoduchém dvojhlasé

3. ročník – žák

- zvládá základy pěvecké techniky
- artikuluje dobře při zpěvu
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu sborové partitury
- reaguje na dirigentova gesta (dynamika, agogika, výraz, změna tempa)

4. ročník – žák

- ovládá sborový nádech
- v hlasové skupině se udrží ve dvojhlasé a tříhlase
- dokáže najít a sledovat svůj part ve vícehlasých skladbách
- zpívá v rozsahu $a - e^2$ (v závislosti na zařazení do dané hlasové skupiny)

5. ročník – žák

- v menší skupince zazpívá dvojhlasé a jednodušší trojhlasé písně
- rozdílně interpretuje lidové písně (a jejich úpravy) a skladby současných autorů
- zpívá v rozsahu podle zařazení do hlasové skupiny $g - g^2$
- volně a zřetelně artikuluje i v pianu

6. ročník – žák

- je schopen poradit mladším spoluhráčům

7. ročník – žák

- ovládá pěveckou dechovou techniku, hlasovou kulturu, intonaci, rytmus a všechny hudebně výrazové prostředky
- zvládá nácvik písní dle notového zápisu
- reaguje na dirigentova gesta
- zpívá čistě trojhlasé písně
- orientuje se v základních dílech lidové a umělé písňové tvorby
- si plně uvědomuje odpovědnost za společnou práci

II. stupeň

1. ročník – žák

- zná a uplatňuje základní pravidla spolupráce v pěveckém sboru
- využije veškeré návyky a dovednosti získané při výuce sólového zpěvu
- připraví si svůj part (text, poznámky při zkouškách)
- dodržuje zásady správného sezení a postoje při zpěvu
- při zkoušce dodržuje potřebnou kázeň i v době, kdy sám nezpívá
- umí nasadit ve všech dynamických polohách v celém svém rozsahu
- artikuluje zřetelně a uvolněně v rychlých tempech české i cizojazyčné texty

2. ročník – žák

- zohledňuje smysl pro kolektivní zodpovědnost a respektuje autoritu sbormistra
- zvládá zpěv jednodušších partů z listu
- dokáže vést svůj hlas i v počátečních fázích nácviku
- rozlišuje dynamické odstínění skladeb a zpívá rytmicky přesně
- při interpretaci skladeb dodržuje intonační čistotu
- spolupracuje trpělivě při nácviku skladeb po jednotlivých částech, na požádání sbormistra přednese sólově svůj part

3. ročník – žák

- zodpovědně spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace
- respektuje ostatní hlasy a následně se přizpůsobuje
- orientuje se v notovém zápise a ve struktuře interpretované skladby
- kriticky zhodnotí svůj výkon i výkony ostatních a pojmenuje interpretační problémy

4. ročník – žák

- ovládá intonačně čistý zpěv ve vícehlasých skladbách a capella nebo se složitým instrumentálním doprovodem
- používá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- řídí se zásadami hlasové hygieny, má vypěstované návyky kultivovaného sborového zpěvu
- orientuje se samostatně v notovém zápisu sborové partitury

5.34 Studium dospělých ze SŠ, VOŠ a konzervatoří v DFV

Týká se žáků, kteří dovršili 18. let věku a stále pokračují v denní formě vzdělávání na SŠ, VOŠ a konzervatořích. Žák pokračuje ve studiu hudebního oboru ve "Studiu pro dospělé" po absolvování Přípravného studia, I. a II. stupně Základního studia.

	Studium pro dospělé
Sólová interpretace	1
Kolektivní interpretace	2

Očekávané výstupy studia pro dospělé

Žák

- předvede osobitý hudební projev založený na zvládnuté technice svého oboru
- aktivně se podílí na tvorbě vlastního i souborového repertoáru
- aktivně se zapojuje do organizace vystoupení
- výjimečně dokáže zastoupit vedoucího souboru

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

6.1 Přípravné studium

6.1.1 Přípravné studium studijního zaměření Výtvarná tvorba

6.1.1.1 Přípravné studium I. stupně

Učební plán I. stupně – varianta 1: dvouleté přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Výtvarná příprava	2	2

Učební plán I. stupně – varianta 2: jednoleté přípravné studium

Výtvarná příprava	2
-------------------	---

Výuka se uskutečňuje týdně v rozsahu 2 vyučovacích hodin.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Výtvarná příprava

Žák

- vyjadřuje se podle vlastních představ
- reaguje na podněty a zapojuje se do společné práce
- pojmenuje základní geometrický tvar
- uspořádá výtvarné prvky dle výtvarných vlastností (podle velikosti, tvaru, barvy)
- rozliší základní výtvarnou chybu v rytmu

6.1.1.2 Přípravné studium II. stupně

Učební plán II. stupně – jednoleté přípravné studium

do přípravného studia II. stupně jsou přijímáni žáci, kteří neabsolvovali I. stupeň

Výtvarná tvorba plošná	1,5
Výtvarná tvorba prostorová	1
Výtvarná kultura	0,5

Vyučovací předmět: Výtvarná tvorba plošná

Žák

- zná základy výtvarných technik kresba, malba, grafika
- zná základní typologii barev, míchání barev
- zobrazuje realitu, používá perspektivu a proporce způsobem odpovídajícím individuálním schopnostem

Vyučovací předmět: Výtvarná tvorba prostorová

Žák

- zná základní pravidla modelace a prostorového vyjadřování
- osvojuje si práci s rozmanitými materiály

- dokáže převést zobrazený objekt (nakreslený, namalovaný) do 3D

Vyučovací předmět: Výtvarná kultura

Žák

- má základní přehled o vývoji umění, pojmenuje umělecké směry
- rozlišuje a dokáže pojmenovat prostředky vizuální kultury
- diskutuje o svém díle i díle spolužáků, hledá vhodné argumenty

6.1.2 Přípravné studium studijního zaměření Keramická tvorba

6.1.2.1 Přípravné studium I. stupně studijního zaměření Keramická tvorba

Učební plán I. stupně: dvouleté přípravné studium

Přípravné studium keramické tvorby se uskutečňuje ve výtvarné tvorbě.

6.1.2.2 Přípravné studium II. stupně

Učební plán II. stupně – jednoleté přípravné studium

do přípravného studia II. stupně jsou přijímáni žáci, kteří neabsolvovali I. stupeň

Keramická tvorba	2,5
------------------	-----

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Keramická tvorba

Žák

- reaguje na tvarové podněty ve svém okolí
- rozlišuje a využívá ve své prostorové tvorbě figurální a nefigurální formu vyjádření
- ve své práci vědomě uplatňuje nebo vědomě popírá výtvarný řád
- při společné tvorbě spolupracuje se skupinou

6.1.3 Přípravné studium II. stupně studijního zaměření Multimediální tvorba

Žák

- dokáže několika větami vystihnout děj filmu či popsat svůj záměr pro vlastní tvorbu
- svůj námět převede do jednoduchého storyboardu nebo komiksu
- odlišuje podstatné od nepodstatného
- vědomě pracuje s barvami, tvary a liniemi k vyjádření nálady scény i charakteru postav
- vytváří ploškovou i prostorovou loutku
- využívá předností animovaného filmu (zobrazení situací, které nejsou v běžném životě možné)
- dokáže vybrat vhodnou techniku animace ke svému námětu

6.2. Základní studium

6.2.1 Studijní zaměření Výtvarná tvorba

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r *	1.r	2.r	3.r	4.r**
Výtvarná tvorba plošná	2	2	2	2	2	2	2	1,5	1,5	1,5	1,5
Výtvarná tvorba prostorová	0,5	0,5	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Výtvarná kultura								0,5	0,5	0,5	0,5

* - studium I. stupně bude ukončeno závěrečnou prací, která bude ve 2. pol. hodnocena samostatnou známkou na vysvědčení

** - studium II. stupně bude ukončeno závěrečnou prací, která bude ve 2. pol. hodnocena samostatnou známkou na vysvědčení

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Výtvarná tvorba plošná

Očekávané výstupy – I. stupeň:

1. ročník – žák

- pozoruje a pojmenuje proměny skutečného světa (roční období – barva, část dne – změna světla)
- zachycuje svůj pohled na probírané téma, své emoce a postoje pomocí linií, barev a tvarů
- využije barevný rytmus ve své práci

2. ročník – žák

- zaznamená realitu dle svého výtvarného typu
- pomocí barvy vyjádří své emoce a popíše je
- kombinuje výtvarné techniky na základě domluveného postupu
- proměňuje obvyklé v neobyčejné

3. ročník – žák

- zachytí přechod mezi teplými a studenými barvami
- napíše krátký text ke své výtvarné práci
- naslouchá druhým při prezentaci jejich práce

4. ročník – žák

- tvoří originálně, neopakuje po druhých
- ztvární abstraktně pomocí linie, barvy či tvaru své pocity, emoce, myšlenky
- pozná kontrast a využije ho ve své tvorbě
- vnímá specifika prostoru a situací, reaguje na ně akční nebo objektovou tvorbou

5. ročník – žák

- experimentuje se způsobem nanášení barvy
- využívá ve své tvorbě barevnou a tvarovou harmonii
- porovná jejich účinky
- pojmenuje odlišnosti v přístupu k tématu
- spolupracuje s ostatními při přípravě výstav a jiných akcí
- určí si cíl své práce a svou práci dokončí

6. ročník – žák

- vyhledá potřebné informace k tématu (encyklopedie, internet)
- během výkladu z dějin umění komunikuje o historii i současnosti umění
- rozliší a pojmenuje základní výtvarné techniky (malba, kresba, grafika)
- pracuje s omezenou barevností
- pomocí výtvarného jazyka ztvární nové podněty
- diskutuje o své práci i o práci ostatních

7. ročník – žák

- prozkoumá námět z pohledu kulturně-historického
- používá základní výtvarné termíny z dějin umění
- postupně objevuje svou výtvarnou inklinaci a svůj výtvarný typ
- orientuje se a využívá možnosti výtvarného rytmu, harmonie, kontrastu
- přepracuje nebo využije své výtvarné chyby
- žák samostatně vytvoří závěrečnou práci ve formě projektu dle svého uvážení

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- zdokonaluje osvojené výtvarné techniky a experimentuje s nimi
- vědomě pracuje se stavbou a skladbou obrazu
- při diskuzi o dílech hledá vlastní argumenty na kritiku

2. ročník – žák

- improvizuje ve své tvorbě i v přípravě výtvarných akcí
- komponuje pomocí výtvarného řádu (kontrast, harmonie, rytmus...)
- svou práci dokumentuje (text, fotografie, video)

3. ročník – žák

- samostatně uvažuje nad výtvarným problémem a hledá jeho různá řešení
- výtvarný problém zkoumá z různých úhlů pohledu (kulturně – historický, společenský či osobní)
- experimentuje s výrazovými prostředky
- vybírá vhodnou techniku pro svoje dílo
- vědomě experimentuje s pravidly zobrazování a podle potřeby je popírá
- experimentuje s různými výtvarnými jazyky dle dějin umění
- využívá fakta pro abstraktní díla
- stanovuje si cíle, které rozfází do dílčích kroků

4. ročník – žák

- vytvoří originální stylizovaný návrh
- spontánně experimentuje se záměrnou chybou ve výtvarném řádu
- prezentuje svou práci ve skupině, vysvětlí svou motivaci i výtvarný problém
- žák samostatně vytvoří závěrečnou práci ve formě projektu dle svého uvážení

Vyučovací předmět: Výtvarná tvorba prostorová

Očekávané výstupy – I. stupeň:

1. ročník – žák

- rozliší geometrické tvary, využije je v kompoziční etudě
- při výtvarné hře využívá různé tvárné materiály

2. ročník – žák

- experimentuje s pravidelnými tvary a jejich kompozicí

- komponuje tvary do různých vztahových rovin

3. ročník – žák

- zaznamená jednotlivé fáze proměny přírodního tvaru
- tvaruje vnitřní prostor přírodních i technických předmětů
- spojuje ve své práci různé materiály

4. ročník – žák

- vysvětlí svou abstraktní práci
- komponuje kontrastní tvarové etudy
- uplatňuje vícepohledovost

5. ročník – žák

- reaguje na tvarové podněty ve svém okolí (architektura, příroda)
- využívá tvůrčí cesty objektové tvorby

6. ročník – žák

- rozlišuje a využívá ve své prostorové tvorbě figurální a nefigurální formu vyjádření
- uplatňuje ve společné práci hravé principy akční tvorby

7. ročník – žák

- při své tvorbě kombinuje kontrastní materiály různých tvarů
- ve své práci vytváří z běžného nezvyklé
- inspiruje se historií nebo současností výtvarného umění
- žák samostatně vytvoří závěrečnou práci ve formě projektu dle svého uvážení

Očekávané výstupy – II. stupeň:

1. ročník – žák

- zdokonaluje modelaci
- vědomě využívá znalosti světla a stínu a zkouší jejich účinky v různých výtvarných vyjádření

2. ročník – žák

- uplatňuje ve své práci znalost symbolů a znaků
- ozvláštňuje plastický přepis reality
- rozliší obsah od formy uměleckého díla

3. ročník – žák

- využívá znalosti reálného zobrazení pro dílo popírající realitu
- vybírá vhodný materiál pro svoje dílo
- tvoří jednoduché scénické kompozice pro instalaci, happening či jinou výtvarnou akci

4. ročník – žák

- přemýšlí nad konceptem z hlediska historického, zeměpisného, společenského, ekologického
- využívá více cest při tvarování jednoho materiálu
- používá odborné termíny v oblasti výtvarného umění
- žák samostatně vytvoří závěrečnou práci ve formě projektu dle svého uvážení

Vyučovací předmět: Výtvarná kultura

Očekávané výstupy – II. stupeň:

1. ročník – žák

- diskutuje a argumentuje na obhajobu svého díla, opírá se o poznatky z dějin umění
- popíše umělecká díla svým jazykem
- nalezne informace o vizuálním vyjadřování v pravěku a starověku a představí je spolužákům

2. ročník – žák

- dá do souvislosti získané zkušenosti výtvarného jazyka s dějinami umění
- respektuje odlišnosti v pohledu na umělecké dílo, naslouchá jiným názorům
- samostatně vyhledá námět a inspiraci v různých oblastech kultury
- nalezne informace o uměleckém směru v období středověku a představí je spolužákům

3. ročník – žák

- zkoumá konceptuální myšlení z hlediska času, místa, kultury apod.
- rozezná rozdíl mezi evropskou a mimoevropskou kulturou
- pracuje s vizuálními znaky a symboly
- nalezne informace o uměleckých směrech v období 20. století a představí je spolužákům

4. ročník – žák

- všímá si architektonických změn ve svém okolí, debatuje o nich
- v dialogu s ostatními využívá znalostí z oblasti výtvarného jazyka, používá příklady z dějin umění
- připraví seminární práci s prezentací na zvolené téma z dějin umění 20. století

6.2.2 Studijní zaměření Keramická tvorba

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Keramická tvorba	2,5	2,5	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Keramická tvorba

Očekávané výstupy – I. stupeň:

1. ročník – žák

- najde tvarové podněty v přírodě, uplatní je ve své tvorbě
- vytváří nefigurativní plastiky
- při zpracování povrchu využívá stopy pracovních nástrojů

2. ročník – žák

- popíše proměnu přírodnin během času (růst, pučení, sesychání)
- modeluje figurativní motivy
- zdobí pomocí rytmických stop nástroje
- k figurativní tvorbě připojí krátký příběh

3. ročník – žák

- parafrázuje tvary podle reality

- při zpracování povrchu využívá stopy netradičních nástrojů
- dodržuje domluvené pracovní postupy
- pomáhá mladším spolužákům

4. ročník – žák

- vědomě využívá vícehledovosti prostorové tvorby
- pracuje se špachtlí, využívá jejích stop
- vyhledá si informace o uměleckém díle

5. ročník – žák

- ve své tvorbě využívá proporční změny
- využívá reliéfního zdobení
- vytváří variace na jedno téma a vysvětlí svůj myšlenkový postup

6. ročník – žák

- v modelaci využívá prvků tvarového kontrastu či harmonie
- uplatňuje při práci s barvou dekorativní i abstraktní vyjádření
- v abstraktní tvorbě pojmenuje svá východiska

7. ročník – žák

- posunuje modelovanou realitu do svébytné stylizace
- při práci s keramickými barvami využívá kontrastního nebo harmonického zdobení
- připraví keramickou sadu na zvolené téma, které prezentuje svým spolužákům

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- rozlišuje a ve své tvorbě uplatňuje dva základní způsoby sochařské tvorby – skulptura a plastika
- osvojuje si základní termíny v keramické tvorbě a v dialogu o svém díle je aktivně používá.
- pracuje se zmnožením různých tvarů v různých velikostech
- diskutuje o svém díle i díle spolužáků a hledá vhodné argumenty

2. ročník – žák

- inspiruje se historií i současností výtvarného umění
- vytváří si vlastní razítka, šablony, nástroje na zdobení povrchu
- experimentuje se zdobením
- na hrnčířském kruhu vytočí jednoduchou nádobu malé velikosti

3. ročník – žák

- uplatní v tvorbě originálním způsobem "prázdný prostor"
- vytváří různé struktury dle zadání
- využívá poznatky z dějin umění pro svá díla: inspiruje se, parafrázuje, navazuje
- na hrnčířském kruhu vytočí jednoduché nádoby větších velikostí

4. ročník – žák

- kombinuje různé technologické postupy
- vyhledává témata, která zpracovává individuálně
- na hrnčířském kruhu vytočí nádoby různých tvarů
- samostatně pracuje na absolventské práci

6.2.3 Studijní zaměření Multimediální tvorba

Studium oboru Multimediální tvorba je svým obsahem určena žákům od 10 let věku.

	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r *	PVV	1.r	2.r	3.r	4. r **
Multimediální tvorba	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

* - studium I. stupně bude ukončeno závěrečnou prací, která bude ve 2. pol. hodnocena samostatnou známkou na vysvědčení

** - studium II. stupně bude ukončeno závěrečnou prací, která bude ve 2. pol. hodnocena samostatnou známkou na vysvědčení

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Multimediální tvorba

Očekávané výstupy – I. stupeň

1. ročník – žák

- užívá základní výtvarné nástroje a materiály
- rozezná výrazové možnosti různých materiálů
- kreslí, maluje příběh, rozlišuje podstatné od nepodstatného
- využívá při tvorbě své imaginace
- vnímá okolní svět a dokáže jej výtvarně znázornit
- pracuje s počítačem, digitálním fotoaparátem a tiskárnou
- vytváří prostřednictvím animace předmětů jednoduché etudy, ve kterých předmětům přiřazuje role a charaktery
- hodnotí vlastní dílo dle srozumitelnosti

2. ročník – žák

- využívá vlastnosti emocionálního působení tvaru a barev k vyjádření konkrétní emoce
- ovládá základy odborné terminologie vztahující se k výtvarnému umění a filmové tvorbě
- umí pojmenovat a užít základní média (plošná tvorba, prostorová tvorba, fotografie, zvuk, hudba) spojená v multimediální tvorbě
- umí vytvořit objekt, který má charakter hlavní postavy (emoce, vztah k okolí)
- rozpozná na daném případě použité multimediální techniky (fotografie, video, animace)
- umí vyjádřit pocit, který v něm dílo vyvolá
- je schopen posoudit své vlastní dílo z hlediska vyznění původního záměru

3. ročník – žák

- zaznamenává realitu pomocí liniové studijní kresby
- přispívá vlastní aktivitou k hledání námětu (prožitá situace převádí do formy filmového námětu)
- respektuje účinky tvarů barev a uplatňuje je při své tvorbě
- převádí vlastní námět do vizuální podoby (storyboard, komiks)
- vědomě užívá kompozici záběru ke zvýraznění hlavních prvků
- rozpozná druhy animace (plošková, stop-motion, pixelace, 2D, 3D)
- umí posoudit vlastní dílo z hlediska užité kompozice (zvýraznění nebo potlačení určitých postav či dějů)

4. ročník – žák

- umí pracovat s účinky barev (sjednocení filmového pozadí, kontrast s loutkou)
- chápe smysl užití a principy animovaného filmu (zobrazení situací, které nejsou v běžném životě možné)
- je schopen posouzení námětu, je-li vhodný ke zpracování některou z technik animace (kreslená, plošková, loutková)
- umí vyjádřit hlavní myšlenku filmu a popsat námět několika větami

- dokáže podchytit podstatné a eliminovat dílčí situace
- převádí námět do formy storyboardu
- zvládá základy animačních postupů, umí vyjádřit pomalý a rychlý pohyb
- umí obhájit vlastní dílo z hlediska výtvarného i obsahového

5. ročník – žák

- využívá své znalosti z oblasti prostorové a barevné kompozice
- zvládá základy stylizace a výtvarné zkratky
- je schopen vytvořit si samostatně základní snímací pracoviště (stativ, fotoaparát, PC, osvětlení)
- umí jasně a výstižně převést námět do filmové podoby
- tvoří jednoduché trojrozměrné loutky a používá je pro krátké animační etudy
- zná a používá základní typy záběrů (celek, detail)
- umí posoudit základní technické parametry vlastní scény (osvětlení, ostrost, kompozice)
- dokáže zpětně analyzovat scény a nakreslit k nim jednoduchý storyboard

6. ročník – žák

- hledá a nachází vztahy mezi neživými věcmi, podle jejich tvaru a povahy jim přiřazuje lidské vlastnosti a toto využívá při tvorbě příběhu
- vytváří složitější prostorové a ploškové loutky
- vytváří krátké etudy technikou kreslené animace s využitím vlastní imaginace (proměny, metamorfózy)
- ovládá principy nastavení fotografického přístroje (čas, clona, citlivost, ohnisková vzdálenost)
- umí používat rytmus ve filmu
- dokáže námět převést do formy jednoduchého storyboardu
- umí ovládat jednoduchý stříhový program, je schopen film dokončit i postprodukčně (zvuk, titulky, grafika)

7. ročník – žák

- aktivně se zajímá o animovanou tvorbu, orientuje se v hlavních dílech předních autorů
- umí správně zvolit techniku animace vhodnou k realizaci námětu své absolventské práce
- formou storyboardu dokáže bezpečně popsat vlastní záměr, využívá základy filmové řeči
- umí pracovat s načasováním jednotlivých scén
- používá širokou škálu záběrů a jejich vhodnou skladbou
- umí podpořit celkové vyznění díla
- pracuje s ohniskovou vzdáleností objektivu (hloubka ostroty)
- umí vytvořit a nahrát ruchy, dialogy a hudbu
- dokáže diskutovat o filmovém díle, zdůvodní své postoje

Vyučovací předmět Multimediální tvorba

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- vyhledává témata vhodná pro zpracování formou animace nebo multimediálního díla
- je schopen jednoduchou formou reprodukovat konkrétní událost
- postupuje podle vlastního storyboardu
- používá více dějových linek
- využívá svých výtvarných dovedností k tvorbě loutek i dekorací
- pracuje s barevnou kompozicí nejen obrazu, ale i filmu jako celku
- realizuje ve skupině jednodušší projekty

- umí využívat osvětlení scény pro umocnění svého výtvarného záměru
- dokáže ke svému dílu napsat krátkou anotaci a připravit jej k veřejné projekci

2. ročník – žák

- umí pozorovat a popsat zákonitosti hraného filmu
- umí odlišit různé druhy filmů (hraný, dokumentární)
- je schopen při sledování filmu vnímat nejen obsahovou, ale i technickou a výtvarnou složku (kamera, rytmus, osvětlení, barevná postprodukce)
- umí naplánovat a zrealizovat i větší filmový nebo multimediální projekt (technika, časový plán)

3. ročník – žák

- umí vědomě přizpůsobit formu obsahu (výtvarné řešení, střih)
- pracuje s emocemi diváka (šířka záběru, barevné ladění, rytmus, zvuková složka)
- dokáže vhodně adjustovat své dílo a připravit jej pro TV vysílání, prezentaci na internetu, projekci
- je schopen navrhnout grafiku a vyrobit obal, potisk disku a plakát vlastního filmu
- realizuje rozsáhlejší skupinový projekt se snahou o co nejvěrnější simulaci dělení úkolů a kompetencí ve filmovém štábu

4. ročník – žák

- vytvoří reálná díla (znělky, reklamy, animace do her či aplikací)
- zná široké spektrum multimédií (tisk, internet, venkovní reklama)
- dokáže navrhnout vlastní propagační kampaň s využitím dostupných médií (tisk, venkovní reklama, televize, internet) a určí výtvarný klíč k celé kampani
- vytvoří samostatně závěrečnou práci od námětu po finální zpracování a dokáže ji obhájit na veřejné prezentaci

6.3. Studium dospělých ze SŠ, VOŠ a konzervatoří v DFV

Týká se žáků, kteří dovršili 18. let věku a stále pokračují v denní formě vzdělávání na SŠ, VOŠ a konzervatořích. Žák pokračuje ve studiu výtvarného oboru ve "Studiu výtvarného oboru pro dospělé" po absolvování Přípravného studia, I. a II. stupně Základního studia.

	Studium pro dospělé
Výtvarná tvorba plošná	1,5
Výtvarná tvorba prostorová	1
Výtvarná kultura	0,5

Očekávané výstupy studia pro dospělé

Výtvarná tvorba plošná

Žák

- samostatně vybírá náměty své práce a konzultuje je s vyučujícím.
- nadále rozvíjí svůj výtvarný typ.
- vytváří dlouhodobý projekt na zvolené téma.
- využívá ke své tvorbě nová média.

Výtvarná tvorba prostorová

Žák

- využívá netradičních materiálů k tvorbě prostorových objektů.
- žák recykluje materiál a tvoří remakes.

- pracuje s ideálním tvarem ve svém dílo
- žák pracuje s konceptualizací námětu.

Výtvarná kultura:

Žák

- aktivně využívá ke své práci poznatky z teorií umění.
- získává informace především z dějin umění 20. století.
- inspiruje se díly velkých umělců a navazuje na ně

Keramika:

Týká se žáků, kteří dovršili 18. let věku a stále pokračují v denní formě vzdělávání na SŠ, VOŠ a konzervatořích. Žák pokračuje ve studiu výtvarného oboru ve "Studiu keramiky pro dospělé" po absolvování Přípravného studia, I. a II. stupně Základního studia.

	Studium pro dospělé
Výtvarná tvorba plošná	1,5
Výtvarná tvorba prostorová	1
Výtvarná kultura	0,5

Očekávané výstupy studia pro dospělé

Žák

- samostatně najde a promyslí námět pro svoji tvorbu a zpracuje ho
- práci konzultuje s vyučujícím
- zná základní pravidla modelace a prostorového vyjadřování a vědomě s nimi pracuje
- dílo vytvořené na hrnčířském kruhu doplní objektem vytvořeným modelací z ruky, příp. pomocí špachtle

Multimédia:

Týká se žáků, kteří dovršili 18. let věku a stále pokračují v denní formě vzdělávání na SŠ, VOŠ a konzervatořích. Žák pokračuje ve studiu výtvarného oboru ve "Studiu multimediální tvorby pro dospělé" po absolvování Přípravného studia, I. a II. stupně Základního studia.

	Studium pro dospělé
Výtvarná tvorba plošná	1,5
Výtvarná tvorba prostorová	1
Výtvarná kultura	0,5

Očekávané výstupy studia pro dospělé

Žák

- samostatně najde, promyslí a zpracuje námět pro animovaný film
- zná všechny fáze práce na animaci a jednotlivé dílčí úkoly
- dokáže pracovat s abstraktním vyjádřením námětu
- má základní přehled o historii animace

7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Taneční oddělení ZUŠ Fryderyka Chopina v Mariánských Lázních nabízí možnost získat kompletní základy tanečního vzdělání. Vzdělávání probíhá ve dvou vzdělávacích oblastech („*Taneční tvorba*“ a „*Recepce a reflexe tanečního umění*“) a je členěno na přípravné studium (od pěti let), první stupeň (věk ZŠ) a druhý stupeň (věk SŠ).

Důležitou součástí výuky je prezentování choreografií před publikem. Taneční oddělení ZUŠ Fryderyka Chopina v Mariánských Lázních dlouhodobě úzce spolupracuje s hudebními soubory ZUŠ (Dechový orchestr mladých, Rozmarýnek). Vznikly tak specifické taneční soubory (mažoretky, Rozmarýnek...). Účinkování žáků v těchto souborech a také v „*Tanečním souboru*“ představují vedle taneční průpravy a jednotlivých tanečních technik (lidová, klasická, moderní, současná a jazzová) významnou část výuky na tanečním oddělení.

Díky specifickému charakteru lázeňského města Mariánské Lázně mají tyto soubory četné příležitosti vystupovat pro zdejší publikum a získávat cenné scénické zkušenosti.

Cílem tanečního vzdělávání na tanečním oddělení ZUŠ Fryderyka Chopina v Mariánských Lázních je, zprostředkovat žákům taneční vzdělání s ohledem na jejich individuální specifika a podpořit tak zdravý vývoj jejich hrubé motoriky, držení těla, koordinace a ve vyšších ročnících také rozšířit všeobecný kulturně vzdělanostní rozhled.

7.1 Přípravné studium

Učební plán

	1. ročník	2. ročník
Taneční průprava	2	2

Charakteristika přípravného studia

Přípravné studium podchycuje hravou formou zájem dětí o tanec. Zahrnuje poznávání, ověřování a rozvíjení předpokladů žáka o taneční vzdělávání. Žáci jsou vedeni k elementárním pohybovým návykům a dovednostem, které jsou důležité pro jejich další umělecký rozvoj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Taneční průprava

1. ročník – žák

- vnímá při pohybu hudební doprovod a jeho rytmus
- rozliší základní pozice těla a jednoduchý pohyb v nich
- opakuje po učiteli zadané tanečně průpravné prvky.
- v rámci tanečních her provádí průpravné (protahovací, posilovací, koordinační) cvičení.
- se orientuje v prostoru tanečního sálu.

2. ročník – žák

- zvládá elementární pohybové dovednosti důležité pro správné držení těla
- orientuje se ve sledu aktivit v hodině taneční výuky.
- je zvyklý využívat v pohybu doprovodné taneční náčiní (šátky, míče, švihadla, obruče...) a pracovat s jednoduchými náměty z přírody.
- se samostatně připravuje na hodinu taneční výuky (oblečení, obutí).
- reaguje na hudební doprovod a sleduje změny v hudebním doprovodu.
- V kolektivní činnosti kultivuje svoji osobnost, rozvíjí charakterové vlastnosti a mezilidské vztahy.

7.2 Přípravné studium II. stupně

Učební plán II. stupně – jednoleté přípravné studium

Taneční styly a techniky (klasický, současný a moderní tanec)	1,5
Taneční tvorba a improvizace	1,5

Do přípravného studia II. stupně jsou přijímáni žáci, kteří neabsolvovali I. stupeň

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Taneční styly a techniky

Žák

- udrží vytažení svého těla vzhůru
- předvede aktivní protažení i uvolnění všech částí těla

Vyučovací předmět: Taneční tvorba a improvizace

Žák

- rozvíjí a soustředí se na improvizaci ve skupině
- při samostatné tvorbě využije známé prvky ve vlastních kombinacích
- aktivně se zapojuje do nové choreografie
- vyjádří názor na společné dílo, během tvorby i na výsledný tvar

7.3 Studijní zaměření „Tanec“

Charakteristika studijního zaměření

Tanec nabízí komplexní a systematické základy tanečního vzdělání s ohledem na individuální schopnosti (např. pohybové dispozice, tanečnost, hudebnost, tvořivost) a zájem žáka. V taneční tvorbě a interpretaci se žáci seznamují se základy tanečních technik, rozvíjí se technika pohybu jako systém specifických prostředků komunikace. Součástí vzdělávání je vytváření podmínek pro vlastní taneční vyjadřování, posilování sebevědomí a podpora zapojení žáka do vlastní taneční tvorby.

Učební plán

	I. stupeň							celkem
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	
Taneční průprava	1	1						3
Taneční praxe a improvizace	1	1	1	1	1	1,5	1,5	7
Taneční styly a techniky (klasický, současný, moderní a lidový tanec)			2	2	2	2	2	10
Celkem	2	2	3	3	3	3,5	3,5	20

	II. stupeň				
	1.r	2.r	3.r	4.r	celkem
Taneční tvorba a improvizace	1,5	1,5	1,5	1,5	6
Taneční styly a techniky (klasický, současný, moderní tanec)	1,5	1,5	1,5	1,5	6
Celkem	3	3	3	3	12

Taneční průprava

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vede žáky k návyku správného držení těla v základních polohách a v pohybu z místa, k rozvíjení elementární techniky, vnitřní citlivosti, vnímavosti, představivosti, k hudebnímu a prostorovému cítění. Podporuje společnou práci ve skupině a prohloubení vzájemných vztahů. Vede k propojení fyzického a psychického růstu osobnosti dítěte.

1. ročník – žák

- sám od sebe reaguje na změny tempa, dynamiky a nástrojového obsazení doprovázející hudby
- podle pokynů pedagoga se přemísťuje do formací (kruh, řada, zástup...)
- vědomě zaujímá pozici optimálního držení těla (výchozí pro všechny techniky)
- označuje části těla přesnými pojmy
- provádí jednoduché činnosti s partnerem a ve skupině
- uvolní se v relaxačních chvílích, které jsou zařazovány po namáhavých a silových sekvencích

2. ročník – žák

- správně drží tělo v základních pozicích
- jednoduchými pohyby (tleskat, dupat, krokovat) odlišuje a interpretuje sudé i liché takty
- zvládá orientaci v prostoru tanečního sálu
- opakuje předložené rytmické vzorce
- po připomínce pedagoga samostatně upravuje své vlastní držení těla na optimální

Taneční praxe a improvizace

Charakteristika vyučovacího předmětu

Rozvíjí kreativitu a schopnost pohybového vyjádření z vnitřního prožitku. Jde o prezentaci vlastní individuality, vlastního názoru a postoje prostřednictvím nejrozličnějších hudebních i nehmudbních podnětů adekvátních k věkovým i individuálním rozdílnostem žáka. Vede žáka k vlastní autorské práci. Směřuje ho k objektivnímu hodnocení druhých i sebe, podporuje jeho zájem o taneční dění i mimo školu.

2. ročník – žák

- učí se rozumět základním stavebním prvkům
- spolupracuje aktivně se svým partnerem
- reaguje na hudbu a její emotivní složku
- improvizuje na náměty z přírody a pohádek
- vkládá do tance vlastní fantazii a začíná aktivně tvořit
- využívá poskytnutý prostor v celé jeho šíři
- je schopen kolektivního výstupu v jednoduché choreografii

3. ročník – žák

- rozezná pokrčení a protažení a tyto dva principy aplikuje v pohybu
- vědomě cítí osu těla
- v pohybu se samostatně orientuje v prostoru a v rytmickém a hudebním doprovodu
- uplatňuje kontrast napětí a uvolnění celého těla
- uplatňuje své představy a vnitřní pocity při práci s pohybovou fantazií
- reaguje na hudbu a zapojuje aktivně celé své tělo
- pracuje s námětem, který mu byl zadán
- základní kroky lidových tanců provádí v prostorových variacích i s partnerem
- rotační pohyby koordinuje s hudebním doprovodem
- ovládá princip odvíjení chodidla a pérování
- zvládá sauté, přeskok
- zná názvy technických prvků probíraných při výuce

4. ročník – žák

- improvizuje na témata přiměřená jeho věku a pohybovým možnostem
- vyjadřuje své pocity z kontaktu s jiným tanečníkem
- jednoduše zhodnotí vlastní projev i projev jiného tanečníka
- pracuje s rekvizitami a využívá spolupráce s ostatními žáky
- využívá poskytnutý prostor a hudbu k realizaci pohybového zadání
- přizpůsobuje prvky a variace charakteru hudebního doprovodu
- cítí tok pohybu
- základní kroky lidových tanců provádí v prostorových variacích i s partnerem
- rotační pohyby koordinuje s hudebním doprovodem
- zná termíny základních prvků lidového tance

5. ročník – žák

- optimální držení těla a pozice příslušné techniky zaujímá automaticky
- k charakteru hudby přiřazuje adekvátní pohyby
- dosud osvojenou paletu pohybů doplňuje o práci s rekvizitou
- spolupracuje aktivně se svým partnerem a porovnává své pocity

- obohacuje tvořivou práci osobitým projevem, vkládá do ní emoce
- posiluje charakterové vlastnosti a pracovní návyky v kolektivní práci
- citlivě přistupuje k ostatním a pracuje s námětem dané choreografie
- pracuje na vlastní pohybovém sebezdokonalování
- všímá si rozdílů v jednotlivých tanečních technikách a je schopen tyto změny vyjádřit
- ovládá pérování v kolenou
- rozezná dvoudobý, třídobý, přísunný rytmus

6. ročník – žák

- přemýšlí o hudební předloze, jednoduše ji charakterizuje a lépe pohybově vyjadřuje
- je schopen samostatně tvořit, vybírat pomůcky a rekvizity
- hledá jednotlivé emotivní složky a aplikuje je na sobě
- vytváří krátkou pohybovou etudu na zadané téma
- pracuje na vlastním pohybovém sebezdokonalování
- je schopen jednoduchého slovního hodnocení předvedeného výkonu
- ovládá lidové skoky a rotace
- zná termíny z lidového názvosloví
- vědomě rozlišuje pohybový materiál lidových tanců, klasického tance a pohyby vlastní a užívá je v samostatném tanečním projevu

7. ročník – žák

- dokáže uplatnit získané dovednosti v drobných tanečních skladbách
- přemýšlí o hudební předloze a pracuje s dějovou linií
- pracuje na vlastním pohybovém zdokonalování
- vytváří krátkou pohybovou etudu na zadané téma
- při vystoupení spolupracuje jak s pedagogem, tak s inscenačním týmem
- k vystoupení přistupuje s vědomím odpovědnosti a nutnosti kolektivní spolupráce
- ovládá skoky lidového charakteru
- zvládá prostor a spolupracuje s ostatními
- zná názvy technických prvků
- spolupracuje na tvorbě choreografie

Taneční techniky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Prohlubuje vnitřní citlivost, představivost, hudební i prostorové cítění. Vede ke složitější pohybové koordinaci, uvědomělé práci s tělem, k využívání správných pohybových principů, ke kvalitnímu tanečnímu vyjádření. Žák získává základní znalosti z klasické, moderní techniky a lidového tance.

Klasický tanec

Upevňuje správné držení těla, zdokonaluje pohyby dolních i horních končetin, prohlubuje pohybovou koordinaci, rovnováhu, smysl pro přesnou formu a čistotu vedení pohybu.

Současný a moderní tanec

Rozvíjí a prohlubuje hudební a prostorové cítění, kvalitu vzájemných vztahů a uvolňuje osobité tvořivé schopnosti. Součástí předmětu je taneční improvizace.

Lidový tanec

Učí zvládnout základní kroky a charakteristické české a moravské lidové tance, případně taneční a lidové tance jiných národů. Vede k citlivému a přesnému vyjádření tempa, rytmu, dynamiky a výrazu lidové písně i lidové hudby v nejrůznějších úpravách.

3. ročník – žák

- zná specifika držení těla v klasickém tanci
- ovládá chůzi v pozicích klasického tance
- zná označení základních prvků klasické taneční techniky
- zná základní pozice nohou moderního tance
- pracuje na základních moderních obrazech
- vědomě aplikuje různé způsoby a možnosti vedení pohybu
- vnímá předěly frází, reaguje v pohybu na základní změny v tempu, dynamice a rytmu

4. ročník – žák

- ovládá základní pozice dolních a horních končetin v klasickém tanci

- zná základní pózy klasického tance
- ovládá základní formy dvoudobých a třídobých kroků klasického tance
- zná technické zásady práce hlavy při obrazech
- aplikuje principy obrátů v taneční praxi
- jednotlivý pohyb spojuje do krátkých pohybových vazeb
- rozpozná centrum těla, těžiště těla, tělesnou osu

5. ročník – žák

- zapamatuje si a interpretuje krátké skokové vazby
- v rotacích se soustředí na osu těla a na práci hlavy
- zvládá přetočení détourn
- umí rozvést daný prvek (pohyb)
- samostatně tvoří pohybové sekvence
- používá náročnější pohyby v tanci
- využívá harmoničtější a lépe koordinovaný pohyb celého těla
- reaguje na změny tempa, rytmu, dynamiky v hudbě, na její charakter, na hudbu nejrůznějších období

6. ročník – žák

- zapamatuje si vazby a choreografii
- aktivně užívá označení klasických prvků
- zvládá základní formy skoků
- uplatňuje lepší koordinaci a ladnost pohybu, uvědomuje si celé tělo a práci svalových skupin při pohybu
- spolupracuje s ostatními ve skupině a účinně se zapojuje do nejrůznějších interpretačních aktivit
- zná pozice moderního tance a charakteristické rysy držení těla
- aplikuje principy moderního tance na již známé základní formy tanečních skoků
- zvládá obraty kolem horizontální, vertikální – sagitální, vertikální – frontální osy v přízemních polohách i ve stoje
- pracuje s osvojeným pohybovým materiálem moderního tance (propojuje prvky a rozvádí je dál)
- vědomě od sebe rozezná lidovou, klasickou a moderní taneční techniku
- zadaný pohyb rozvádí do pohybové sekvence (respektuje tok hudby)

7. ročník – žák

- sám interpretuje vlastní choreografii
- ovládá chůzi v pozicích klasického tance
- zvládá základní formy skoků
- zařazuje vznik klasického tance do dějinné epochy
- zvládá přetočení v různých pózách
- zná (dokáže je rozeznat a sám prezentovat) základní pozice klasické a moderní techniky a některé základní pózy
- zná (dokáže je rozeznat a sám prezentovat) třídobé kroky a dvoudobé kroky lidové, klasické a moderní taneční techniky
- v praxi aplikuje zásady a obecné principy technického provedení skoku
- vědomě rozezná rozdíly obrátů en dehors a en dedans
- ovládá základní termíny z probraných tanečních technik

- je schopen samostatně pohybově ztvárnit zadané téma za využití pohybového materiálu, který odpovídá jeho fyzickým dispozicím, osobnostní a technické vyspělosti
- vnímá a hodnotí komunikační obsah choreografického díla

II. STUPEŇ

Taneční tvorba a improvizace

Charakteristika vyučovacího předmětu

Rozvíjí kreativní myšlení žáka a vede ho k hledání různorodých inspiračních zdrojů potřebných k autorské i skupinové tvorbě. Vědomě se žák učí pracovat s pohybovým motivem, větou i tématem, což jsou základní kameny pro tvorbu taneční kompozice. Směřuje ho k objektivnímu hodnocení druhých i sebe, podporuje jeho zájem o taneční dění i mimo školu. Nedílnou součástí předmětu je improvizace.

1. ročník – žák

- podílí se na tvorbě choreografie, aktivně se zapojuje při hledání pohybového a prostorového řešení díla
- zúčastňuje se školních veřejných vystoupení, tanečních přehlídek a účinkuje v rámci amatérských představení
- zapojuje se do diskuse při hodnocení drobných úkolů při tvorbě spolužáků, vlastní nebo viděného díla v rámci tanečního představení
- přijímá pozitivně připomínky svých spolužáků a učitele při řešení dílčích úkolů a vnímá je jako pomocnou ruku v posunu při veřejných vystoupeních

2. ročník – žák

- vytvoří pod vedením učitele jednoduchou kompozici, o vytvořené práci diskutuje a též diskutuje o pracích svých spolužáků
- tvořivě přistupuje ke ztvárnění hudebních a nehmelních podnětů
- aktivně se zapojuje při tvorbě choreografie, zejména při hledání pohybového řešení daného tématu
- prezentuje společně vytvořenou choreografii při veřejných vystoupeních

3. ročník – žák

- využívá poznatky týkající se obsahu a formy pohybového sdělení
- samostatně nebo ve skupině pohybově ztvárňuje vlastní nebo učitelem navržené téma, předvede jej před spolužáky či rodiči a diskutuje v rámci skupiny o zvoleném pohybovém řešení z hlediska naplnění obsahu a formy díla
- při improvizaci vyjadřuje pocity, názory, rozvíjí zdravou sebedůvěru, taneční projev je odrazem jeho temperamentu či povahových vlastností

4. ročník – žák

- hledá vlastní inspirační zdroje, které se stávají látkou pro hledání a rozšiřování vlastního pohybového slovníku a dávají příležitost k využívání fantazie a představivosti
- používá kompozičními prvky – pohybový motiv, věta, téma
- vytvoří samostatně nebo ve skupině kompozici dle vlastního nebo učitelem navrženého tématu, s vlastním pohybovým, prostorovým, hudebním a kostýmnním řešením a prezentuje ji na veřejnosti jako autorskou tvorbu
- příležitostně navštěvuje taneční semináře, při kterých si prohlubuje nebo získává nové poznatky z oblasti taneční techniky, improvizace či kompozice

Taneční techniky

Charakteristika předmětu

Upevňuje optimální postavení těla při pohybové aktivitě i ve statické pozici. Rozvíjí hudební a prostorové cítění i tělesný prožitek pohybu. Podporuje komplexnější koordinaci pohybu, kvalitu pohybu, vědomou práci s tělem a pohybovémi principy. Žák získává základní znalosti a dovednosti z klasické a moderní techniky a současného tance.

Klasický tanec

Poskytuje základy techniky, která vede k zdokonalení pohybu dolních a horních končetin a jejich rozvíjení dle přirozených pohybových dispozic každého žáka. Upevňuje optimální postavení těla, rovnováhu a čistotu pohybu.

Současný a moderní tanec

Rozvíjí kvalitu pohybu po stránce, dynamické, prostorové, hudební, rovněž i po stránce partnerské. Vede žáky rozvíjení osobitého tvůrčího potenciálu. Součástí předmětu je taneční improvizace.

1. ročník – žák

- v tanečních vazbách uplatňuje princip napětí – uvolnění
- orientuje se ve změnách taktu
- orientuje se jak v živé hudbě (korepetice, vlastní doprovod) tak také v reprodukované
- odhadne své fyzické možnosti
- tvořivě přistupuje ke ztvárnění hudebních i nehmotných podnětů
- při používání tanečních technik různých oblastí tanečního umění se zdokonaluje v čistotě provedení

2. ročník – žák

- v tanečních vazbách uplatňuje princip pádu a vedeného pohybu
- zvládá jednoduché vazby se zapojením úsečného pohybu
- uvědomuje si své specifické fyzické dispozice a umí podle toho korigovat své držení těla
- předvádí různé taneční polohy a orientuje se v nich
- kultivuje a respektuje svá specifika

3. ročník – žák

- vědomě pracuje s principem pohybu pokrčení a natažení
- popisuje odchylky od optimálního držení těla
- provádí pohybové úkoly větší technické náročnosti v různých oblastech tanečního umění
- kultivuje a respektuje svá specifika
- sám tvoří krátké pohybové vazby na zadané téma

4. ročník – žák

- prezentuje pohybem základní principy pohybu (napětí – uvolnění, pád – vedený pohyb, pokrčení – protažení) a verbálně je popisuje
- dokáže popsat specifické držení těla v základních pozicích jednotlivých tanečních technik anatomicky relevantním způsobem

- rozpozná a verbálně definuje nedostatky v držení těla (svého i druhých)
- má základní vědomosti o historii a současnosti tanečního umění

7.4 Studijní zaměření Mažoretky

Mažoretky jsou dnes zcela plnohodnotným odvětvím tance. Základní definice by mohla znít: tanečnice, jejichž choreografie je založená především na barvitě práci s hůlkou. Důraz je kladen na techniku pochodu a držení těla. Proniká sem však řada tanečních prvků. U žáků je rozvíjena pohybová fantazie, rytmická paměť, improvizací a tvořivé schopnosti a taneční projev. Mažoretky jsou často spojovány s dechovou hudbou, ale jejich choreografie jsou dnes často sestavovány i na hudbu taneční.

Učební plán:

	Přípravné studium	
Povinně vyučované předměty	1.r	2.r
Mažoretky – přípravné	2	2

Učební plán:

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Mažoretky	2	2	2	2	2	2	2

	II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r
Mažoretky	2	2	2	2

Očekávané výstupy – přípravné studium 1 a 2

- označí důležitá místa pro správné držení těla
- zvládá základní točení hůlkou v pravé i levé ruce
- koordinuje pohyb nohou a paží na elementární úrovni
- vytváří na daný impuls dvojice
- vnímá a je schopen určit 1. dobu

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- dodržuje správnou techniku při pochodování na místě a v pohybu
- ovládá základní točení hůlkou v pravé i levé ruce (míchání, kolečka)
- koordinuje pohyb nohou a paží (bez hůlky a s hůlkou)

2. ročník – žák

- dodržuje základní tvary (řady, zástupy)
- je schopný pracovat v kolektivu
- koordinuje pohyb hůlky s pochodem
- zvládá pochod na místě a za pohybu, současně se změnami poloh paží
- ovládá točení v obou rukách (míchání, kolečka vpřed a vzad)
- zvládá jednoduché vyhození hůlky
- ovládá koordinaci paží a nohou vzhledem ke správnému držení těla

- reaguje na pokyny vedoucí týmu

3. ročník – žák

- důsledně dodržuje techniku pochodu (na místě, v pohybu, v obrazech na místě)
- dodržuje přesné provedení poloh paží s hůlkou
- citlivě reaguje na rytmus
- zvládá obraty na místě s různými změnami polohy paží s hůlkou
- zvládá synchronní pohyb ve dvojici, trojici, čtveřici
- dodržuje při pochodu vpřed i vzad řady a dynamiku
- zvládá další druhy točení s hůlkou
- ovládá vyhození hůlky

4. + 5. ročník – žák

- zvládá správnou techniku pochodu v koordinaci s hůlkou
- ovládá jednoduché výpady s držením i točením hůlky
- kombinuje pochod a poskočný krok
- pochoduje v řadě se zatáčením vpravo a vlevo s vyrovnáním v bodě otáčení
- kombinuje pochod, pohyb paží s hůlkou a pohyb hlavy
- ovládá další způsoby točení, vyhození a chycení hůlky
- dodržuje pokyny vedoucí týmu při krátkých vazbách

6. + 7. ročník – žák

- dodržuje správné držení těla a techniku pochodu
- upevní správnou koordinaci a rovnováhu
- ovládá prostorovou orientaci a cit pro vyjádření pohybu vzhledem k hudbě
- dodržuje rozestupy mezi řadami a zástupy v útvaru
- kombinuje točení hůlkou v různých polohách

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. + 2. ročník – žák

- ovládá soulad pohybu těla s hudbou
- kombinuje pochod vpřed i vzad s otáčením a obraty
- ovládá pohyb hůlky se změnou polohy po 4 a 2 dobách
- vymění za pochodu hůlku z ruky do ruky před i za tělem
- ovládá složitější točení s výhozem a opět po chycení pokračovat v točení
- využívá pro nácvik kruh, diagonálu

3. + 4. ročník – žák

- ovládá vyhození hůlky s otáčkou
- ovládá obraty o $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ a o 36°
- kombinuje všechny dosud naučené prvky v souladu s hudbou
- zvládá náročnější točení s výhozy (pod rukou, pod nohou nataženou i pokrčenou)
- dodržuje řady, zástupy při rychlejších změnách tvaru
- reaguje na rychlejší změny signálu vedoucí týmu
- zvládá složitější kombinace pochodu s tanečními kroky v závislosti na pohybu
- hůlky

7.5 Studium dospělých ze SŠ, VOŠ a konzervatoří v DFV

Týká se žáků, kteří dovršili 18 let věku a stále pokračují v denní formě vzdělávání na SŠ, VOŠ a konzervatořích. Žák pokračuje ve studiu tanečního oboru ve "Studiu pro dospělé" po absolvování Přípravného studia, I. a II. stupně Základního studia.

Učební plán

	1. ročník	2. ročník
Taneční technika	0,5	0,5
Reflexe a recepce tanečního umění	0,5	0,5
Soubor	2	2

Očekávané výstupy studia pro dospělé

Taneční technika

2. ročník – žák

- prezentuje osobitý taneční projev založený na osvojených tanečních technikách.
- kreativně využívá rekvizity k doprovodu pohybu, přičemž respektuje specifika obsahu choreografie, situace, prostoru a hudebního doprovodu

Reflexe a recepce tanečního umění

2. ročník – žák

- uvádí podněty načerpané při sledování tanečních produkcí do souvislosti s vlastní uměleckou činností (sebereflexe).
- má přehled o činnosti souboru v dlouhodobějším kontextu

Soubor

2. ročník – žák

- se podílí na tvorbě nového repertoáru
- konstruktivně diskutuje o typu kostýmu odpovídajícímu choreografii
- aktivně se podílí na organizaci vystoupení
- výjimečně zvládne zastoupit vedoucího souboru

8. VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ DRAMATICKÉHO OBORU

Studijní zaměření Přípravné studium

8.1 Přípravné studium I. stupně

Učební plán: varianta 1 - dvouleté přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Dramatická průprava	1	1

Učební plán: varianta 1 - jednoleté přípravné studium

Dramatická průprava	1
---------------------	---

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Dramatická průprava

1. ročník – žák

- aktivně se zapojuje do hry
- aktivně se zapojuje do pohybových a rytmických cvičení a při nich zvládne základy prostorového cítění

2. ročník – žák

- ve cvičeních a hrách používá aktivně své smyslové vnímání
- zopakuje jednoduchou rýmovanou básničku nebo říkadlo
- zopakuje jednoduchý rytmus
- rozliší a znázorní pohybem změnu tempa (rychlé / pomalé)

8.2 Přípravné studium II. stupně

Učební plán: II. stupeň – jednoleté přípravné studium

Herecká tvorba	2
Dramatický projev a přednes	1
Divadelní praxe	1

Do přípravného studia II. stupně jsou přijímáni žáci, kteří neabsolvovali I. stupeň.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Herecká tvorba

Žák:

- aktivně se zapojuje do hry
- spolupracuje s partnerem
- vystaví a zahraje etudu

Vyučovací předmět: Dramatický projev a přednes

Žák

- přednese z paměti text
- používá logické důrazy

Vyučovací předmět: Divadelní praxe

Žák

- aktivně se zapojuje do přípravné části inscenace
- zafixuje herecké jednání a tvar
- dodrží okruh veřejné samoty
- uplatňuje své nápady a respektuje nápady druhých

8.3 Studijní zaměření Herectví

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Dramatická průprava	1	1									
Herecká tvorba			2	2	2	2	3	2	2	2	2
Dramatický projev a přednes			1	1	1	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Tvořivé psaní						1*	1*	1*	1*	1*	1*

*Volitelný předmět: žák si vybere jeden z uvedených volitelných předmětů Dramatický projev a přednes nebo Tvořivé psaní. Tyto předměty mohou mít i vyšší hodinovou dotaci, než která je v daném ročníku (například při přípravě dramatických výstupů, nebo při studování náročnějšího představení. Toto navýšení může být vyučováno i formou soustředění.)

Předměty Dramatická průprava a Herecká tvorba jsou vyučovány kolektivně, a to v blocích. Předmět Dramatický projev a přednes a Tvořivé psaní je vyučován individuálně nebo ve skupině maximálně 5 žáků v ostatních ročnících.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět: Dramatická průprava

Součástí předmětu je hudební, hlasová a pohybová průprava a přednes.

Očekávané výstupy - I. stupeň

1. ročník – žák

- svými slovy vysvětlí pravidla jednoduchých rytmických a pohybových cvičení
- aktivně se zapojuje do jednoduché kolektivní etudy
- reaguje na pokyn „štronzo“ a svými slovy tento pojem vysvětlí
- vnímá v jednoduché dramatické hře své partnery v prostoru a reaguje na ně
- přijímá spolužáky a učitele v roli
- pomocí jednoduchých artikulačních cvičení udrží rytmičnost a melodičnost řeči
- ve cvičeních realizuje měkký hlasový začátek
- předvede melodický dialog pomocí hry na ozvěnu a hry na otázku a odpověď
- vysvětlí, o čem je krátký text nebo básnička
- převypráví obsah literárního nebo dramatického textu

2. ročník – žák

- uplatňuje pravidla jednoduchých dramatických her

- reaguje na pojmy zástup, řada, vpřed, vzad, nahoru, dolů, stranou, kruh, rozestup, zaplněný prostor
- zařadí danou okolnost „věci“ v etudě
- ve cvičeních ukáže prodloužený výdech, rezonanci na přední opoře, zopakuje jazykolamy
- zapojí předmět do etudy
- využije v etudě zástupnou řeč a dokáže svými slovy tento pojem vysvětlit
- vyjmenuje části jednoduché stavby etudy (úvod, konflikt, konec)
- svými slovy popíše chyby v zahrané etudě
- rytmitizuje a melodizuje říkadla, pozná rýmovaný text
- vysvětlí rozdíl mezi prózou a poezií
- spolupracuje s ostatními, vnímá je a reaguje na ně

Vyučovací předmět: Herecká tvorba

Očekávané výstupy - I. stupeň

3. ročník – žák

- využije danou okolnost „místa“ v etudě
- uplatní zástupnou rekvizitu v etudě a vysvětlí svými slovy tento pojem
- jednoduchou formou oživí předmět
- aktivně se zapojí do simultánní improvizace a svými slovy vysvětlí tento pojem
- zapojuje se do skupinové etudy nebo improvizace
- uplatňuje své nápady ve hře a respektuje nápady druhých
- vnímá svou roli v příběhu a podle toho jedná
- provede jednoduché rytmické cvičení
- zvládá mechaniku pohybu ruky, nohy, těla (podání ruky, zvládání pádů, apod.)
- zahraje jednoduchou individuální etudu (začátek, konflikt, konec)
- zahraje jednoduchou charakterizaci
- vysvětlí základní pravidla herecké tvorby (neotáčení se zády, hraní ve středu) a u druhých je rozezná a zhodnotí
- rozezná, že v etudě chybí některá ze základních částí (úvod, konflikt, konec)
- orientuje se v základních divadelních pojmech (etuda, rekvizita, daná okolnost)
- rozezná přirozené jednání od pitvoření, „mrckování“, přehrávání – snaží se být sám sebou
- jedná v jednoduché stylizované roli
- aktivně se zapojuje do přípravné části inscenace

4. ročník – žák

- zařadí danou okolnost „pocitu“ v etudách
- vytvoří etudu na základě vícero základních daných okolností
- zapojuje do hry konkrétní rekvizity
- uplatní imaginární rekvizitu v etudě a svými slovy vysvětlí tento pojem
- přizpůsobuje své jednání při změně daných okolností
- zvládne ve cvičeních základní držení těla (aktivní těžiště, vzosně držená pánev, aktivní šíje)
- popíše svými slovy části stavby literárně dramatického díla (expozice, kolize, konflikt, peripetie, katastrofa)
- popíše vlastními slovy pojem „popisnost“ a rozezná popisné jednání v etudě
- vysvětlí divadelní pojem okruh veřejné samoty
- dokáže udržet okruh veřejné samoty
- umět využívat hodnocení a sebehodnocení
- chápe proces inscenace jako skupinovou práci
- přijímá dílčí úkoly (všichni hrají vše)
- dokáže alternovat drobné texty

5. ročník – žák

- zahraje typické charaktery postav v etudách
- fixuje tvar i při výměně rolí
- svými slovy pojmenuje chyby v mluvním projevu
- rozlišuje spontánní, improvizované a předem strukturované jednání
- udrží jednoduchý rytmus a dynamiku – zvukem, pohybem, hlasem
- vysvětlí pojem charakterizace
- vysvětlí a rozlišuje prvky dramatu – monolog, dialog
- vysvětlí pojmy sdělnost a komunikace s partnerem
- zpracuje etudu formou scénáře
- přijímá zodpovědnost za daný úkol i za konečný výsledek tvaru
- převypráví obsah dramatického díla a svými slovy pojmenuje téma

6. ročník – žák

- zvládne rytmicko – dynamický kruh
- dodržuje okruh veřejné samoty
- využívá dialog s předmětem jako partnerem
- uplatňuje technické návyky z hlasové průpravy (rozeznání hlasu, aktivizace mluvidel, dechová opora, aktivizace podbřišku)
- předvede jednoduché koordinační cvičení
- rozezná mezi pravdou na jevišti a v reálném životě
- sdělí téma v etudě
- vnímá partnera jako spoluhráče a ví, kde je jeho prostor
- zahraje krátkou pohybovou etudu na hudbu
- zpracuje vlastní námět jakoukoliv písemnou formou
- vědomě se zapojuje do přípravné části inscenace (vnímá možnosti motivů a situací děje i možnost jejich vyústění)
- dokáže alternovat jednoduchou roli a vysvětlí pojem alternace
- vysvětlí divadelní pojmy premiéra, derniéra, repríza

7. ročník – žák

- využívá v hereckých situacích ozvláštnění a vysvětlí tento pojem
- využívá v hereckých situacích vnitřní monolog a vysvětlí tento pojem
- improvizuje na dané okolnosti (s vědomím stavby literárně dramatického díla)
- improvizuje prostřednictvím pohybu
- vztah k partnerovi a daným okolnostem vyjadřuje mimoslovními prostředky (mimikou, pohybem, zvukem, gestem)
- předvede základní cvičení pro svou hlasovou vybavenost
- zrealizuje kontaktní pohybové cvičení
- vytvoří pohybovou improvizaci na hudební námět
- přijme roli, přirozeně v ní jedná a prohlubuje vnitřní charakterizaci postavy
- zahraje variace a opakování herních situací
- vystaví a zahraje etudu podle stavby literárně dramatického díla (expozice, kolize, konflikt, peripetie, katastrofa) a umí ji dle této stavby rozebrat
- vysvětlí pojem pointa
- s pomocí učitele si připraví konferování pořadu a zrealizuje jej
- podílí se na výběru námětů a témat pro divadelní praxi
- spolupracuje se skupinou na upřesňování témat, uvědomuje si jeho zařazení do doby i žánru, vybrané téma akceptuje
- při tvorbě mění fixovaný tvar a upřesňuje herecké jednání
- reflektuje práci na divadelním tvaru z pozice aktéra i diváka, svými slovy zhodnotí dramatické dílo v jeho pozitivních i negativních
- přijímá kritiku

Očekávané výstupy – II. stupeň:

1. ročník – žák

- komunikuje v široké škále prostředků verbální a nonverbální komunikace, používá je v improvizacích a etudách i v divadelní praxi
- mění úhel pohledu na situaci dle dané postavy
- tvoří etudy složené z více daných okolností
- vědomě uplatňuje mluvní technické dovednosti
- využívá rytmiku a dynamiku v pohybu i řeči
- uplatňuje vnímání prostoru a jeho význam pro výběr hlasových a pohybových prostředků
- pravidla hry rozvíjí tvořivým způsobem
- vytvoří a zahraje krátkou improvizaci v různých žánrech (tragédie, komedie, klauniáda, groteska)
- zatančí jednoduchý tanec
- vysvětlí v hlasové rozcvičce význam alespoň jednoho cvičení
- do improvizací zapojuje prvky obratnosti, kontaktní cvičení
- v etudách pracuje s prvky atypičnosti, vysvětlí tento pojem
- v etudách pracuje s retrospektivou, vysvětlí tento pojem
- popíše motivy lidského jednání a důsledky různých řešení konfliktů a jejich působení na závěr inscenace
- zhodnotí práci skupiny a svůj podíl v ní
- poskytuje zpětnou vazbu, dokáže s taktem a porozuměním kriticky komentovat práci svoji i ostatních
- pojmenuje vedlejší konflikty

2. ročník – žák

- aktivně se podílí na tvorbě inscenace ve všech jejích složkách (od přinesení tématu, námětu – dle společné domluvy, po vlastní tvorbu – scénář, klíč k uchopení, scénografie, výběr hudby)
- používá jazykové i divadelní prostředky vzhledem k postavě, příběhu
- využívá hudební, výtvarné prostředky pro divadelní ztvárnění
- používá znakovost ke sdělení
- rozvíjí, obměňuje a opakuje herecké situace
- k úkolům přistupuje tvořivě, pracuje v týmu, přijímá názor a nápad druhého a rozvíjí ho, je schopen kompromisu s tím, že stále má na paměti téma a sdělení
- přijímá změny v inscenaci, a to i ve fixovaném tvaru, chápe, že tvorba je neustálý proces, neustálé hledání uměleckého vyjádření
- vědomě používá divadelní prostor a logicky v něm jedná

3. ročník – žák

- využívá typičnost a atypičnost v roli
- používá tělo a hlas k zobrazení jevů (abstrakce, děj)
- používá provozní a technické činnosti související s tvorbou i odehráním představení (světla, zvuk, stavba scény)
- zrealizuje vlastní tvorbu
- odehraje inscenaci v jakémkoliv divadelním prostoru a změně divadelního prostoru
- využívá strukturované způsoby komunikace (diskuse, vedený dialog)
- pointuje své herecké jednání
- zhodnotí zhlédnuté dramatické dílo z hlediska hereckého projevu i z hlediska použitých divadelních prostředků vzhledem k žánru divadla

4. ročník – žák

- vědomě a aktivně se zapojuje do rozboru inscenace, umí pojmenovat klíč k uchopení
- improvizuje a tvoří divadelní scény a obrazy dle námětu, vzniklý tvar fixuje

- uvědomuje si rozdíly mezi způsoby hereckého projevu vzhledem k žánru
- vědomě se podílí na všech složkách při tvorbě inscenace (dramaturgicko-režijní záměr, scénografie, herectví, hudební složka, světlená plán, tvorba plakátu a programu, částečná výroba rekvizit i kostýmů)
- chápe rozdíly mezi divadelním představením a dramatickými díly ve filmu, televizi a rozhlasu a dokáže specifikovat jednotlivé druhy
- rozlišuje dramatické a divadelní prvky v mimodramatických žánrech (reklama, zpravodajství, dokumentaristika, různé druhy soutěží)
- poznává základní dramatické i hudebně dramatické žánry a jejich hlavní znaky
- má přehled o vývojových etapách divadla a jejich hlavních představitelích

Vyučovací předmět: Dramatický projev a přednes

Očekávané výstupy - I. stupeň

3. ročník – žák

- vysvětlí obsahovou srozumitelnost textu (kdo, komu, proč, co a v jakých souvislostech text říká)
- neilustruje text
- společně s učitelem vystaví jednoduchý text
- dovede říci ve správné posloupnosti nejdříve autora a pak název textu

4. ročník – žák

- text sdělí veřejnosti
- svými slovy sdělí téma literárního nebo dramatického textu
- ptá se u věty tázací celou myšlenkou (a nečte pouze otazník melodickým zdvižením hlasu)
- mechanicky neodřikává text
- počká si i na soustředěné ticho v sále

5. ročník – žák

- používá důraz na předložce
- komunikuje s divákem, vnímá publikum jako dalšího partnera
- v dialogu navážen na kontakt s partnerem
- správně frázuje text
- využívá pauzu jako součást dělení
- neuspěchá začátek
- graduje sdělení
- pracuje s refrénem

6. ročník – žák

- vysvětlí pojem přesah
- vytváří jednoduchý podtext
- zachází s významovým přízvukem
- využívá změny barvy hlasu

7. ročník – žák

- zná základy ortoepie českého jazyka (např. výslovnost „j“ v časování slovesa být)
- je schopen si vybrat adekvátní text svému věku a výběr zdůvodnit
- využívá základní výrazové prvky přednesu (přízvuky, pauzy, intonace, temporytmus, dynamika)
- zvolí si žánrově odlišné texty
- vytváří si představy a sděluje je divákovi

- vnímá svůj výstup jako celek (důležitost příchodu, odchodu, místa na jevišti, oblečení, gesta)
- pracuje aktivně s těžištěm
- rozezná pointu textu nebo dramatického tvaru
- rozlišuje epický a dramatický tvar
- zhodnotí výkon druhého žáka, rozpozná přirozený a pravdivý projev
- interpretuje dialog

Očekávané výstupy – II. stupeň

1. ročník – žák

- přednesem vyjadřuje osobní vztah k tématu literární předlohy
- interpretuje samostatně vybraný text jako svoji výpověď
- samostatně si upraví text (škrtý, spojení více drobných literárních textů)
- pracuje účelně s přídechy

2. ročník – žák

- interpretuje monolog jako svoji výpověď
- používá základy práce s mizanscénou a základy charakterizace v dramatických výstupech

3. ročník – žák

- vystaví si přednesový text, aplikuje přitom základní výrazové prvky přednesu
- samostatně si vystaví konferování a zrealizuje jej
- pracuje s naplněnou pauzou
- zvládne přesah

4. ročník – žák

- interpretuje monolog v různých žánrech
- vytvoří vazbu přednášeče s hledištěm
- realizuje protiúkol
- orientuje se v literárních žánrech

Vyučovací předmět: Tvořivé psaní

S výukou Tvořivého psaní se začíná až v 6. ročníku I. stupně, kdy je žák již schopen se samostatně vyjadřovat písemnou formou. V předmětu Tvořivé psaní je podchycen a rozvíjen žákův zájem o tvorbu vlastních textů, ať už lyrických, epických či dramatických. V průběhu studia se seznámí se všemi druhy literárních žánrů, naučí se teoretickým znalostem, které bude následně správně používat v praxi. Dle jeho zájmů a orientace se soustředí na žánr, kterému se v budoucnu bude chtít věnovat. Nedílnou součástí studia je praktická tvorba ve všech žánrech, její případné publikování a samozřejmě gramatická bezchybnost.

Tvořivé psaní se u žáků soustřeďuje na:

- Praktické zvládnutí různých technik k hledání témat psaní.
- Praktické zvládnutí různých technik stimulace k psaní.
- Praktické zvládnutí různých technik sloužících k optimalizaci textu podle potřebných požadavků (funkce, žánr, rozsah ap.).
- Rozvoj přirozeného psaní bez omezování tradicí, schématy, klišé a frázemi s cílem po originalitě výrazu, rozvoj schopnosti metaforického zachycování světa.
- Uvolnění fantazie v oblasti tematické, rozvoj obrazotvornosti.

- Odstranění strachu ze psaní textů vůbec.
- Psaní jako prostředek zábavy, psaní jako hra.

I. STUPEŇ

6. ročník – žák

- zvládne vnější popis osoby (zvířete, krajiny, scény, apod.) dle obrázku, a to slovně i v písemné podobě
- převypráví událost, která se přihodila jemu nebo někomu ze známých
- tento příběh zaznamená v jednoduchých větách v písemné podobě
- vystihne v příběhu základní dynamiku, logiku příběhu – úvod, gradace děje, závěr (pointa)
- umí výstižně a vtipně napsat krátké vyprávění i dle své fantazie na náhodně zvolená či vylosovaná slova, sousloví, apod.)
- postřehne, zapamatuje si a vystihne pozoruhodné a podstatné detaily a rozliší podstatné od nedůležitého, pravdivé od vymyšleného
- dokáže utřídit fakta podle důležitosti
- rozliší základní literární žánry a vybere pro zvolené téma vhodný žánr pro jeho zpracování
- ztvární téma ve vybraném jednoduchém útvaru – popis, zpráva, charakteristika, vyprávění, básnička
- dokáže určit hlavní postavy, které v ději vystupují a charakterizovat je, určit, jaké jsou mezi nimi vztahy

7. ročník – žák

- orientuje se v základních pojmech tvořivého psaní – popis, charakteristika, vyprávění, rozhovor
- rozlišuje v textu, co jsou fakta, co je fikce
- samostatně napíše zprávu s vlastním okomentováním událostí
- rozlišuje tradiční epické útvary jako např. povídka, novela, epické útvary s důrazem na fantazii – pohádka, bajka, fantasy
- napíše jednoduchý příběh nebo pohádku s využitím prvků fantazie
- dále rozlišuje útvary vycházející z osobních záznamů – deník, literatura faktu a dokument, beletristicko-publicistické žánry – reportáž, fejeton
- lyrické útvary – báseň, dětské říkanky, písňové texty
- dramatické útvary: skeč, aktovka, dramatizace
- napíše samostatně krátký monolog na zvolené téma
- napíše samostatně dialog
- samostatně, popřípadě s dopomocí učitele je schopen připravit otázky a vést rozhovor na dané téma se zvolenou osobou
- rozlišuje a definuje rozhovor, interview, zpráva, sdělení
- vyjadřuje se pravopisně a stylisticky správně

II. STUPEŇ

1. ročník – žák

- rozliší literární žánry – popis, vyprávění, úvaha, rozhovor, fejeton, interview, povídka, novela
- hledá vhodné nápady pro svou tvorbu a efektivně je využívá
- tvoří z nápadů náměty formou fabulace
- dokáže vytvořit správnou dějovou osnovu, včetně všech důležitých částí (zápletky, konflikt, expozice, peripetie, katarze)
- dokáže popsat jakoukoliv věc, skutečnost – vhodně používá ich formu
- dokáže vykreslit charakter postavy, zařadí ji do vhodného prostředí

- napíše krátkou povídku na jakýkoliv námět
- dokáže rozlišit povídku a novelu
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti české i světové literatury (minulosti)

2. ročník – žák

- rozliší a dokáže zpracovat lyriku osobní a přírodní (graficky i lexikálně)
- vnímá rytmy, metrum a rozezná různé druhy veršů
- dokáže tvořit rýmy: sdružený, střídavý, postupný, obkročný
- dokáže využívat tropy, metafor: přirovnání, metafora, symbol
- dokáže napsat na hudbu vlastní písňový text
- napíše úvahu a vyjádří vlastní názor na popsanou skutečnost a dokáže příběh vygradovat (vypointovat)

3. ročník – žák

- orientuje se v jednotlivých literárních druzích – próza (epika), poezie (lyrika), drama
- zná stručnou historii dramatu a jeho vývoj
- orientuje se ve stavbě dramatu
- samostatně zdramatizuje jednoduchý příběh
- dokáže na dané téma zpracovat jednoaktovou hru
- seznamuje se orientačně s tvorbou skeče, reklamního šotu
- dokáže vymyslet a popř. zpracovat námět hořké komedie, tragikomedie, grotesky
- zná stavbu a grafické zpracování scénáře, který dokáže na dané téma samostatně, popřípadě za pomoci učitele vytvořit
- vytvoří samostatně náročnější texty zpracované z hlediska sdělnosti obsahu, tématu, použití formy, stylu žánru
- dokáže uplatňovat vhodné výrazové prostředky, autorsky s nimi pracuje
- vyjadřuje se pravopisně a stylisticky správně

4. ročník – žák

- zaměřuje se na další druhy literárních žánrů – román, sci-fi, kronika, esej, recenze, glosa, epigram, scénář
- vnímá rozdíl mezi úvahou a esejí, dokáže je od sebe odlišit a použít
- správně vystaví dialog
- vystihne charakter postavy, zvládá stylizaci v daném žánru
- aplikuje zákonitosti výstavby děje
- dramaturgicky upraví vybraný text a podílí se na jeho jevištní realizaci
- rozliší objektivní a subjektivní způsob psaní
- dokáže upravit text druhých tak, aby zachoval jeho „rukopis“
- dokáže se orientovat v nejdůležitějších meznících české i světové literatury
- dokáže na základě vlastní četby doporučovat vhodnou literaturu, zhodnotit její přínos

9. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

- Škola je připravena pracovat s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Na základě potvrzení pedagogicko – psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra a na základě žádosti zákonných zástupců a rozhodnutí ředitele školy vypracuje pedagog studijního zaměření, kam se takový žák hlásí, individuální vzdělávací plán, a to zpravidla na jeden školní rok.

- Škola si vyhrazuje právo zařazení těchto dětí do jednotlivých oborů, studijních zaměření a předmětů podle druhů a stupně jejich postižení a technických možností školy (není bezbariérový přístup do budovy a tříd).
- Bude zajištěn individuální přístup k těmto žákům a budou respektovány jejich možnosti v závislosti na míře jejich postižení.
- Výuka těchto dětí proběhne ve spolupráci s jejich zákonnými zástupci. Minimální hodinová dotace výuky pro tyto žáky je stejná jako u žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena vzhledem k omezení žáka, případně rozdělena na kratší časové úseky.
- Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, který je přizpůsoben potřebám, schopnostem, dovednostem a znalostem žáka. ISP (individuální studijní plán), po schválení ředitelem, bude zanesen v třídní knize.
- Hodnocení a klasifikaci je vždy zcela individuální.
- Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok.

10. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

- Na základě potvrzení pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra a na základě žádosti zákonných zástupců a rozhodnutí ředitele školy vypracuje pedagog studijního zaměření, kam se takový žák hlásí, individuální vzdělávací plán, a to zpravidla na jeden školní rok.
- Do této kategorie může být žák zařazen ředitelem školy po vykonání talentové zkoušky před zkušební komisí.
- Obsah studia bude stanoven na základě návrhu třídního učitele příslušného studijního zaměření nebo oboru vždy k 1. 9. daného školního roku.
- V individuálním plánu se odrazí rychlejší naplňování výstupů a bude též možné navýšení počtu hodin učebního plánu. Individuální studijní plán, po schválení ředitelem, bude zanesen v třídní knize.
- Žák obhájí své schopnosti plnit plán látky speciálně navržený pro talentované žáky ověřovací talentovou zkouškou ke konci 1. pololetí a na konci školního roku před komisí, která je složena z pedagogů ZUŠ a ředitele školy. Na základě zkoušky mu je či není dále doporučena rozšířená výuka, a to vždy k 1. 9. a k 1. 2. daného školního roku.
- Cílem vzdělávání žáka mimořádně umělecky talentovaného by měla být plná způsobilost pro další studium na profesionálních uměleckých školách.

11. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

11.1 Cíl hodnocení žáků

- Účelem hodnocení je podat ucelený obraz o úrovni zvládnutí daného učiva žákem. Hodnocení žáka vychází ze splnění cílů učiva, které jsou formulovány ve školním vzdělávacím programu.
- Záměrem hodnocení je poskytnout žákovi prostřednictvím učitele včasnou, objektivní a přiměřenou zpětnou vazbu, která žáka pozitivně povzbudí a stimuluje k dalším výkonům a probouzí odpovědnost k sobě samému i ke svým spolužákům.

- Žáci jsou vedeni k sebehodnocení, vlastní sebereflexi a k hodnocení výkonů svých spolužáků.

11.2 Zásady hodnocení žáků

- Hodnocení provádíme bezodkladně.
- Hodnocení spočívá v pozitivním vyjádření, aby bylo pro žáky motivující.
- Při hodnocení vycházíme z výchovných a vzdělávacích strategií.
- Soustředíme se na individuální pokrok žáka.
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu informujeme zákonné zástupce a konzultujeme s nimi daný problém, hledáme řešení

11.3 Kritéria pro hodnocení žáků

- Připravenost, kvalita domácí přípravy, úroveň výkonů na veřejných vystoupeních, koncertech a výstavách.
- Zkoušky – ústní, písemné, postupové, závěrečné apod.
- Zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka.
- Schopnost tvůrčím způsobem řešit umělecké úkoly a problémy.
- Projevování vlastního zájmu a aktivity v poznávání a objevování světa umění.
- Přínos pro práci v kolektivu

11.4 Způsob hodnocení žáků

- Individuální výuka – učitel je povinen vést záznamy o každé klasifikaci žáka v třídní knize a žákovské knížce. Do žákovské knížky učitel volí formu hodnocení dle svého uvážení – známku číselně, slovně, dle platných klasifikačních stupňů nebo alternativní formou (obrázky, razítka apod.).
- Kolektivní výuka – učitel je povinen vést záznamy o každé klasifikaci žáka v třídní knize.
- Celkové hodnocení je zobrazeno na vysvědčení klasifikační stupnicí, která je zakotvena ve Vyhlášce č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání.

Klasifikace

1 - výborný

- Žák ovládá požadované poznatky a dovednosti uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené vědomosti a dovednosti při řešení praktických a teoretických úkolů. Je připraven do hodiny, aktivně pracuje.

2 - chvalitebný

- Žák ovládá poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Samostatně nebo na základě menších podnětů učitele je schopen uplatňovat osvojené vědomosti a dovednosti, nevyskytují se podstatné chyby. Dokáže hodnotit jevy a zákonitosti s mírnou pomocí učitele.

3 - uspokojivý

- Žák má závažnější nedostatky v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojených vědomostí a dovedností. Vědomosti je schopen uplatňovat jen s intenzivnější pomocí učitele. Dokáže hodnotit jevy a zákonitosti jen s pomocí učitele.

4 - neuspokojivý

- Žák si požadované vědomosti a dovednosti neosvojil, má v nich závažné nedostatky, nedokáže hodnotit jevy a zákonitosti ani za pomoci učitele. Dlouhodobě nerespektuje uložené úkoly, neprojevuje zájem o spolupráci v hodině, nepřipravuje se, neomlouvá se.

Žák je na konci prvního a druhého pololetí celkově hodnocen těmito stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)

11.5 Oblasti vlastního hodnocení školy

Ve vlastním hodnocení školy škola průběžně a systematicky sleduje:

- podmínky ke vzdělávání
- obsah a průběh vzdělávání